รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔/๒๔๙๕ (วิสามัญ)

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๙๕

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๑๕ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๑๐๖ นาย ครบองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมต่อไป

หมายเหตุ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ สำหรับวันนี้ไม่มี นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้รับญัตติจากรัฐบาลแจ้งมาว่า ขอเสนอญัตติเปลี่ยนระเบียบวาระประชุม คือยกร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๕ ขึ้นพิจารณาก่อน

ไม่มีสมาชิกในที่ประชุมเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าหากว่าที่ประชุมไม่เห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมอนุมัติให้เปลี่ยนระเบียบวาระประชุมได้ เป็นอันว่าต่อไปนี้เราจะได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๕

ก่อนที่จะพิจารณาในเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนี้ ข้าพเจ้าใคร่จะชี้แจงถึงระเบียบหรือแบบที่เคยกระทำมาแล้ว สำหรับการพิจารณาร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนูญพุทธศักราช ๒๔๙๕ นี้ได้เคยแก้ไขมาแล้วโดยสภาผู้แทน ๒ ครั้ง คือเมื่อเดือนตุลาคม ๒๔๘๒ ครั้งหนึ่ง กับเมื่อเดือนตุลาคม ๒๔๘๓ อีกครั้งหนึ่ง คือแก้ไขนามประเทศครั้งหนึ่งและแก้ไขบทเฉพาะกาลอีกครั้งหนึ่ง สำหรับการพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้ ตามรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ มาตรา ๖๓ ได้กำหนดไว้ว่า สำหรับในเรื่องการ

พิจารณานั้นในหมายเลข ๒ ว่าเมื่อสมาชิกได้ลงมติครั้งหนึ่งแล้วท่านให้รอไว้ ๗ เดือน เมื่อครบกำหนดแล้วให้นำเสนอสภาอีกครั้งหนึ่ง และหมายเลข ๓ การออกเสียงลงคะแนน ท่านให้ใช้วิธีเรียกชื่อ ต้องมีเสียงเห็นชอบในการแก้ไขเพิ่มเติมไม่ต่ำกว่า ๓ ใน ๔ ของสมาชิกทั้งหมด เพราะฉะนั้นที่เราได้เคยพิจารณาในสภาผู้แทน ๒ ครั้งก็สำหรับหมายเลข ๒ ที่ว่าให้รอไว้ ๓ เดือนนั้น หมายความว่าเมื่อเราพิจารณาวาระที่ ๑ แล้วต่อไปก็พิจารณาวาระที่ ๒ ก็รอไว้เป็นเวลา ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้ลงมติรับหลักการครั้งที่ ๑ ไป ๓ เดือน ก็รวมความว่าในการพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญคงมีการพิจารณา ๓ ครั้งเหมือนกัน แต่ว่าเว้นระยะระหว่างครั้งที่ ๑ กับครั้งที่ ๒ ไว้เป็นเวลาเดือน ส่วนการลงคะแนนตามหมายเลข ๓ ให้เรียกชื่อนั้น เราคงทำเฉพาะครั้งที่ ๑ คือรับหลักการกับครั้งที่ ๓ ส่วนครั้งที่ ๒ ก็อยากจะขอร้องข้าพเจ้าจึงขอเรียนให้ทประชุมทราบ สำหรับเรื่องแบบที่ทำมาแล้ว เพราะฉะนั้น ในการพิจารณาในวันนี้ก็คงจะได้ดำเนินการเช่นเดียวกับที่เคยกระทำมาแล้วจึงขอประทานเรียนมาให้ทราบ

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๕

หลักการ

(๑) คงรัฐธรรมนูญไว้ เพื่อให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ พุทธศักราช ๒๔๗๕ พร้อมด้วยรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยนามประเทศ พุทธศักราช ๒๔๗๒ ซึ่งมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ใช้ไปแล้วนั้น ได้ใช้เป็นรัฐธรรมนูญต่อไป

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบบ พุทธศักราช ๒๕๗๕ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์

เหตุผล

ตามที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ พุทธศักราช ๒๔๗๕ พร้อมทั้งรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยนามประเทศ พุทธศักราช ๒๔๗๕ และรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยบทเฉพาะกาล พุทธศักราช ๒๔๗๒ ไปพลางก่อน และโปรดเกล้า ฯ ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น เมื่อได้ดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญดังกล่าวแล้ว จึงจำเป็นต้องให้รัฐธรรมนูญ ฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นรัฐธรรมนูญฉบับถาวรต่อไป พร้อมทั้งรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยนามประเทศ พุทธศักราช ๒๔๗๒

ส่วนรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยบทเฉพาะกาล พุทธศักราช ๒๔๗๓ นั้น เมื่อได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญใหม่แล้วตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้กำหนดบทเฉพาะกาลไว้ใหม่แล้วจึงไม่ต้องนำมาใช้อีก

นอกจากนี้ยังเป็นการสมควรที่จะได้แก้ไขรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

(สำเนา)

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๕

(พระปรมาภิไธย)

ศุภมัสดุ ....

....

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิดาธิเบศรามาธิบดี จักรีนฤบดินทรสยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร

เสด็จออกพระที่นั่งอนันตสมาคม ท่ามกลางอุดมสันนิบาตพระบรมวงศานุวงศและทูตานุทูต ผู้แทนนานาประเทศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนามาตยราชบริพาร เฝ้าเบญจบาทบงกฎพังพร้อมโดยอนุกรม

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศความพระราชปรารภว่า จำเดิมแต่สมเด็จพระบรมบพิตราธิราช พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ณ วันที่ ๑๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕ สถาปนาระบอบการปกครองประชาธิปไตยขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยแต่วันนั้น ต่อมาก็ได้มีประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ โดยได้นำเอารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕ มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๒ โดยมุ่งหมายจะให้มีหลักการ

ใหม่เหมาะสมตามกาลสมัย แต่ปรากฏว่าในเวลานั้นเหตุการณ์ของโลกและสถานการณ์ภายในได้เปลี่ยนแปลงไป จึงคณะบริหารประเทศชั่วคราว พร้อมด้วยข้าราชการทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ และพลเรือน คณะผู้เปลี่ยนแปลงการปกครอง พุทธศักราช ๒๔๗๕ คณะรัฐประหาร พุทธศักราช ๒๔๙๐ และผู้รักชาติ ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตตกลับให้ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕ พร้อมทั้งรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยนามประเทศ พุทธศักราช ๒๔๗๕ พุทธศักราช ๒๔๗๒ และรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยบทเฉพาะกาล พุทธศักราช ๒๔๗๓ ทรงพระราชดำริเห็นเป็นการสมควรที่จะใช้รัฐธรรมนูญนั้นเป็นการชั่วคราว และโดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าวแล้ว มีบทบัญญัติบางมาตราอันไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สภาผู้แทนราษฎรปรึกษาการดำเนินการปรับปรุงเสียใหม่ เพื่อให้เป็นหลักการแห่งประศาสนวิธีต่อไป

สภาผู้แทนราษฎรได้ประชุมปรึกษาร่างรัฐธรรมนูญ สนองพระเดชพระคุณดำเร็จลงด้วยดี จึงนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายคำปรึกษาแนะนำด้วยความยินยอม พร้อมที่จะตราเป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕ ได้ เมื่อทรงพระราชวิจารณ์ถ้วนถี่กระบวนความแล้ว ทรงพระราชดำริเห็นสมควร พระราชทานพระบรมราชานุมัติ

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อม สั่งให้ตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕ ประสิทธิประสาทประกาศพระราชทานแก่ประชากรของพระองค์ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ขอให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรของเรานี้ จงเป็นหลักที่มั่น

บัติภัยพิบัติภยันตรายอันจะมากล้ำกรายชาติ ศาสนา และประชาราษฎร ขอ
ปวงชนชาวไทยจงร่วมสมัครสโมสรเป็นเอกฉันท์ ในอันจะรักษาปฏิบัติรัฐ
ธรรมนูญ เพื่อเพิ่มพูนสันติสุขสวัสดิ์ศรีพร แก่อาณาประชากรของพระองค์
ขอให้พระบรมวงศานุวงศ์และทั้งข้าราชการทหาร พลเรือน พลกสิกร จง
สโมสรสามัคคีเพื่อความดำรงคงอยู่ด้วยดี แห่งระบอบประชาธิปไตยคู่เคียงกัน
ไทยรัฐราชสีมาดราบเท่ากัลปาวสานต์สมดัง พระบรมราชปณิธานทุกประการ
เทอญ.

มาตรา ๑ ให้ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธ
ศักราช ๒๔๗๕ พร้อมทั้งรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติม ว่าด้วยนามประเทศ
พุทธศักราช ๒๔๘๒ เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับถาวรตั้ง
แต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๒ ความในหมวด ๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้แก้ไขเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

(๑) ให้ยกเลิกมาตรา ๙ ถึงมาตรา ๑๑

(๒) ให้แก้ไขเลขมาตรา ๔ ถึงมาตรา ๘ เป็นเลขมาตรา ๕ ถึง
มาตรา ๙ ตามลำดับ

(๓) ให้เพิ่มมาตราดังต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔ และมาตรา ๑๐ ถึง
มาตรา ๒๓ ตามลำดับ

"มาตรา ๔ ผู้ใดจะกล่าวหาหรือพึงร้องพระมหากษัตริย์ ในทาง
ใด ๆ มิได้

"มาตรา ๑๐ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะตั้งและถอน
ฐานันดรศักดิ์ และพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์"

"มาตรา ๑๑ พระมหากษัตริย์ ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการเลือก

และแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานองคมนตรีคนหนึ่ง และองคมนตรีอีกไม่มากกว่าแปดคนประกอบเป็นคณะองคมนตรี

คณะองคมนตรีมีหน้าที่ถวายความเห็นต่อพระมหากษัตริย์ ในกรณีที่ทรงปรึกษา และหน้าที่อื่นตามที่ได้บัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้"

"มาตรา ๑๒ การเลือกและแต่งตั้งองคมนตรีก็ดี การให้องคมนตรีพ้นจากตำแหน่งก็ดี ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย"

"มาตรา ๑๓ องคมนตรีต้องไม่เป็นข้าราชการประจำ รัฐมนตรี หรือข้าราชการการเมืองอื่น หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และต้องไม่แสดงการฝักใฝ่ในพรรคการเมืองใดๆ"

"มาตรา ๑๔ ก่อนเข้ารับหน้าที่ องคมนตรีต้องปฏิญาณเฉพาะพระพักตร์พระมหากษัตริย์ ว่าจะซื่อสัตย์สุจริต และจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ"

"มาตรา ๑๕ องคมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ ตาย ตายออก หรือมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง"

"มาตรา ๑๖ การแต่งตั้งและถอดถอนข้าราชการในพระองค์ และสมุหราชองครักษ์ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย"

"มาตรา ๑๗ ในเมื่อพระมหากษัตริย์ จะไม่ประทับอยู่ในพระราชอาณาจักร หรือด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งจะทรงบริหารพระราชภาระไม่ได้ จะได้ทรงแต่งตั้งผู้ใดผู้หนึ่งด้วยความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ"

"มาตรา ๑๘ ในกรณีที่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตามความในมาตรา ๑๗ ก็ดี ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่สามารถทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เพราะยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะ หรือเพราะเหตุอื่นใดก็ดี ให้คณะองคมนตรีเสนอชื่อผู้ใดผู้หนึ่งที่สมควรดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอความเห็นชอบ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบแล้ว ก็ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประกาศในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์แต่งตั้งผู้นั้นเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ในกรณีที่ไม่มีคณะองคมนตรี ให้คณะรัฐมนตรีทำหน้าที่แทนคณะองคมนตรีตามความในวรรคแรก"

"มาตรา ๑๙ ในระหว่างที่ไม่มีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ ก็ดี ในกรณีที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามความในมาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งก็ดี ให้ประธานองคมนตรีทำหน้าที่แทนผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ชั่วคราว

ในระหว่างที่ประธานองคมนตรี เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ก็ดี ในระหว่างที่ประธานองคมนตรีทำหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ก็ดี ประธานองคมนตรีจะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นประธานองคมนตรีมิได้

ในกรณีที่ประธานองคมนตรี ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ให้คณะองคมนตรีเลือกองคมนตรีคนหนึ่งขึ้นเป็นประธานองคมนตรีชั่วคราว

ในกรณีที่ไม่มีคณะองคมนตรี ให้คณะรัฐมนตรีทำหน้าที่แทนประธานองคมนตรีตามความในวรรคแรก"

"มาตรา ๒๐ ก่อนเข้ารับหน้าที่ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ซึ่งได้

แต่งตั้งตามความในมาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ ต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรด้วยถ้อยคำว่า ข้าพเจ้าขอสัตย์สุจริตและจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ"

"มาตรา ๒๑ การสืบราชสมบัติให้เป็นไปโดยนัยแห่งกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗ และประกอบด้วยความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร

การยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎมณเฑียรบาล ว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗ จะกระทำมิได้"

"มาตรา ๒๒ พระมหากษัตริย์ทรงบรรลุนิติภาวะเมื่อพระชนมายุครบสิบแปดบริบูรณ์"

"มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ราชบัลลังก์ว่างลงให้คณะองคมนตรีเสนอพระนามผู้สืบราชสันตติวงศ์ตามกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗ ต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขอความเห็นชอบ เมื่อสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้สภาอัญเชิญองค์ผู้สืบสันตติวงศ์ขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์สืบไป แล้วให้ประธานสภาประกาศเพื่อให้ประชาชนทราบ

ในระหว่างที่ยังไม่มีประกาศองค์ผู้สืบราชสันตติวงศ์ตามมาตรานี้ ถ้าได้มีการแต่งตั้งผู้ใดเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไว้ตามความในมาตรา๑๗ หรือมาตรา ๑๘ ก็ให้ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไปพลางก่อน แต่ถ้าไม่มีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ดังกล่าวนี้ ก็ให้ประธานองคมนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไปพลางก่อน

ในกรณีที่ประธานองคมนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามความในวรรคก่อน ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๙ วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับ

ในกรณีที่ไม่มีคณะมนตรี ให้คณะรัฐมนตรีทำหน้าที่คณะของคมนตรีหรือประธานของคมนตรี แล้วแต่กรณี"

มาตรา ๓ ความในหมวด ๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช ๒๕๑๕ ให้แก้ไขเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

(๑) ให้ยกเลิกมาตรา ๑๓ ถึงมาตรา ๑๕

(๒) ให้แก้ไขมาตรา ๑๒ เป็นไขมาตรา ๒๕

(๓) ให้เพิ่มมาตราดังต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๕ ถึงมาตรา ๓๗ ตามลำดับ

"มาตรา ๒๕ บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตน เว้นไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมือง และไม่เป็นการขัดขวางต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ในการใช้เสรีภาพดังกล่าวในวรรคก่อน บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการรอนสิทธิ หรือเสียประโยชน์อันควรมีควรได้เพราะเหตุที่ถือศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในศาสนา หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือแตกต่างจากบุคคลอื่น"

"มาตรา ๒๖ บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในทรัพย์สิน การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา การศึกษาอบรม การชุมนุมสาธารณะ การสมาคม การตั้งพรรคการเมือง ทั้งนี้ภายใต้บังคับบทกฎหมาย"

"มาตรา ๒๗ บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในร่างกาย

การจับกุมคุมขัง หรือตรวจค้นตัวบุคคลไม่ว่าในกรณีใด ๆ จะกระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย"

"มาตรา ๒๗ การเกณฑ์แรงงานจะกระทำได้ ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย"

"มาตรา ๒๘ รัฐย่อมเคารพต่อกรรมสิทธิในทรัพย์สินของเอกชน การโอนกรรมสิทธิในทรัพย์สินของเอกชนมาเป็นของรัฐจะกระทำมิได้ เว้นแต่จำเป็นเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภคหรือการอันจำเป็นในการป้องกันประเทศโดยตรง หรือการได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ หรือประโยชน์ของรัฐอย่างอื่น และต้องชดใช้ค่าทดแทนอันเป็นธรรมให้แก่เจ้าของ หรือผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายในการโอนกรรมสิทธินั้น"

"มาตรา ๓๐ บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในเคหสถาน

บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง ในการที่จะอยู่อาศัย และครอบครองเคหสถานโดยปกติสุข การเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครองก็ดี การตรวจค้นเคหสถานก็ดี จะกระทำได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย"

"มาตรา ๓๑ บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ ในการเดินทางอยู่ภายในราชอาณาจักรและในการประกอบอาชีพ

การเนรเทศบุคคลผู้มีสัญชาติไทยออกนอกราชอาณาจักร จะกระทำมิได้"

"มาตรา ๓๒ บุคคลคนเดียว หรือหลายคนร่วมกัน ย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ภายในเงื่อนไขและวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ"

"มาตรา ๓๓ สิทธิของบุคคลในครอบครัวย่อมได้รับความคุ้มครอง"

"มาตรา ๓๔ สิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยราชการซึ่งเป็นนิติบุคคลให้รับผิดเพื่อการกระทำของเจ้าพนักงาน ในฐานะเป็นตัวการหรือนายจ้าง ย่อมได้รับความคุ้มครอง"

"มาตรา ๓๕ บุคคลจะใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญนี้ให้เป็นปฏิปักษ์ต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และรัฐธรรมนูญมิได้"

"มาตรา ๓๖ บุคคลซึ่งเป็น ทหาร ตำรวจ ข้าราชการประจำอื่น และพนักงานเทศบาลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ เช่นเดียวกับประชาชนพลเมือง เว้นแต่ที่จำกัดในกฎหมาย หรือกฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจกฎหมาย เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ หรือวินัย"

"มาตรา ๓๗ บุคคลผู้มีหน้าที่รักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และมีหน้าที่เคารพต่อกฎหมาย ป้องกันประเทศ ช่วยเหลือราชการโดยทางเสียภาษีและอื่น ๆ ภายในเงื่อนไขและวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ"

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๓ และมาตรา ๓๙ ถึงมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕ ดังต่อไปนี้

"หมวด ๓

<u>แนวนโยบายแห่งรัฐ</u>

มาตรา ๓๙ รัฐจะต้องรักษาไว้ซึ่งเอกราช และร่วมมือกับนานาประเทศ เพื่อบำรุงสันติสุขของโลก

มาตรา ๓๙ กำลังทหารให้มีไว้เพื่อรักษาเอกราช

มาตรา ๔๐ รัฐจะต้องรักษาความสงบภายใน เพื่อยังผลให้ราษฎรประสพสันติสุข

มาตรา ๔๑ รัฐพึงสนับสนุนให้เอกชนได้มีการริเริ่มในทางเศรษฐกิจและประกอบกิจการอันมีลักษณะเป็นสาธารณูปโภค ให้ประสานกันกับการดำเนินกิจการทางเศรษฐกิจส่วนเอกชน

มาตรา ๔๒ รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการศึกษาอบรม

การจัดระบบการศึกษาอบรมเป็นหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะ สถานศึกษาทั้งปวงย่อมอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ

การศึกษาขั้นอุดมศึกษา รัฐพึงจัดการให้สถานศึกษาดำเนินกิจการของตนเองได้ภายในขอบเขตแห่งกฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๔๓ รัฐพึงส่งเสริมการสาธารณสุข ตลอดถึงการมารดาและทารกแรกเกิด

การป้องกันและปราบโรคระบาด รัฐจะต้องกระทำให้แก่ประชาชนโดยไม่คิดมูลค่า

มาตรา ๔๔ บทบัญญัติในหมวดนี้มิได้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการตรากฎหมายและการบริหารราชการแผ่นดินตามนโยบายดังกำหนดไว้ และไม่ก่อให้เกิดสิทธิในการฟ้องร้องรัฐ"

มาตรา ๕ ความในหมวด ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้แก้ไขเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

(๑) ให้แก้เลขหมวด ๓ เป็นเลขหมวด ๔

(๒) ให้ยกเลิกมาตรา ๓๘ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๑

(๓) ให้แก้เลขมาตรา ๑๖ ถึงมาตรา ๑๗ เป็นเลขมาตรา ๔๕ ถึงเลขมาตรา ๔๖ ตามลำดับ

(๔) ให้แก้เลขมาตรา ๓๔ ถึงมาตรา ๓๖ เป็นเลขมาตรา ๔๗ ถึงมาตรา ๖๓ ตามลำดับ

(๕) ให้แก้เลขมาตรา ๓๕ ถึงมาตรา ๓๖ เป็นเลขมาตรา ๖๕ ถึงมาตรา ๖๖ ตามลำดับ

(๖) ให้แก้เลขมาตรา ๓๘ เป็นเลขมาตรา ๖๘

(๗) ให้แก้เลขมาตรา ๔๐ เป็นเลขมาตรา ๗๔

(๘) ให้แก้เลขมาตรา ๔๒ ถึงมาตรา ๔๕ เป็นเลขมาตรา ๗๗ ถึงมาตรา ๗๐ ตามลำดับ

(๙) ให้เพิ่มมาตราดังต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๗ มาตรา ๖๒ ถึงมาตรา ๖๔ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๙ ถึงมาตรา ๗๓ มาตรา ๗๕ ถึงมาตรา ๗๖

"มาตรา ๔๗ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละห้าปี ถ้าตำแหน่งสมาชิกว่างลง เพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้เลือกตั้งสมาชิกขึ้นแทนให้เต็มตำแหน่งที่ว่างลงนั้น แต่สมาชิกที่เข้ามาแทนนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน"

"มาตรา ๖๒ ในระหว่างสมัยประชุม ห้ามมิให้จับ หรือคุมขัง หรือหมายเรียกตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปทำการสอบสวน ในฐานะที่สมาชิกผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา เว้นแต่ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากสภา หรือในกรณีที่จับในขณะกระทำความผิด

ในกรณีที่มีการจับสมาชิกในขณะกระทำความผิด ให้รายงานไปยังประธานสภาโดยด่วน และประธานสภาอาจสั่งปล่อยผู้ถูกจับให้พ้นจากการคุมขังได้"

"มาตรา ๖๓ ในกรณีที่มีการพิจารณาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในคดีอาญาไม่ว่าจะได้พิจารณาในสมัยประชุม หรือจะพิจารณาคดีนั้นในระหว่างสมัยประชุมมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสภา แต่การนี้ การพิจารณาคดีย่อมไม่เป็นการขัดขวาง ต่อการที่สมาชิกผู้นั้นจะมาเข้าประชุมสภา

การพิจารณาที่ศาลได้กระทำไปก่อนมีคำสั่งว่าจำเลยเป็นสมาชิกย่อมเป็นอันใช้ได้"

"มาตรา ๖๔ ถ้าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถูกคุมขัง ในระหว่างสอบสวน หรือพิจารณาอยู่ก่อนสมัยประชุม เมื่อถึงสมัยประชุม พนักงานสอบสวนหรือศาลแล้วแต่กรณีต้องสั่งปล่อยทันที ถ้าหากสภาได้ร้องขอ คำสั่งปล่อยตามความในวรรคก่อน ให้มีผลบังคับตั้งแต่วันสั่งปล่อยจนถึงวันสุดท้ายแห่งสมัยประชุม"

"มาตรา ๖๗ การตราพระราชบัญญัติขึ้นเป็นกฎหมายให้มีผลย้อนหลังเป็นการลงโทษบุคคลในทางอาญา หรือลงโทษบุคคลหนักขึ้นกว่าโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลากระทำความผิดจะกระทำมิได้"

"มาตรา ๖๘ ร่างพระราชบัญญัติใด พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วย และพระราชทานคืนมายังสภาผู้แทนราษฎร หรือมิได้พระราชทานคืนมาภายในเก้าสิบวัน สภาจะต้องปรึกษาร่างพระราชบัญญัตินั้นใหม่ ถ้าสภามีมติยืนยันตามเดิมด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาแต่ถ้าภายในกึ่งหนึ่ง เมื่อพระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธยพระราชทานภายใน สามสิบวัน ก็ให้นำพระราชบัญญัตินั้น ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเป็นกฎหมายได้เสมือนหนึ่งว่า พระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว"

"มาตรา ๗๐ ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน สมาชิกจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน หมายความถึงร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อความต่อไปนี้ทั้งหมด หรือแต่ข้อใดข้อหนึ่งกล่าวคือ การตั้งขึ้น หรือยกเลิก หรือแก้ไขเพิ่มเติมแปลงแก้ไขหรือผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษี หรืออากรการจัดสรร หรือรับ หรือ

รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการกู้เงิน หรือการค้ำประกัน หรือการใช้เงินกู้ หรือร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัย ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงินหรือไม่"

"มาตรา ๗๑ งบประมาณแผ่นดินประจำปีให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ ถ้าพระราชบัญญัติออกไม่ทันปีใหม่ ให้ใช้พระราชบัญญัติงบประมาณปีก่อนนั้นไปพลาง"

"มาตรา ๗๒ การจ่ายเงินแผ่นดิน จะกระทำได้ก็เฉพาะที่ได้อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณ เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนจะจ่ายไปก่อนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ในกรณีเช่นว่านี้ต้องขอความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรในโอกาสแรกที่พึงกระทำได้

คำขอนุมัติของสภาให้ทำเป็นพระราชบัญญัติเฉพาะเรื่อง หรือรวมอยู่ในพระราชบัญญัติโอนเงินในงบประมาณ หรือพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีถัดไป"

"มาตรา ๗๓ ในกรณีพิเศษซึ่งสมควรจะมีแผนการณ์ต่อเนื่องกันอันเป็นราชการแผ่นดินเกี่ยวกับสาธารณูปโภค และจำต้องจ่ายเงินแผ่นดินเป็นระยะเวลานานกว่าปีหนึ่ง จะตราพระราชบัญญัติขึ้นให้มีผลผูกพันงบประมาณประจำปีก็ได้ แต่ระยะเวลาดังกล่าวต้องไม่เกินห้าปี"

"มาตรา ๗๕ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ต่ำกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดมีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอให้เปิดอภิปรายทั่วไปในสภา เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน

ญัตติดังกล่าวในวรรคก่อนให้ยื่นต่อประธานสภา และให้ประธานสภาแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อกำหนดเวลาสำหรับการอภิปรายทั่วไป

ซึ่งต้องไม่ช้ากว่า สามสิบวัน นับแต่วันนายกรัฐมนตรีได้รับแจ้ง แต่คณะรัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะขอให้ระงับการเปิดอภิปรายทั่วไปนั้นเสียได้ เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัย หรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน

ในการเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรานี้ สภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายไม่ได้"

"มาตรา ๗๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสาม ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดมีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายตัวหรือทั้งคณะ

เมื่อการเปิดอภิปรายทั่วไปในสภาสิ้นสุดลง โดยมิได้ด้วยมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไป ให้สภาผู้แทนราษฎรลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจ แต่การลงมติในกรณีเช่นนี้ มิให้กระทำในวันเดียวกันกับวันที่การอภิปรายสิ้นสุดนั้น"

มาตรา ๖ ความในหมวด ๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้แก้ไขเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

(๑) ให้แก้เลขหมวด ๔ เป็นเลขหมวด ๕

(๒) ให้ยกเลิกมาตรา ๔๖ ถึงมาตรา ๔๗ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๗

(๓) ให้แก้เลขมาตรา ๔๗ ถึงมาตรา ๕๐ เป็นเลขมาตรา ๗๒ ถึงเลขมาตรา ๗๕ ตามลำดับ

(๔) ให้แก้เลขมาตรา ๕๑ เป็นเลขมาตรา ๗๗

(๕) ให้แก้เลขมาตรา ๕๓ เป็นเลขมาตรา ๗๙

(๖) ให้แก้เลขมาตรา ๕๕ เป็นเลขมาตรา ๘๑

(๗) ให้แก้เลขมาตรา ๕๖ เป็นเลขมาตรา ๘๕

(๗) ให้เพิ่มมาตราดังต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๓ มาตรา ๗๕ มาตรา๗๖ มาตรา ๗๗ ถึงมาตรา ๗๙ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๔ มาตรา๘๖ ถึงมาตรา ๘๗

"มาตรา ๗๓ พระมหากษัตริย์ทรงตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยนายกนายหนึ่งและรัฐมนตรีอีกอย่างน้อยสิบห้านาย แต่ไม่เกินยี่สิบแปดนาย

ในการตั้งนายกรัฐมนตรี ประธานแห่งสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

ให้คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน"

"มาตรา ๗๕ ถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับราชการแผ่นดินที่คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรจะฟังความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายกรัฐมนตรีจะแจ้งไปยังประธานสภาขอให้เปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมของสภาก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ สภาจะลงมติในปัญหาที่เปิดอภิปรายไม่ได้"

"มาตรา ๗๖ ในระหว่างเวลาบริหารราชการแผ่นดิน ภายหลังที่ได้รับความไว้วางใจจากสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ถ้ามีพฤติการณ์ที่คณะรัฐมนตรีเห็นสมควร คณะรัฐมนตรีจะขอให้สภายืนยันความไว้วางใจอีกก็ได้"

"มาตรา ๗๗ ในเหตุฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันจะรักษาความปลอดภัยสาธารณ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณ และจะเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้ทันท่วงทีมิได้ก็ดี เมื่อกรณีเช่นว่านั้นเกิดขึ้นในระหว่างสภาถูกยุบก็ดี พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

ในการประชุมสภาคราวต่อไป ให้เสนอพระราชกำหนดนั้นต่อสภาโดยไม่ชักช้า ถ้าสภาอนุมัติแล้ว พระราชกำหนดนั้นก็ให้มีผลเป็นพระราช

บัญญัติต่อไป ถ้าสภาไม่อนุมัติ พระราชกำหนดนั้นก็เป็นอันตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระทั่งกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

คำอนุมัติ และไม่อนุมัติ ให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ"

"มาตรา ๘๘ ในระหว่างสมัยประชุม ถ้ามีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวด้วยการภาษีอากรหรือเงินตรา ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนและลับเพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

พระราชกำหนดที่ได้ตราขึ้นตามความในวรรคก่อน จะต้องนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในสองวัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง และวรรคสามมาใช้โดยอนุโลม"

"มาตรา ๘๑ พระมหากษัตริย์ ทรงไว้ ซึ่งพระ ราช อำนาจ ในการประกาศสงคราม เมื่อได้รับความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว และไม่เป็นการขัดกับกฎบัตรขององค์การสหประชาชาติ มติให้ความยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ต้องมีเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของสมาชิกทั้งหมด"

"มาตรา ๘๒ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราช อำนาจ ในการทำหนังสือสัญญาสันติภาพสงบศึก และทำหนังสือสัญญาอื่นกับนานาประเทศ

หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามสัญญา ต้องได้รับความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร"

"มาตรา ๘๔ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการถอดถอนฐานันดรศักดิ์และเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์"

"มาตรา ๘๕ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและถอดถอนข้าราชการ

ฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือนตำแหน่งปลัดกระทรวง ทบวง กรม และเทียบเท่า"

"มาตรา ๙๗ การกำหนดคุณสมบัติ การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอนและการลงโทษข้าราชการ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย"

"มาตรา ๙๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๗ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๙๑ บทกฎหมาย พระราชหัตถเลขา และพระบรมราชโองการใด ๆ อันเกี่ยวกับราชการแผ่นดิน ต้องมีรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ"

มาตรา ๗ ความในหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช ๒๕๗๕ ให้แก้ไขเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

(๑) ให้แก้เลขหมวด ๕ เป็นเลขหมวด ๖

(๒) ให้แก้เลขมาตรา ๕๗ ถึงเลขมาตรา ๕๙ เป็นเลขมาตรา ๙๙ ถึงเลขมาตรา ๑๐๐ ตามลำดับ

(๓) ให้แก้เลขมาตรา ๖๐ เป็นเลขมาตรา ๑๐๓

(๔) ให้เพิ่มมาตราดังต่อไปนี้เป็น มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๐๕

"มาตรา ๑๐๑ การตั้งศาลขึ้นใหม่ เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีใดคดีหนึ่ง หรือหมู่คดีใดคดีหนึ่งโดยเฉพาะแทนศาลธรรมดาที่มีอยู่ตามกฎหมายสำหรับพิจารณาพิพากษาคดีนั้นจะกระทำมิได้"

"มาตรา ๑๐๒ การบัญญัติกฎหมาย ให้มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลหรือวิธีพิจารณา เพื่อใช้แก่คดีใดคดีหนึ่งโดยเฉพาะ จะกระทำมิได้"

"มาตรา ๑๐๔ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ย้าย และถอดถอนผู้พิพากษา"

"มาตรา ๑๐๕ การแต่งตั้ง การย้ายและการถอดถอนผู้พิพากษา จะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วย

ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการก่อนแต่ง จึงนำความกราบบังคมทูล
การเลื่อนตำแหน่ง และการเลื่อนเงินเดือนผู้พิพากษา จะต้องได้รับ
ความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการฝ่ายตุลาการ"

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๗ และมาตรา ๑๐๖ ถึง มาตรา ๑๑๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พุทธศักราช ๒๔๗๕

"หมวด ๗

ตุลาการรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๐๖ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ผู้บัญชาการทหารบก และบุคคลอื่นอีกห้าคนซึ่งสภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในทางกฎหมาย

ประธานศาลฎีกาเป็นประธานตุลาการรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๐๗ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ มีหน้าที่ตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้

วิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนี้

มาตรา ๑๐๘ ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งทั่วไป ให้สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญจากผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ภายในสามสิบวัน นับแต่วันเปิดสมัยประชุมสภาครั้งแรก

กำหนดวันดังกล่าวในวรรคก่อน ให้หมายถึงวันในสมัยประชุม

ในการแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญตามความในวรรคแรก สภาจะแต่งตั้งผู้ที่พ้นจากตำแหน่งให้เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญใหม่อีกได้

มาตรา ๑๐๙ คุณสมบัติของผู้แทนราษฎรแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) เบื่อสมัยประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกหลังจากการเลือกตั้งทั่วไป

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๕) ต้องคำพิพากษาโทษจำคุก

มาตรา ๑๑๐ ถ้าตำแหน่งของผู้แทนราษฎรแต่งตั้งว่างลง เพราะเหตุอื่นใด นอกจากถึงคราวออกเมื่อเบื่อสมัยประชุมสภาครั้งแรกหลังจากการเลือกตั้งทั่วไป ให้สภาแต่งตั้งผู้แทนราษฎรเข้ามาแทนภายในกำหนดเวลาสามสิบวัน

กำหนดวันดังกล่าวในวรรคก่อน ให้หมายถึงวันในสมัยประชุม”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในหมวด ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ พุทธศักราช ๒๕๗๕ ทั้งหมวด และให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๙ และมาตรา ๑๑๑

“หมวด ๙

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๑๑ รัฐธรรมนูญนี้จะแก้ไขเพิ่มเติมได้ ก็แต่โดยเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติม ต้องมาจากคณะรัฐมนตรี หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ต่ำกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

(๒) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนั้น ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นสามวาระ

(๓) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขั้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

(๔) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สองขั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ

(๕) เมื่อการพิจารณาวาระที่สองเสร็จสิ้นแล้ว ให้รอไว้สิบห้าวันเมื่อพ้นกำหนดนี้แล้ว ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในวาระที่สามต่อไป

(๖) การออกเสียงลงคะแนน ในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ และต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

(๗) เมื่อการออกเสียงลงมติได้เป็นไปตามที่กล่าวข้างบนนี้แล้ว ให้นำขึ้นทูลเกล้าฯถวาย และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๘ และมาตรา ๗๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

มาตรา ๗๘ ให้ยกเลิกความในหมวด ๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ พุทธศักราช ๒๔๗๕ และเพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๙ และบทเฉพาะกาล และมาตรา ๑๑๒ ถึง ๑๒๓"

"หมวด ๙

บทสุดท้าย

มาตรา ๑๑๒ ภายใต้บังคับ มาตรา ๑๑๕ ถ้ามีปัญหาการตีความรัฐธรรมนูญอันอยู่ในวงงานของสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะตีความ และให้ถือว่าการตีความของสภาเป็นเด็ดขาด

ในการตีความรัฐธรรมนูญตามความในวรรคก่อน ต้องมีสมาชิกประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๑๑๓ บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีข้อความแย้ง หรือขัดต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้

มาตรา ๑๑๔ ในการพิจารณาจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๑๑๓ ก็ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวแล้วส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการ เพื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้ถือเป็นเด็ดขาด และให้ใช้ได้ในคดีทั่วไป แต่ไม่กระทบกระทั่งคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว

คำวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๑๕ ในวาระเริ่มแรกภายในระยะเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันใช้บังคับรัฐธรรมนูญนี้ ให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิก๒ประเภท มีจำนวนเท่ากัน

(๑) สมาชิกประเภทที่ ๑ ได้แก่ผู้ซึ่งราษฎรเลือกตั้งตามบทบัญญัติมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖

(๒) สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้แก่ผู้ซึ่งพระมหากษัตริย์ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งขึ้นไว้แล้วในวันที่ใช้บังคับรัฐธรรมนูญนี้

ในระหว่างที่สมาชิกประเภทที่ ๑ ยังไม่ได้เข้ารับหน้าที่ ให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกประเภทที่ ๒ ไปพลางก่อน

มาตรา ๑๑๖ เมื่อได้ใช้บังคับรัฐธรรมนูญนี้ไปแล้วห้าปี ถ้ายังมีสมาชิกเลือกตั้งในจังหวัดใดได้รับการศึกษาอบรมจบชั้นประถมศึกษา ตามหลักสูตร

ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นจำนวนเกินกึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด ในจังหวัดนั้น ก็ให้สมาชิกประเภทที่ ๒ ออกจากตำแหน่งมีจำนวนเท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีการเลือกตั้งในจังหวัดนั้น หลักเกณฑ์และวิธีการออกจากตำแหน่งให้เป็นไปตามข้อบังคับซึ่งสภาผู้แทนราษฎรจะได้ตราขึ้น

ในระหว่างที่มีสมาชิกประเภทที่ ๒ ตามมาตรานี้ ถ้าตำแหน่งสมาชิกประเภทที่ ๒ ว่างลง โดยมิใช่โดยการออกตามความในวรรคแรก พระมหากษัตริย์จะได้ทรงแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๒ เท่าจำนวนตำแหน่งที่ว่างลงนั้น

ในกรณีที่จะมีการออกจากตำแหน่งของสมาชิกประเภทที่ ๒ ตามความในวรรคแรก ให้คณะรัฐมนตรีประกาศจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งได้รับการศึกษาขบรมจบชั้นประถมศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการในวันที่ ๑ มกราคม ของทุก ๆ ปี

มาตรา ๑๑๘ ในกรณีที่สมาชิกประเภทที่ ๒ จะต้องออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๑๖ ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกประเภทที่ ๓ เพิ่มขึ้นมีจำนวนเท่ากับสมาชิกประเภทที่ ๒ ที่จะต้องออกจากตำแหน่งนั้นภายในวันที่ ๑ เมษายน และให้สมาชิกประเภทที่ ๓ ออกจากตำแหน่งในวันที่สมาชิกประเภทที่ ๑ เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๑๙ ในระหว่างที่มีสมาชิกประเภทที่ ๒ ถ้ามีการยุบสภาตามความในมาตรา ๒๕ ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกใหม่เฉพาะในส่วนสมาชิกประเภทที่ ๓

มาตรา ๑๓๙ มาตรา ๕๐ (๒) (๓) (๔) และ (๕) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พุทธศักราช ๒๔๗๕ สมาชิกประเภทที่ ๒ คงอยู่ในตำแหน่งได้ตลอดเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓๕ แต่มิให้มีการ

ประชุมดำเนินการของสภาผู้แทนราษฎรในระหว่างที่สภาต้องถูกยุบตามความในมาตรา ๖๕

มาตรา ๑๒๐ ก่อนที่จะมีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ใช้อยู่ในวันใช้บังคับรัฐธรรมนูญนี้มาใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๑ ให้คณะรัฐมนตรี ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันใช้บังคับรัฐธรรมนูญนี้คงอยู่ในตำแหน่งบริหารราชการแผ่นดินตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาผู้แทนราษฎรต่อไปก่อน และพ้นจากตำแหน่งเมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ เข้ารับหน้าที่ และให้นำความในมาตรา ๘๗ มาใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๒ ในวาระเริ่มแรก ให้สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งคุณสมบัติการรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๐๖ ให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่สมาชิกประเภทที่ ๑ ได้เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๒๓ เมื่อเลิกมีสมาชิกประเภทที่ ๒ ข้าราชการประจำต้องขอกจากตำแหน่งก่อนจึงจะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี หรือข้าราชการการเมืองอื่นได้"

จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี : รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขอเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๕ โดยที่มีหลักการ ๒ ประการคือ ๑. ตรารัฐธรรมนูญขึ้นไว้เพื่อให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕ พร้อมด้วยรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยนามประเทศ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ใช้ไปแล้วนั้นได้ใช้เป็นรัฐธรรมนูญอันถาวรต่อไป ๒. แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์

ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ คือการที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕ พร้อมทั้งรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยนามประเทศพุทธศักราช ๒๔๗๒ และรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยบทเฉพาะกาล พุทธศักราช ๒๔๗๓ ไปพลางก่อน และโปรดเกล้า ฯ ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น เมื่อได้ดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญดังกล่าวแล้ว จึงจำเป็นต้องให้รัฐธรรมนูญ ฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นรัฐธรรมนูญฉบับถาวรต่อไป พร้อมทั้งรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ว่าด้วยนามประเทศ พุทธศักราช ๒๔๗๒

ส่วนรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยบทเฉพาะกาล พุทธศักราช ๒๔๗๓ นั้น เมื่อได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญใหม่แล้วตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้กำหนดบทเฉพาะกาลไว้ใหม่แล้วจึงไม่ต้องนำมาใช้อีก

นอกจากนี้ยังเป็นการสมควรที่จะได้แก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ขอประทานเรียนเพิ่มเติม ข้อความเข้าใจอันดีในการพิจารณารัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นข้อ ๆ ดังนี้คือ ตามรัฐธรรมนูญที่เสนออยู่ในมือของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายนี้ ได้แบ่งออกเป็น ๒ ประการคือ ประการที่ ๑ ความในมาตรา ๑ นั้น ให้ใช้รัฐธรรมนูญฉบับ ๒๔๗๕ และแก้ไขเรื่องนามประเทศ พุทธศักราช ๒๔๗๒ ให้เป็นฉบับถาวร ทั้งนี้เพราะเหตุว่าตามที่ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับ ๒๔๗๕ มาแต่ก่อนนั้น ให้ใช้แต่เพียงชั่วคราว เพราะฉะนั้นเมื่อจะให้รัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ ได้เป็นหลักฐานในการที่จะดำเนินการแก้ไขต่อไป จึงจำเป็นที่จะต้องประกาศให้รัฐธรรมนูญฉบับ ๒๔๗๕ และ ๒๔๗๒ ดังกล่าวมาแล้วนั้นให้เป็นการที่จะใช้ถาวรเสียก่อน และความต่อไปตั้งแต่มาตรา ๒ ถึงมาตราสุดท้ายของรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติม

๒๔๙๕ ซึ่งกำลังพิจารณาอยู่นั้น ความในมาตรา ๒ และมาตราต่อไปนั้นมีข้อความสำคัญอยู่ ๓ ประการ คือ ประการที่หนึ่งก็คือว่าความใด ๆ ในรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ ฉบับถาวรที่ใช้แล้วนั้น เมื่อไม่เหมาะสมด้วยกาลสมัยก็ได้มีการประกาศให้ยกเลิกเฉพาะในมาตราต่าง ๆ เหล่านั้นไป

อีกข้อหนึ่ง คือข้อที่ ๒ ก็คือว่า เมื่อได้เลิกมาตราต่าง ๆ เหล่านั้นไปแล้ว เพื่อที่จะให้รัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ ฉบับเมื่อได้แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว และได้บวกกับฉบับเดิม เพื่อให้เป็นการอ่านง่ายตามลำดับมาตราไป ๆ จึงได้มีการแก้ไขเฉพาะเลขมาตราในฉบับ ๒๔๗๕ นั้นให้เป็นเรียงลำดับ

ประการที่ ๓ มีข้อความบางประการซึ่งสมควรจะเติมลงไปในรัฐธรรมนูญฉบับนี้เพื่อให้เหมาะสมแก่กาลสมัยในปัจจุบันนี้อย่างหนึ่ง หรือเพื่อที่จะได้แก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้ว ที่ได้ยกเลิกไปแล้วนั้นอีกอย่างหนึ่ง ก็ได้มีบทบัญญัติเขียนลงไว้ ก็รวมความว่า ที่พิจารณากันมีหลักการอยู่ ๓ ประการ คือ

๑. ให้ใช้รัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ เป็นฉบับถาวร

๒. ให้เลิกความบางมาตราที่พ้นสมัยในรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ นั้นออกเสีย

๓. เพื่อให้การแก้ไขเมื่อเสร็จแล้ว ได้อ่านเรียงตามลำดับเป็นการสะดวกแก่ผู้อ่าน ก็ได้แก้เลขหมายในรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ ให้เข้ากับเลขหมายที่จะได้เพิ่มเติม หรือที่แก้ไขใหม่ตามรัฐธรรมนูญฉบับเพิ่มเติม ก็เติมความลงไป

ทางฝ่ายข้าพเจ้าขอเสนอต่อสภาเพื่อได้กรุณาพิจารณาและรับหลักการต่อไป

๑๐.๒๗ น.

นายสุวิชช พันธเศรษฐ : ก่อนอื่นที่จะได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ

นับแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอเรียนให้ที่ประชุมของสภาทราบว่า เราจำเป็นที่จะต้องพูดทั้งหลักการและรายการสำคัญๆในรัฐธรรมนูญ เพราะว่ารัฐธรรมนูญนั้นไม่ใช่กฎหมายธรรมดา เราก็ย่อมรู้กันอยู่แล้วว่า รัฐธรรมนูญนั้นเป็นธรรมนูญการปกครองแผ่นดิน เพราะฉะนั้นจำเป็นที่จะต้องพูดกันให้เสร็จสิ้นกระแสความในที่ประชุมของสภานี้ ในฐานะที่รัฐบาลได้พิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะให้แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วย แต่ทว่าข้าพเจ้ามาพิจารณาถึงหลักการที่รัฐธรรมนูญนี้เสนอมา ข้าพเจ้าขอคัดค้าน ทำไมข้าพเจ้าจึงได้คัดค้านหลักการนี้ ข้าพเจ้าคัดค้านในหลักการข้อที่ ๑ แต่ว่าข้าพเจ้าสนับสนุนหลักการข้อที่ ๒

สำหรับหลักการที่ข้าพเจ้าคัดค้านข้อที่ ๑ นั้น ประการแรก เพราะขัดกับคำแถลงการณ์ของคณะบริหารประเทศชั่วคราว เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่าคณะบริหารประเทศชั่วคราวถือว่ารัฐธรรมนูญฉบับถาวร พ.ศ. ๒๔๗๕ นั้น เป็นรัฐธรรมนูญที่ยังคงอยู่นับแต่วันพระราชทาน คือวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๕ แต่ทว่ารัฐธรรมนูญนั้นได้ถูกยกเลิก คือได้มีการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทดแทนใหม่เป็นการผิดเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญนั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ประเทศชาติได้เข้าสู่วิกฤตการณ์ตลอดเวลามา เรามีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๔๗๙ เรามีรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวของรัฐประหารฉบับชั่วคราว ๒๔๙๐ แล้ว ต่อมาเรามีรัฐธรรมนูญของสภา พ.ศ. ๒๔๙๒ ผิดที่สุดผิดบทบัญญัติใน มาตรา ๖๓ คณะบริหารประเทศชั่วคราวจึงเห็นว่าเมื่อไปทำผิดต่อบทบัญญัติต่างๆนานาแล้ว ก็จำเป็นต้องกราบบังคมทูลขอยึดอำนาจแต่ว่านำรัฐธรรมนูญฉบับที่เป็นอยู่และคงอยู่มาใช้ เมื่อเช่นนี้ก็หมายความว่าเรายืนยันว่ารัฐธรรมนูญนั้นไม่ได้สิ้นสุดลง และไม่มีอำนาจใดๆ แม้สภาทั้งสภาหรือทั้งประเทศ ไม่มีอำนาจใดๆ ระงับยับยั้งไว้ได้ เมื่อเช่นนี้เราตรา

รัฐธรรมนูญที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ใช้ไปพลางก่อน แต่จะชัดต่อจิตใจของประชาชนทั้งประเทศ เขาถือว่ารัฐธรรมนูญซึ่งพระมหากษัตริย์พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย ได้ถูกยกล้างไปได้ เพราะฉะนั้นสำหรับหลักการข้อหนึ่งนั้น ข้าพเจ้าขอคัดค้านว่าเป็นการไม่สมควร ทั้งในข้อต่อไปคือว่าเราเอารัฐธรรมนูญที่ประกาศใช้ปี ๒๔๗๕ มาเขียนไว้ในมาตรา ๒ บอกว่ารัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ห่างกันถึง ๒๐ ปี ที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีอยู่ในปี ๒๔๗๕ แล้วเราบอกว่าเอารัฐธรรมนูญฉบับนี้มาประกาศใช้ใหม่ในปี ๒๔๙๕ นี่เป็นการขอยืมด้วยหรือไม่ เมื่อสัญญาระหว่างพระมหากษัตริย์กับผู้ที่การนี้เป็นการขัดกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคัดค้านหลักการข้อที่ ๑ ไม่ควรเขียนไว้ เห็นด้วยข้อที่ ๒ ให้แก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ ๒๔๗๕

ประการที่ ๒ พระราชปรารภกับข้อเขียน พระราชปรารภว่า ทรงพระราชดำริเห็นว่าทรงใช้รัฐธรรมนูญนี้เป็นการชั่วคราว แม้จะเขียนไว้ประการใดก็ตาม ไม่มีอะไรทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นชั่วคราวไปได้ รัฐธรรมนูญที่มีอยู่ก็คงเป็นรัฐธรรมนูญอยู่ต่อไป ที่ขอเรียนต่อไปว่า คำพระราชปรารภข้อความตั้งแต่ "ตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไป จนถึงว่า ถึงพร้อมโดยอนุกรม" นั้น เป็นหลักของการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ที่จะพระราชทานแก่ประชาชน ไม่ใช่หลักการการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งข้าพเจ้าไม่เคยเห็นกระทำกันมา เพราะฉะนั้นสำหรับคำพระราชปรารภนอกจากที่ได้กล่าวไว้ในนี้ ยังมีข้อที่จะแก้ไขอีกเป็นอันมาก เช่นในหน้า ๒ เขียนบอกว่าสภาผู้แทนราษฎรได้ประชุมปรึกษาร่างรัฐธรรมนูญฉบับพระเดชพระคุณ ร่างรัฐธรรมนูญอะไร คือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม เราต้องบอกไว้ให้ชัด

ที่พูดถึงประเด็นที่ประธาน รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเป็นแม่บท

เรื่องมาจากรัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ เมื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแก้ ก็หมายความว่าประดิทธิประสาทเช่นเดียวกัน ไม่ต้องเขียนไว้ในที่นอก ข้าพเจ้าขอคัดค้านในข้อที่ ๒

ที่ในข้อที่ ๓ ข้าพเจ้าคัดค้านมาตรา ๓ มาตรา ๓ ที่เขียนไว้นั้นข้าพเจ้าได้ไปพลิกดูรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา ซึ่งเคยมีการแก้ไขเพิ่มเติม ๑๐ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๑๐ เขียนแก้ไขเพิ่มเติม ว่าด้วยบิล ออฟ ไร้ท์ มาตรา ๑๑ ถึงมาตรา ๒๕ เป็นเรื่องของ ซิวิลลอว์ อเมนด์เมนต์ นี่เขาเขียนเรียงลำดับไว้ แต่รัฐธรรมนูญเดิมของสหรัฐอเมริกานั้นไม่มีการแก้ไขตัวเดิมอะไรมิได้

ที่พูดถึงด้านประเทศอังกฤษ แมกนา ชาตา ๑๒๑๕ ต่อมา มี บิล ออฟ ไร้ท์ ๑๖๘๙ แอ็ค ออฟ เซตเติลเมนต์ ๑๗๐๑ ต่อมามีปาร์เลี่ยเม้นต์ แอ็ค ๑๙๑๑ ไม่มีการจะไปแตะต้องเรื่องที่เรามีมาเลย ที่มาตรา ๓ มาเขียนให้ใช้รัฐธรรมนูญ ซึ่งเขามีอยู่แล้ว ต่อไปเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา นี่ข้าพเจ้าขอคัดค้านว่า ควรจะเขียนมาตรา ๑ ในรัฐธรรมนูญนี้ให้ชื่อว่า รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๗๕ อะไรก็ว่าไป มาตรา ๒ จะยกเลิกมาตราอะไรบ้าง แก้ไขมาตราอะไรก็ว่าไป แต่ท่าเป็นเช่นนี้ไม่ ที่ถ้าหากว่าเราจะยอมตามมาตรา ๓ ก็เท่ากับว่าสภาได้รับรอง รัฐธรรมนูญฉบับ ๒๔๗๕ ๒๔๗๒ ซึ่งเป็นการลบล้างรัฐธรรมนูญโดยสิ้นเชิง และก็เมื่อเป็นการลบล้างโดยสิ้นเชิง แล้วเราจะประกาศใช้ได้อย่างไร สิ่งซึ่งได้สูญหายไม่มีใช้แล้วเราจะเอามาร่างไว้ทำไม แต่ที่มันไม่สูญหาย เราถือว่าเป็นยิมคะเป็นสิ่งซึ่งไม่สูญหาย เพราะฉะนั้นในการที่จะเขียนอย่างไรก็จะเป็นการต่างกัน

ที่ข้าพเจ้าขอคัดค้านในข้อที่ ๔ ว่าการเขียนรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม คือเอาเนื้อของแก้ไขเพิ่มเติมไปใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญยกร่างใหม่ รัฐธรรมนูญที่แก้ไขเพิ่มเติมมานั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการสับสนกันอยู่ คือ

รัฐธรรมนูญที่แก้มาหลายๆ ครั้งมาตรานั้นแก้เป็นมาตรานั้น หมวดนั้นแทนที่จะเพิ่มมาตรา มาตรานี้ดูเกิดความสับสนกันมาก และในที่สุดเราก็จะต้องยกร่างใหม่ และที่เขียนมาในรูปนี้แล้วรู้สึกว่าอ่านยาก และไม่มีใครที่จะพลิกเรื่องย้อนกลับไปดูที่ละคำที่ละบท นี่เป็นวิธีการ เป็นร่างของรัฐธรรมนูญที่ยกร่างขึ้นทั้งฉบับในรูปของการแก้ไขเพิ่มเติม

ท่านข้าพเจ้าขอคัดค้านในข้อที่ ๕ คือในการแยกแยะเสรีภาพ ตามรัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ บอกว่าภายใต้บังคับของกฎหมายบุคคลมีเสรีภาพในเนื้อตัวร่างกายเคหสถานทรัพย์สิน ในการประชุมโดยเปิดเผย ในการพูด การเขียน การโฆษณา การอาชีพ การถือศาสนา และกฎหมายจะให้สิทธิอย่างไรก็ว่ากันไป แล้วสภานี้เป็นผู้พิจารณา แต่เราได้เพิ่มรัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๒ ลงไปไว้เป็นอันมาก เช่นในการจับหรือคุมขังหรือการตรวจค้นจะต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายอยู่แล้ว เราจะต้องไปพูดให้เป็นการซ้ำทำไมในเรื่องอย่างนี้ และต่อไปมีอะไรที่เป็นการแอบแฝงอยู่ในรัฐธรรมนูญ เช่นในเรื่องการเนรเทศบุคคลที่มีสัญชาติไทยจะทำไม่ได้ในบัดนี้ แล้วจะให้ใครเป็นผู้แก้ไข และรัฐธรรมนูญในการแก้ไขจะเป็นไปได้โดยยาก เมื่อการแก้ไขยากแล้ว การบริหารขัดข้องก็มีโทษอีก แล้วการเขียนรัฐธรรมนูญเข้ามายาวยืด ผลที่สุดทำอะไรก็ขัดมาตรานั้น ขัดนี้ขัดอันนั้น แล้วต่อไปข้างหน้าพอคิดขึ้นถึงศาล ส่งให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญแล้วคณะตุลาการรัฐธรรมนูญชี้ไปทางหนึ่ง แต่การบริหารไปทางหนึ่ง ผลที่สุดก็หันหลังให้กันเมื่อเช่นนี้การบริหารประเทศชาติจะสำเร็จลุล่วงได้อย่างไร จึงขอให้พิจารณาให้ดีในเรื่องการแยกแยะ ในเรื่องเสรีภาพนั้นไม่มีประชาชนในประเทศใดไม่ต้องการเสรีภาพและไม่มีรัฐธรรมนูญของชาติใดที่ต้องการจะกดขี่เสรีภาพ แต่ว่าสิ่งที่เป็นสาธารณประโยชน์แล้วย่อมเป็นกฎหมายสูงสุดเสมอ คือหมายความว่า ทุกคนเมื่อเข้ามาอยู่ร่วมกันในสังคมก็ต้องเสียสละประโยชน์ส่วนตัว

เพื่อส่วนรวมแม้จะถูกบั่นทอนเสรีภาพไปบ้างก็จำยอม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและเพื่อประเทศชาติยังคงอยู่ซึ่งเป็นหลักสำคัญทั่วโลก

ท่านข้อ ๒ แนวนโยบายแห่งรัฐที่จะเอาขึ้นมาเขียนนั้น เมื่อจะเขียนก็เขียนไป ข้าพเจ้าไม่ว่า แต่ข้าพเจ้าขอท้วง ในมาตรา ๓๙ ซึ่งเป็นมาตรา ๕๘ เดิม มาตรา ๕๗ เดิม ของรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๓๒ ข้าพเจ้าค้านในสภาร่างรัฐธรรมนูญ คือบอกว่า ทหารจะมีได้ก็เพื่อป้องกันและรักษาเอกราชเท่านั้น ข้าพเจ้าถามบอกว่าประเทศไหนเขาบัญญัติรัฐธรรมนูญแบบนี้ตอบไม่ได้แน่ ทำไมจะต้องผูกมัดตัวเราเอง เขาบอกว่าถ้าไม่อย่างนั้นจะถือว่าใครเพิ่มงบประมาณทางทหารไม่ได้ และถ้ารัฐบาลขึ้นเพิ่มงบประมาณทหารมาก ๆ แล้วก็จะถูกสภาโจมตี เพราะรัฐธรรมนูญห้ามไว้ ข้าพเจ้าบอกว่าในสถานการณ์นั้นใครจะรู้ดีกว่ารัฐบาล และใครจะรู้ดีกว่าเสนาธิการการวางแผนการณ์ในการต่อสู้ อย่างไรที่เรียกว่าพอ พอแก่เอกราช ผลที่สุดก็เป็นหลักที่ต้องตัดความกันในเรื่องรัฐธรรมนูญ เราจะเพิ่มงบประมาณทางทหารเพิ่มขึ้น หรือจะจัดกองทหารเพิ่มขึ้น เขาบอกว่าไม่จำเป็น เพื่อเอกราช คำว่าเอกราชนั้นทหารมีอยู่ ๓ — ๔ หมื่นคนพอแล้วหรือ ทำไมถึงมาคิดในแง่เสียทมาเขียนไว้อย่างนี้ การที่เราจะไปเรียกร้องเขา ข้าพเจ้าเห็นว่าการเขียนอย่างนี้ไม่มีทางดีเลย มีแต่ทางเสียทั้งนั้น แล้วต่อไปข้างหน้าจึงจะเห็น ข้าพเจ้าขอท้วงไว้

ท่านต่อไปข้าพเจ้าขอท้วงในข้อที่ ๗ ในเรื่องแนวนโยบายแห่งรัฐเขียนไว้ในมาตรา ๕๙ เป็นแนวทางให้รัฐบาลนำไปปฏิบัติ แต่ไม่ยอมให้สิทธิในการฟ้องร้อง เมื่อฟ้องศาลก็ตัด คือหมายความว่าเราจะทำหรือไม่ทำ ประชาชนมาเรียกร้องให้รัฐบาลทำ รัฐบาลไม่ทำจะไปฟ้องร้องเรียกสิทธินั้นไม่ได้ จริงอยู่ประชาชนจะฟ้องร้องรัฐบาลให้รับผิดชอบในทางแพ่งหรือทางใด ๆ ไม่ได้ แต่สภาฟ้องร้องได้ เราก็ทราบอยู่แล้วว่ารัฐบาลอยู่ได้ก็เพราะสภา และเมื่อสภา

เห็นว่าการเขียนแนวนโยบายแห่งรัฐไว้เยอะแยะไม่ค่อยดี ถ้าสภาเปิดอภิปรายแล้วจะเป็นอย่างไร เมื่อเขียนรัฐบาลจะต้องปฏิบัติไป เช่นเขียนบอกว่าเราจะช่วยรักษาพยาบาลคนป่วยเจ็บ โดยไม่เอาสตางค์หรือเราจะให้การศึกษาชั้นมัธยมโดยไม่คิดมูลค่า เราเขียนไว้ได้ แต่ประชาชนจะเคลม(claim) เราไม่ได้ แล้วผลที่สุดรัฐบาลก็เลือดร้อน เก็บภาษีก็ไม่ได้ ท้ายที่สุดก็ไม่ได้ทำเขียนไว้เช่นนั้นข้าพเจ้าเห็นว่ามีแต่ทางเสีย

ที่ในหลักข้อที่ ๘ จำเป็นต้องขอเรียนต่อที่ประชุมว่า ไม่อยากจะพูด แต่ว่าไหน ๆ ก็ได้พูดกันในเรื่องรัฐธรรมนูญแล้วก็ควรจะพูด และเมื่อพูดแล้วก็รู้สึกตัวอยู่ว่าไม่ได้อะไร แต่จำเป็นต้องพูด เพื่อประวัติศาสตร์ มาตรา ๖๙ คือมาตรา ๓๙ เดิม นี่สำคัญมาก คือเป็นหัวใจในการวิโคกฎหมายของพระมหากษัตริย์ ท่านผู้เป็นประธานท่านคงไม่ลืมว่า ตั้งแต่มีประกาศใช้รัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ มานั้น เราได้มีการวิโคกฎหมายโดยพระมหากษัตริย์ครั้งหนึ่งแล้ว แล้วผลแห่งการวิโคกฎหมายอาญา แก้ไขเพิ่มเติมฉบับนั้น ยังผลให้พระมหากษัตริย์ทรงสละราชสมบัติ นี่ข้าพเจ้าขอเรียนให้ที่ประชุมสภานทราบ เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่าตามหลักของการวิโคนี้ ในการเขียนรัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ นั้น ยังบกพร่องในสาระสำคัญในเรื่องผู้รับผิดชอบแทนพระมหากษัตริย์ และเปิดช่องว่างไว้ ถ้าหากว่าเราจะแก้ไขเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ขึ้นแล้ว มาตรา ๓๙ นี้จำเป็นจะต้องหาบุคคลเข้ารับผิดชอบแทนพระมหากษัตริย์ และไม่ปล่อยให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนั้นโดยพระองค์เองเป็นอันขาด

ที่ข้าพเจ้าเรียนให้สภานทราบนั้น เพราะข้าพเจ้าเองเป็นหลวงราชนิกูล และข้าพเจ้าถือตนว่าเป็นประชาชนคนไทยคนหนึ่งซึ่งจงรักภักดีในองค์พระมหากษัตริย์ในฐานะที่เป็นประมุขของชาติ ท่านทั้งหลายของข้าพเจ้าก็มาตรานี้ให้ ประชาชนผู้เลือกตั้งผู้แทนราษฎรเข้ามาสู่สภาน เรียกว่า

สภานิติบัญญัติ เมื่อสภานั้นออกกฎหมายฉบับใดออกไป เมื่อเสียงของสภานั้น รัฐธรรมนูญบอกว่าเป็นเสียงข้างมากที่จะออกกฎหมายไปได้ ต่อไปมีพรรคการเมือง รัฐบาลย่อมคุมเสียงที่มากที่สุดในสภาไว้จึงจะเป็นรัฐบาลได้ ที่เมื่อกฎหมายนั้นผ่านเข้ามาแล้ว เมื่อผ่านพระราชบัญญัติไปถึงพระมหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์ทรงวีโต้ด้วยพระองค์เอง แล้วใครรับผิดชอบ ถ้าหากสภานั้นยืนยันออกเป็นวาระที่ ๒ ใครเสีย เว้นไว้แต่ว่าเราจะตรารัฐธรรมนูญมาตรานั้น บอกว่า พระมหากษัตริย์นั้นโดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ถวายคำแนะให้วีโต้ยับยั้งกฎหมายนั้น เพราะอาจจะมียกตัวอย่างขึ้นว่า ในขณะนี้พรรคการเมืองสองพรรคใหญ่ และเสียงคู่ต่อกันในสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้อย่างที่แล้ว สมาชิกเสียงคู่ต่อกัน รัฐบาลอาจแพ้คะแนนเสียงได้ในสภา โดยมีสมาชิกเสนอกฎหมายเข้ามาขัดต่อนโยบายของรัฐบาล เมื่อเป็นเช่นนั้น รัฐบาลเท่านั้นเป็นผู้ถวายความเห็นว่าให้ยับยั้งไว้ เพราะกฎหมายนั้นขัดต่อนโยบาย พระมหากษัตริย์จึงส่งคืนใช้อำนาจวีโต้ ตามกฎหมายนั้นถ้าจะพูดตามหลักแล้วในประเทศอังกฤษตั้งแต่สมัยเซอร์โรเบอร์ตวอลโพลเมื่อครั้งปี ค.ศ.๑๗๒๑ เป็นต้นมาจนบัดนี้ พระมหากษัตริย์ไม่เคยใช้วีโต้กฎหมายเลย ๒๐๐ ปีมาแล้ว เพราะถือว่าพระมหากษัตริย์ทรงบริหารโดยทางคณะรัฐมนตรีเท่านั้น เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราจะเขียนอย่างนี้ก็เป็นการไปกันใหญ่ คือรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๙ เดิมนั้นให้อำนาจครั้งแรก ต้องพระราชทานคืนมาภายใน ๓๐ วัน คือเดือนหนึ่งครั้งที่ ๒ คืนไปแล้ว ๑๕ วัน รวมกัน ๒ ครั้งเป็น ๔๕ วัน แต่มาถึงร่างใหม่นี้ครั้งแรก ๙๐ วันคือ ๓ เดือน ครั้งที่สอง ๓๐ วันคือ ๑ เดือน รวมกันเป็น ๑๒๐ วัน สมมติว่าเป็นนโยบายสำคัญรัฐบาลจะต้องยับยั้งไปปีหนึ่ง เพราะว่าสมัยประชุมท่านถือว่าอย่างน้อย ถ้าหากว่าเป็นวิกฤตการอย่างนี้ประชาชนผู้

เป็นเจ้าของประเทศจะรู้สึกอย่างไร กฎหมายซึ่งออกไปเพื่อประโยชน์แก่ตัว
ของเขาหรือแก่ชาติบ้านเมืองของเขา แต่ถูกยับยั้ง การยับยั้งนี้อย่าเพิ่งคิดว่า
ยับยั้งเพื่อประโยชน์ทั้งนั้น ยับยั้งเพื่อเสียประโยชน์ก็มี เพราะอะไร
เพราะเป็นที่ทราบกันมาโดยทั่ว ๆ ไปว่าในหลักของประวัติศาสตร์แล้ว บางคน
ที่มีอำนาจวาสนาก็ต้องการ คือยากมีเหมือนกัน เมื่อมีไม่ได้ก็ต้องหา
ช่องทางให้ปันป่วนอยู่เอง ผลที่สุดผ่านขึ้นไป เมื่อผ่านขึ้นไปแล้วจะเป็นที่น่า
เสียดายสักปานไหนก็ตาม ความรู้สึกขัดแย้งกันขึ้นระหว่างพระมหากษัตริย์
กับประชาชนนี้ข้าพเจ้ายอมไม่ได้ คือพระมหากษัตริย์กับประชาชนจะเกิด
ความคิดเห็นขัดแย้งกันไม่ได้ แต่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีจะขัดแย้ง
กับประชาชนนั้นได้ เพราะว่านโยบายของพรรคการเมืองนั้น ย่อมรู้แต่ว่า
ต่างฝ่ายต่างก็มีแนวทางของตน พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้ที่เคารพสักการ
ผู้ใดจะละเมิดมิได้ ทำไมจะดึงพระองค์ท่านเข้ามาคลุกคลีกับการเมืองอย่างนี้
ข้าพเจ้าคัดค้าน

ท่านพูดถึงเสียงข้างมาก รัฐธรรมนูญแต่เดิมถือเอาเสียงข้างมาก
ในกรณียื่นยันกฎหมาย แต่ใช้คำว่า "เสียงเกินกว่ากึ่งจำนวนขึ้นไป"
หรืออาจจะเอา ๒ ใน ๓ เช่นนี้ ท่านการเขียนไว้เกินกึ่งหนึ่งของสมาชิก ท่าน
ไปไม่รอดเพราะรัฐธรรมนูญก็ท่วงความถึงหมดเหมือนกัน คือว่าเมื่อแก้ไข
เพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแล้วก็ยับยั้งตามมาตรานี้ แต่ความคิดเห็นของข้าพเจ้า
แล้ว ยับยั้งรัฐธรรมนูญตามมาตรานี้ไม่ได้ เพราะเหตุว่าจะยับยั้งรัฐธรรมนูญ
ตามมาตรานี้อย่างไร เพราะว่า ๓ ใน ๔ เห็นชอบแล้ว กึ่งหนึ่งจะยื่นยันก็ไม่
ถึง ๓ ใน ๔ มากกว่ากึ่งหนึ่งอยู่แล้ว ข้าพเจ้าขอคัดค้านในข้อ ๗ ในเรื่องแก้ไข
เพิ่มเติม

ท่านสำหรับข้อต่อไปคือข้อ ๗ มาตรา ๗๐ การประกาศสงครามนั้นจะต้อง
ได้รับความยินยอมจากสภาผู้แทนราษฎร ๒ ใน ๓ จึงให้พิจารณาในมาตรา ๕๗

ของรัฐธรรมนูญฉบับเดิม ๆ อำนาจประกาศสงครามเป็นของคณะรัฐมนตรี เท่านั้น และเพียงแต่เสนอมาให้สภารับทราบ สภาไม่ต้องไปให้ความยินยอมอะไรอีก รัฐธรรมนูญมาตรา ๕๔ เขียนไว้อย่างนั้น แต่ทีนี้เราเกิดสมมติว่าเราต้องการให้สภาซึ่งเป็นเจ้าของประเทศชาติรับผิดชอบร่วม ในการประกาศทำไมเราจะต้องมาเขียนไว้ ๒ ใน ๓ ถ้า ๒ ใน ๓ ก็หมายความว่าถ้าสภามาประชุมไม่ครบ ทำไมจะต้องเขียนว่า ๒ ใน ๓ ข้าพเจ้าขอเรียนถามว่าในสมัยที่ยิงกันโครม ๆ ทั้งระเบิดกันนั้น สภาประชุมเคยประชุมถึงครึ่งหรือไม่ไม่เคยถึงเลย ทีนี้พอถึงคราวประกาศสงคราม ทำไมได้ผิดรัฐธรรมนูญต้อง ๒ ใน ๓ ใครจะไปติดอยู่ที่ไหน ไปราชการไปอะไรไม่ได้ทั้งนั้น ผิดที่สุดประกาศสงครามไม่ได้กี่ครั้งกันบ้าง ๆ เถิด ๆ ไป ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าเป็นการเขียนผูกมัดแน่นทำไม่ได้

ทีนี้สำหรับข้อ ๑๐ เกี่ยวกับอำนาจตุลาการรัฐธรรมนูญ มาตรา๑๐๒ เขียนว่า ผู้ทรงคุณวุฒิตามกฎหมาย คือว่ามีคุณวุฒิในกฎหมายอีก ๕ คน ที่สภาจะเลือก มาตรา ๑๐๔ เขียนว่า เลือกเพิ่มผู้ทรงคุณวุฒิเอย ๆ ก็คือท้าวความเอามาตรา ๑๐๒ นั่นเอง ทีนี้ข้าพเจ้าขอเรียนถามสภานี้ว่า เรื่องของตุลาการรัฐธรรมนูญนี้ เราจะถือว่าเป็นสถาบันขึ้นอีกสถาบันหนึ่ง หรือไม่ในรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าหากว่าเราถือว่าเป็นสถาบันอีกสถาบันหนึ่งแล้ว จะเขียนอย่างไรก็แล้วแต่สภานี้ คือต่อไปจะให้มีอำนาจเด็ดขาดหรืออย่างคำอะไร อย่างที่เคยท่ามาแล้วนั้นก็ไม่เป็นไร แต่ว่าถ้าจะถือเป็นแต่เพียงกรรมาธิการชุดหนึ่งของสภา เพื่อไปตีกฎหมายขัดแย้ง หรือไม่ในเวลาเรื่องถึงศาลแล้วก็ควรจะไปยกรูปหนึ่ง ทีนี้ขอเรียนว่าเราตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญขึ้นมาประธานศาลฎีกา มีหน้าที่เข้าไปร่วม เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วข้าพเจ้า ...

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านพูดครบ ๑๕ นาทีแล้ว

นายสุวิชช พันธเศรษฐ : ข้าพเจ้าขอถอนญัตติค่ะ เมื่อมีประธาน

ศาลฎีกาแต่ว่ามีอัยการคัดค้านทั้งผู้พิพากษาและมีทั้งโจทก์เข้าไปนั่ง ท่านสมมติว่าคดีใดก็ตาม อัยการเป็นโจทก์เสนอเข้าไป ผลที่สุดเอาไปให้อัยการเข้าไปนั่งเป็นผู้คัดค้านชี้ขาดว่าขัดหรือไม่ขัดแล้วถ้าชี้ไปแล้วเป็นอย่างไร ประธานศาลฎีกาเป็นศาลสูงสุด คู่ความอุทธรณ์หรือฎีกาอะไรไม่ได้อีก วิธีการอย่างนี้ข้าพเจ้าจึงขอเรียนถามว่าผลที่ได้นั้นมันจะไม่สำเร็จ ท่านพูดถึงเรื่องผู้ทรงคุณวุฒิก็ไม่จำเป็นจะต้องเอาคนทรงคุณวุฒิในทางกฎหมาย คือจะเป็นใครก็ตาม ที่เป็นผู้ทรงสามัญสำนึกที่จะเข้าไปร่วม การพิจารณาในคณะตุลาการรัฐธรรมนูญแล้ว ก็ควรจะเป็นได้ ท่านถ้าจะอ้างบอกว่าเราต้องการคนที่รู้กฎหมาย เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายทั้งนั้น ข้าพเจ้าขอถามว่าสภานี้เราเลือกเข้ามาก็ตาม ที่เราแต่งตั้งขึ้นก็ตาม รู้กฎหมายกันทุกเปอร์เซ็นต์ และทุกคนเป็นเจ้าหน้าที่มาชอกกฎหมายผ่านสภานี้มากว่าสภานิติบัญญัติ ทำไมเราทำได้ เพราะฉะนั้นในเรื่องผู้ทรงคุณวุฒินี้ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะปล่อยไว้ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะเป็นผู้เสนอใคร และเลือกเอาใครที่ทรงคุณวุฒิในทางกฎหมายก็คน ทางอื่นก็แล้วแต่ เป็นการดีกว่า และไม่ควรจะทำเป็นการผูกมัดนี้ขอเรียนอย่างนี้

ท่านมาตรา ๑๓๑ คือมาตรา ๑๒๓ เก่าได้มาแก้ไขใหม่ คือว่าการแก้ไขเพิ่มเติม แต่เดิมสมาชิกเสนอได้คือ ๓ ใน ๔ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือมาจากคณะรัฐมนตรี แต่พอมาถึงตอนนี้ต้องการที่จะให้มันง่าย ๆ เขียนไว้ ๑ ใน ๕ ท่านให้ความเห็นชอบก็เหมือนกัน คือตรงเห็นชอบนะแต่เดิมนี่เขาเขียนไว้ ๓ ใน ๔ ซึ่งเขาต้องการให้รัฐธรรมนูญแก้ไขได้ยาก ไม่ใช่ต้องการให้แก้ง่าย ๆ หรือใครยากจะเสนอแก้ไขกันหรือไปหาเสียงมาแก้ไขรัฐธรรมนูญตามใจชอบ แต่ครั้นมาถึงร่างใหม่นี้คือแก้เป็น ๒ ใน ๓ นี่เรียกว่าจำนวนจะน้อยกว่าแทนที่จะเพิ่มมากขึ้น ถ้าไม่เป็นหลักประกันอันแท้จริงให้แก่รัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญที่เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรตามหลัก เราต้องการให้

แก้ไขได้ยากหน่อย เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพอะไรต่าง ๆ ก็ว่ากันไป แม้แต่ในประเทศอังกฤษ ซึ่งรัฐธรรมนูญ เขาไม่ได้เขียนไว้เป็นตายตัวลักษณ์อักษร ก็แทบจะไม่มีการแก้ไขอะไรเลย

ทีนี้สำหรับข้อสุดท้ายที่ข้าพเจ้าจะเรียนต่อที่ประชุมสภานี้ คือ มาตรา ๑๒๓ ไปเขียนบังคับคณะรัฐมนตรีทีเดียว บอกว่าคณะรัฐบาลจะอยู่ได้ต่อไปแต่ว่าเป็นรัฐบาลชั่วคราว ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย เพราะเหตุใด ถ้าเรายอมเอารัฐธรรมนูญนี้เป็นรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไม่กระทบกระทั่งถึงฐานะของคณะรัฐบาล รัฐบาลเป็นรัฐบาลตลอด แม้จะประกาศใช้รัฐธรรมนูญแล้ว และไม่ต้องการบทเฉพาะกาลให้รัฐบาลนี้อยู่ เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกเข้ามาอีกครั้งหนึ่งของสภานี้ นั่นโดยมารยาท เพราะเสียงเปลี่ยนแปลงไปแล้ว รัฐบาลลาออก ตั้งรัฐบาลใหม่ได้ แต่การเขียนมาตรา ๑๒๓ เช่นนี้เป็นการแสดงให้เห็นว่า นี่ฉันยกร่างขึ้นใหม่แล้ว แต่เดิมให้รัฐบาลอยู่ ให้สมาชิกปัจจุบันนี้อยู่เท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นรูปของรัฐธรรมนูญที่เสนอมานี้ข้าพเจ้าขอทักท้วงในที่ประชุมสภานี้ว่า เป็นรัฐธรรมนูญยกร่างขึ้นให้ใช้เป็นเสียของรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม เพราะฉะนั้นจึงสมควรที่จะทำเสียให้ถูกต้องในเวลาที่เข้าสู่คณะกรรมาธิการ นอกจากนี้แล้วข้าพเจ้าก็ขอเรียนให้ท่านประธานสภาและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายให้พึงระลึกว่า ในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนั้นเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศชาตินั้น เราก็ได้ทราบมาแต่จากพระราชดำรัสของพระมหากษัตริย์ที่ทรงปรารถนาจะให้สภานี้ใช้ความสุขุมคัมภีรภาพในขั้นที่จะให้รัฐธรรมนูญที่แก้ไขเพิ่มเติมนี้เป็นการมุ่งทำให้เหมาะสมแก่กาลสมัยจริง ๆ และมุ่งให้การบริหารประเทศชาติไม่ชะงักงันเมื่อเป็นเช่นนี้ข้าพเจ้าจึงใคร่วิงวอนให้สภานี้ขอได้พยายามใช้วิจารณญาณในขั้นที่จะให้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ๆ เข้ามาไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับถาวรนี้มากน้อยเพียงใด

ถ้าท่านมั่นใจว่าจะไม่มีอุปสรรคใดมาขัดขวางในการดำเนินการบริหารราชการแผ่นดินในสมัยวิกฤตการณ์เช่นนี้ได้ ข้าพเจ้าก็พอใจ แต่ถ้าหากยังมีอะไรที่ไม่แน่ใจแล้ว ก็ควรที่จะได้ตัดทอนแก้ไขบางสิ่งบางอย่างที่ได้เสนอเข้ามาในรัฐธรรมนูญนี้ แต่ข้าพเจ้าอาจจะได้ไปชี้แจงรายละเอียดในที่ประชุมของคณะกรรมาธิการอีกครั้งหนึ่ง เพราะฉะนั้นในขั้นแรกที่ข้าพเจ้าอภิปรายนี้ ข้าพเจ้าก็ได้ใช้เวลาของสภามาถึง ๒ ยก ก็จะขอยุติลงเพียงนี้ก่อน และจะฟังคำแถลงตอบ ของฝ่ายรัฐบาล ในเรื่องที่ข้าพเจ้าคัดค้าน และได้ทักท้วงรัฐธรรมนูญในสภานี้

๑๐ ๕๘ น.

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี : ทางรัฐบาลขอตอบข้อสงสัยของท่านสมาชิกผู้มเกียรติที่ได้นั่งลงไปแล้ว คือ ข้อแรกนั้นก็คือว่า ท่านสมาชิกผู้มเกียรตินึกว่า รัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ นี้ดูเหมือนจะใช้ศัพท์ว่า "ยมต" คือไม่มีตาย ในเรื่องนี้รัฐธรรมนูญทุกฉบับไม่มีตายแน่ ข้าพเจ้าและใครๆ ก็รับรองว่ายังคงอยู่ แต่ในสมัยหนึ่งได้ยกเลิกไปนั้นเป็นเรื่องความจริงซึ่งเขาได้เอารัฐธรรมนูญฉบับอื่นมาใช้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะขอเสนอบัญหาอย่างนี้ อย่าไปนึกว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้จะตายหรือไม่ตายเลย มีบัญหาว่าถ้าสมมติว่ารัฐธรรมนูญฉบับ ๒๔๗๕ ไม่ตาย เมื่อไม่ตาย แต่ว่าไม่มีการบังคับ เมื่อไม่มีการปฏิบัติ เพราะฉะนั้นรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็เท่ากับตายไปด้วย แม้แต่ว่าท่านสมาชิกผู้มเกียรติท่านนั้นพึงอภิปราย คือไม่ใช่มาจากรัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ ที่ไม่ตาย คือความจริงตายเรื่อยๆ ถูกล้มล้างตามมาจากรัฐประหารปี ๒๔๙๐ ได้ยกรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวนั้นได้ทำ ๒๔๗๒ มาแล้วก็ได้ให้โอกาสแก่บรรดาผู้ที่ได้มีความคิดความเห็นในการที่จะดำรงชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ให้เจริญรุ่งเรือง ก็ได้ทำการต่อมาจนกระทั่งได้มานั่งอยู่นี้ เพราะฉะนั้นบัญหาว่า

ที่ท่านบอกว่ารัฐธรรมนูญฉบับ ๒๔๗๕ ถ้าไม่ตาย สมาชิกที่มายกปรายก็เข้ามานั่งในที่นี้ไม่ได้ เพราะว่าคนอื่นเขาจะมานั่งแทนเป็นเรื่องเช่นนี้ เพราะฉะนั้นเรื่องตายหรือไม่ตายเป็นเรื่องปฏิบัติมากกว่า ถ้าถือว่ารัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ ยังอยู่ ก็ถือว่าไม่ตาย เพราะฉะนั้นคนอยู่ต่างแต่ครั้งโบราณเขาก็ต้องมานั่งแทนเรา เรื่องต่าง ๆ บางทีกฎหมายก็ต้องมีอยู่ไม่เลิกล้มไป แต่เมื่อพ้นกาลสมัยเราปฏิบัติไม่ได้ก็ต้องปฏิบัติให้เหมาะแก่กาลสมัย เพราะฉะนั้นในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้จึงถือเอาทั้ง ๒ อย่างรวมกัน คือถือรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ ไม่ตาย เมื่อไม่ตายแล้วเราจะกลับเอามาใช้ได้โดยวิธีใหม่ ที่เราถือว่าไม่ตายตลอดมา เราก็สามารถปฏิบัติได้ เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าเมื่อเราตั้งสถาบันขึ้นใหม่ ก็จำเป็นต้องประกาศให้คนเขาทราบว่ารัฐธรรมนูญฉบับเก่า ๆ นั้น เป็นอันว่าเราไม่ใช้ เราจะเอารัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ มาใช้มีคำเปรียบเทียบว่า เดิมเราอยู่บ้านรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ แล้วก็ย้ายไป ๒๔๗๕ อีกหลังหนึ่งย้ายไป ๒๔๙๐ อีกหลังหนึ่งย้ายไป ๒๔๙๒ อีกหลังหนึ่งย้ายมา ๒๔๗๕ ใช่ชั่วคราว อีกหลังหนึ่งเราจะเข้าไปอยู่รัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ เท่ากับบ้านหลังที่เราจะเลือกถาวร เราก็ต้องชี้แจงให้ประชาชนทราบว่าเราจะเข้าไปอยู่ในนั้นก็ความบกพร่องเราจะย้อนหลังมันผิดก็ผิดกันมาแล้ว ถูกก็ถูกมาแล้ว ผมคิดว่าเราปฏิบัติไม่ได้ สรุปความที่พูดกันมาเฉพาะในแง่มาตรา ๓ จะใช้รัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ ฉบับถาวร ซึ่งจำเป็นต้องประกาศใหม่นั้น ก็จำเป็นต้องให้ประชาชนทราบ นอกจากนั้นเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติเราจะปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ โดยถือว่านับนั้นเป็นฉบับถาวร เป็นของที่ถูกต้องแล้ว แต่ถ้าว่าบุคคลที่จะปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เลิกล้มไปแล้วเราตั้งบุคคลขึ้นใหม่ เราต้องบอกให้ประชาชนเขาทราบ ซึ่งฝ่ายรัฐบาลและคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงได้ใส่ในมาตรา ๒ แจ้งให้ประชาชนทราบว่า รัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ เป็นฉบับถาวร เพื่อให้ประชาชนชอบอกชอบใจเราจะนำมาใช้กาลต่อไป

ในข้อที่ ๒ ท่านบอกว่าการที่จะแก้ไขเสียใหม่นั้น และอ่านไม่เข้าใจของประธานเรียนให้ทราบว่า คือเรื่องที่เกี่ยวกับการแก้กฎหมายนั่น พระราชบัญญัติที่แก้ไขกฎหมาย ท่านสมาชิกท่อภัปราย ท่านอ่านแต่ตัวที่แก้ไขกฎหมายก็อ่านไม่เข้าใจ บางทีก็เติมบอกว่ามาตรา ๒๗ ทวิ คือแก้ข้อความนั่นเท่านั่น ถ้าอ่านฉบับนั่นก็ไม่เข้าใจ เพราะฉะนั่นการที่มีกฎหมายแก้รัฐธรรมนูญเช่นนี้ เมื่อได้ประกาศใช้ออกไปแล้ว เราต้องเอาทั้งฉบับเก่าและฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม เอามาเทียบเคียงกัน แล้วแก้ไขให้ถูกต้องเราก็อ่านได้และมีความเข้าใจด้วย ยกตัวอย่างที่รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมทางรัฐบาลและคณะกรรมการเอาฉบับที่แก้ไขนี้ที่เสนอขอยู่เอาไปเทียบกับฉบับที่ใช้ปี ๒๔๗๕ เมื่อเทียบดามนี้แล้วจะอ่านเข้าใจสะดวกที่สุด ค่อยอ่านตามลำดับมาตราเรียบร้อย ที่ท่านสมาชิกจะให้แก้ตัวเลขใหม่ ความจริงท่านอภิปรายเมื่อกี้ ท่านต้องไปอ่านฉบับเดิม มาตรานั่นว่าอย่างไร มาตราว่าอย่างไร นี่เป็นเรื่องของการแก้ไข ก็สรุปความว่าอ่านที่แก้ไขตามนี้ ๒๔๗๕ จะอ่านได้ง่ายที่สุดตามลำดับมาตราด้วย ไม่มีการยุ่งยากอะไร เริ่มแต่มาตรา ๒ ถึงมาตรา ๑๒๐ หรืออะไร ข้าพเจ้าจำไม่ได้ว่ามีกี่มาตรา เพราะฉะนั่นแก้ดามนี้จะไม่มีเรื่องขลุกขลักในการอ่านประการใด จะเป็นการอ่านสะดวกขึ้น นอกจากนั่นท่านบอกว่าการแก้เสียมาตรานี้ไม่มีที่ไหนเขาทำกันข้อที่เขาจะทำกันหรือไม่ก็สุดแท้แต่ท่านจะมีความเข้าใจ แต่รัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ ได้อนุมัติให้เราแก้ไขรัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ ได้ และในรัฐธรรมนูญที่แก้ไขท่านบอกว่าให้แก้ไขปรับปรุงได้ ท่านก็ไม่ได้บังคับว่าแก้ตัวเลขไม่ได้ แก้มาตราไม่ได้ เพราะฉะนั่นรัฐบาลนี้บอกว่าการแก้เสียมาตราเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมนั่นเอง เพราะฉะนั่นจึงไม่เป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ คือจะแก้ตัวเลขก็ได้ แก้ข้อความก็แก้ได้ แก้เสียมาตราก็แก้ได้ เพราะฉะนั่นจึงไม่เป็นการขัด และในการแก้นี้เราก็ไม่ได้ทำการแก้โดยไม่มีเหตุผล

เราแก้เพื่อให้เรียงลำดับมาตรา ให้อ่านได้ง่าย. เป็นการสะดวกเท่านั้นเอง

นอกจากนั้น ท่านพูดถึง รายละเอียด ถึงหลายเรื่องเช่นว่า มีข้อหนึ่ง ท่านพูดถึงว่าแนวนโยบายของรัฐ ซึ่งท่านเองก็ไม่มีความขัดข้องที่จะให้ใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ซึ่งความจริงนั้นความปรารถนาในการที่ใส่แนวนโยบายของรัฐนั้น แนวนโยบายของรัฐซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลที่ควรจะได้วางไว้ ในนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน ของแต่ละรัฐบาล ซึ่งเป็นข้อที่ว่ากันโดยหลักแล้ว แต่มาในสมัยนี้ที่เราได้มาใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญก็เพราะว่าในสมัยนี้มีสิ่งที่เกิดขึ้นในทางเศรษฐกิจ มีหลายสิ่งเช่น สิ่งที่คอมมิวนิสต์ซึ่งจะเป็นภัยแก่บ้านเมืองในภายหน้า คือถ้าในภายหน้าเกิดมีพรรคคอมมิวนิสต์ ซึ่งนโยบายของพรรคอาจจะสร้างแนวนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินอันเป็นการเสียหายแก่ประเทศ เพราะฉะนั้นจึงได้ใส่ไว้เป็นข้อจำกัดสิทธิ์เป็นวงล้อมไว้ว่า แนวนโยบายของรัฐบาลในรายการสำคัญ ๆ นั้น ควรจะต้องยึดหลักตามที่ปรากฏไว้ในรัฐธรรมนูญของรัฐนั้น ทั้งนอกจากนั้นที่เราไม่ใส่เข้าไว้อีกอย่างหนึ่งว่า คือหมายความว่าอาจจะมีบางรัฐบาลซึ่งนโยบายเป็นไปในทำนองเวนคืนที่ดิน ให้มีการแบ่งทรัพย์สิน เสียสละสิทธิ์ ซึ่งเป็นการออกไปนอกขอบเขต และที่ใส่ไว้นี้เป็นกรอบเท่านั้น เป็นรายละเอียด ของรัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน ในการสร้างนโยบายของตัวเองโดยไม่ขัดกับหลักนี้ หรือจะขยายแผ่งออกไปให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

อีกข้อหนึ่ง ท่านพูดถึงกำลังทหารในแนวนโยบายแห่งรัฐว่า กำลังทหารมีไว้เพื่อรักษาเอกราช ท่านก็แสดงความเห็นว่าไม่ควรจะมี เพราะเหตุว่าไม่ควรจะใส่ไว้ ทั้งนี้แต่ทางนโยบายฝ่ายทหาร ในการที่ท่านค้านเช่นนี้ก็นับว่าเป็นการผิดหลัก เพราะเหตุว่ากำลังทหารหรือกำลังทุก

อย่างต้องการที่จะรักษาไว้ซึ่งเอกราชของบ้านเมือง เมื่อเรามีเอกราชของบ้านเมืองแล้วเราก็สามารถที่จะมีส่วนในการบริหารราชการแผ่นดินทางเราที่สภา ทางพระมหากษัตริย์ ทางสภาผู้แทนราษฎร ทางรัฐบาลและอื่น ๆ เรามีได้เพราะเหตุว่าเรามีเอกราช คือเป็นยอดของความปรารถนาที่เราจะปกครองตัวของเราเอง เพราะฉะนั้นจึงรู้สึกว่าทหารเป็นทหารของชาติ เราควรมีนโยบายในการที่จะรักษาเอกราชของเราไว้ ในการที่ท่านจะไปโยนบอกว่า เสนาธิการเขามีความรู้ความสามารถจะทำอย่างนั้นอย่างนี้ได้ ท่านก็พูดเป็นการผิดหลักของการปกครอง ท่านจะโยนบาปให้ฝ่ายทหารนั้นไม่ได้ ตามธรรมดาทางทหารจะมีกำลังเท่าไร จะทำอะไร จะปฏิบัติอย่างไร โดยมากทางกรมเสนาธิการ กระทรวงกลาโหมย่อมได้รับนโยบายจากรัฐบาล และรัฐบาลก็ย่อมได้รับนโยบายจากสภาผู้แทนราษฎร สภาผู้แทนราษฎรก็ย่อมได้รับความคิดความเห็นจากประชาชน นี่เป็นระบอบประชาธิปไตยซึ่งใช้อยู่ และคำว่า "รักษาเอกราช" นี้ เป็นข้อความที่กว้างความกว้าง คือเราพูดกันทุกวันว่า อย่าแตกสามัคคีกันก็เป็นการส่งผลไปถึงความเป็นเอกราชของเราจะเสีย หรือว่าเรามีทหารไว้แล้วก็สำหรับที่จะมีการจลาจลขึ้น ถ้ากำลังทหารนั้นไม่ไปช่วย ให้ฝ่ายปกครองทางกระทรวงมหาดไทยปราบปราม ดังนี้เป็นต้น ทีนี้กระทรวงมหาดไทยไม่สามารถปราบปรามได้ เพราะเหตุว่าทหารไม่ช่วย ทีนี้เกิดยุ่งขึ้น เอกราชก็เสียไป ความเป็นเอกราชหมายถึงความสงบเรียบร้อยภายใน และรักษาไม่ให้ใคร หรือกองทัพต่างประเทศมาโจมตีประเทศของเราได้ นี่จากนี้ในการรักษาประเทศของเรานั้นไม่ได้หมายความว่าเราจะอยู่ในประเทศของเรา คือเราจะยกไปนอกประเทศก็ได้ นี่เป็นความเข้าใจกันในทางทหารที่เป็นอยู่ จึงขอเรียนให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ทราบ นอกจากนี้ท่านได้กล่าวถึงเรื่องสิทธิเสรีภาพที่ได้เอามากล่าวไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ท่านเห็นว่า

ไม่ควรจะเอามาใส่เพราะว่าจะเป็นการผูกมัดรัฐบาลหรือว่าไม่เป็นการสะดวก ในการปกครอง ต่อไป ในเรื่องนี้ รัฐบาลก็ได้ชี้แจงแต่ว่า ในการที่ร่าง รัฐธรรมนูญนี้เรามีหลักเกณฑ์ว่า จะให้ประเทศไทยของเรานี้ปกครองระบอบ ประชาธิปไตย ให้มีเสถียรภาพสถาพรตลอดไป ซึ่งการนำเอาเป็นข้อใหญ่ และประชาธิปไตยคือเสรีภาพของประชาชน ทางรัฐบาลนี้ได้คำนึงอยู่เสมอ ที่ร่างรัฐธรรมนูญมานี้จึงได้ใส่หลายบทหลายมาตราอันเกี่ยวด้วยเสรีภาพเพื่อ ไว้ให้ประชาชนได้ยึดถือเป็นหลัก และเพื่อให้รัฐบาลทหารราชการแผ่นดิน ได้ยึดถือเป็นหลักและเคารพต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนในข้อที่เกี่ยวแก่ทาง รัฐบาลนั้นเอง เราก็เห็นว่า ในการที่ให้เสรีภาพแก่ประชาชนใน ระบอบ ประชาธิปไตยนั้นอาจจะมีได้ ๒ ประการ

ประการที่หนึ่ง บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ให้ราษฎร หรือประชาชนมี การปกครองโดยเสรีภาพ อันสมบูรณ์ คือหมายความว่าเมื่อตราลงใน รัฐธรรมนูญให้มีเสรีภาพอย่างนั้นสมบูรณ์ อย่างนี้โดยสมบูรณ์ เมื่อได้ตรา ไว้ในรัฐธรรมนูญเช่นนี้แล้วก็ไม่ต้องออกกฎหมาย ราษฎรก็เอาไปปฏิบัติ ได้อย่างสมบูรณ์ แต่ว่าเราเห็นว่าสถานการณ์ปัจจุบันนี้หรือสถานการณ์ ของประเทศเราก็ดี เท่าที่ได้หยั่งทราบได้ในขณะนี้เราก็เห็นว่าเราควรที่จะ กำหนดเสรีภาพของประชาชนไว้ ในส่วนที่ให้เสรีภาพอันสมบูรณ์นั้นก็ม โดยที่ใครจะไปแตะต้องไม่ได้ เช่นเสรีภาพในครอบครัว เสรีภาพในการ ประกอบอาชีพ เสรีภาพในการที่จะเลือกถิ่นที่อยู่อาศัย เหล่านี้เป็นต้น แต่ว่าบ้างประการ ซึ่งรัฐบาลเห็นว่า ควรที่จะดำเนินการให้เหมาะสมกับ เหตุการณ์ได้ ในกรณีเช่นนั้นก็มีประกาศให้เสรีภาพที่จะทำอย่างโน้นอย่าง นี้ได้ แต่ว่าการใช้ขอบเขตของกฎหมาย นั้นมีความหมายเช่นเดียวกัน แต่ ว่ามีแต่ว่ามอบอำนาจให้ฝ่ายรัฐ หรือรัฐบาลสามารถที่จะควบคุมสถานการณ์ ได้ในบางครั้งบางคราวโดยอาศัยกฎหมาย แต่ความจริงนั้นราษฎรก็ไม่ได้ถูก

ศัดเสรีภาพแค่ประการใด เพราะเหตุว่าการที่จะออกกฎหมายนั้นย่อมต้องผ่านสภาเป็นหลัก และสภานั้นก็เป็นผู้แทนราษฎร และก็หมายความว่ารัฐบาลก็ทำตามใจราษฎร หมายความว่าโดยความยินยอมของประชาชนนั่นเอง ยกตัวอย่างเช่น อย่างเสรีภาพในการที่จะโฆษณาหรือหนังสือพิมพ์เหล่านี้เป็นต้น ก็ได้กำหนดไว้ไม่ใช่ให้เสรีภาพโดยสมบูรณ์ แต่ว่าให้เสรีภาพในขอบเขตของกฎหมายที่จะได้บัญญัติขึ้น ทั้งนี้ไม่ใช่ว่าจะจำกัดเสรีภาพของหนังสือพิมพ์เช่นนั้น หามิได้ เมื่อรัฐบาลนี้เคารพในเสรีภาพของการโฆษณาหรือหนังสือพิมพ์เป็นอย่างยิ่ง แต่เรายอมยอมรับกันอยู่ว่าอาจมีบุคคลที่ไม่สุจริตมาจากฝ่ายคอมมิวนิสต์ มาตั้งหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยซึ่งปรากฏอยู่ทุกวันนี้ หลายฉบับ ในกรณีเช่นนี้ ถ้าเราไม่มีการควบคุม ให้เสรีภาพทบริบูรณ์ เราก็ไม่สามารถควบคุมหรือกำจัดเสี้ยนหนังสือพิมพ์คอมมิวนิสต์ซึ่งเป็นศัตรูของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ของเราได้ แต่ว่าอย่างไรก็ดี แม้จะมีอำนาจออกกฎหมายควบคุมก็ตามกฎหมายก็ต้องผ่านสภานี้ ซึ่งต่อไปสภานี้จะไม่ดีวันนี้ ผู้แทนราษฎรจำนวนเท่านั้นก็จะเข้ามา และต่อไปอีก ๕ ปีข้างหน้า สมาชิกประเภทที่ ๒ ก็จะน้อยลงไปเป็นลำดับ อย่างนี้เห็นว่าภายในขอบเขตของกฎหมายนั้น พึงเข้าใจว่าให้เสรีภาพหรือจำกัดเสรีภาพตามเสียงของประชาชนหรือตามมติของมหาชนนั่นเอง เพราะว่าถ้าประชาชนไม่เห็นด้วยสภาก็ไม่ยอมให้ผ่านไป เพราะฉะนั้น ในการที่จะตัดสิทธิเสรีภาพก็ไม่มี และในการที่ให้เสรีภาพไว้ก็เพื่อสนับสนุน ระบอบประชาธิปไตย นอกจากนี้เกี่ยวด้วยเรื่องการที่พระมหากษัตริย์จะทรงวีโต้ ถ้าว่าเมื่อสภาได้ผ่านกฎหมายไปแล้ว พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยก็อาจที่จะส่งคืนมายังสภาผู้แทนราษฎร แต่ถ้าสภาผู้แทนราษฎรยืนยันความเห็นของตัวตามเดิมก็อาจที่จะโหวตกันใหม่ด้วยมติกันแต่เพียงจำนวนกึ่งหนึ่ง แล้วนำความกราบบังคมทูลขึ้นใหม่ให้

พระมหากษัตริย์ทรงเซ็น เวลาที่กำหนดในกฎหมาย ๓ เดือน ๑ เดือน ถ้าไม่ทรงเซ็นก็อาจจะประกาศได้ โดยไม่ต้องลงพระปรมาภิไธย ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ได้กล่าวอภิปรายเมื่อกี้นี้ คล้ายกับว่าไม่ควรมีความตอนนี้ไว้ในรัฐธรรมนูญ ให้พระมหากษัตริย์เป็นที่เทอดทูน พระมหากษัตริย์กับรัฐบาลและประชาชนก็ไม่ควรที่จะมีข้อที่ขัดแย้งกัน ความจริงที่เขียนไว้นี้ ความมุ่งเป็นรัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ ที่เราเขียนไว้นี้เพื่อจะถ่วงอำนาจบางประการแก่พระมหากษัตริย์ซึ่งท่านทรงเป็นประมุข ในฐานที่ทรงเป็นประมุขไม่ใช่ว่าท่านจะใช้อำนาจ คือพระมหากษัตริย์ในหมวด ๖ ท่านจะเห็นว่าพระมหากษัตริย์ท่านไม่ได้ทรงใช้อำนาจแต่ประการใด ท่านใช้อำนาจในทางสภาในทางรัฐบาลเป็นผู้ที่ได้สืบของพระเดชพระคุณแทน เพราะฉะนั้นด้วยเหตุดังนี้จะเห็นได้ว่า พระมหากษัตริย์ทรงวิโต้มานี้เป็นการที่ท่านมอบให้แก่ประชาชน คือท่านทรงให้ความคิดเห็นออกมาเพื่อเป็นการช่วยราษฎร คือช่วยราษฎรเมื่อได้ออกกฎหมายไปอย่างนี้ ในฐานะที่ท่านเป็นประมุขท่านอาจจะทรงเห็นกิจการกว้างขวางมากกว่า ท่านบอกว่ากฎหมายออกไปอย่างนี้อาจจะเป็นภัยแก่ประเทศหรืออาจจะไม่เหมาะสมแก่สถานการณ์ ท่านก็อาจจะส่งลงมาให้ราษฎรได้พิจารณากันดูใหม่ให้ถี่ถ้วนว่าจะเป็นประการใดก็ทันถ้าหากว่าเราไม่ถ่วงพระราชอำนาจนั้นเข้าไว้ ถ้าอย่างนั้นพระราชบัญญัติทุกฉบับก็แสดงให้เห็นว่าพระราชบัญญัติทุกฉบับเราก็ไม่จำเป็นจะต้องให้พระมหากษัตริย์ลงพระปรมาภิไธยก็ได้ ความจริงในการปกครองกันในระบอบนี้ พระราชบัญญัติทุกฉบับที่รัฐบาลเสนอขึ้นมาสภาก็เห็นชอบ และพระมหากษัตริย์ก็ทรงเห็นชอบด้วย เมื่อทรงเซ็นเป็นการเห็นชอบด้วย เป็นอำนาจทั้งสาม ช่วยกันดูแลกิจการบริหารประเทศให้เจริญในทางที่ถูกที่ควร เป็นการตรวจทานหลาย ๆ แง่ หลาย ๆ มุม หลาย ๆ ทาง เพราะฉะนั้นในการเหล่านี้เป็นทางที่จะให้ท่านมีพระราชอำนาจที่จะสั่งสอนหรือให้ความเห็น ท่าน

บอกว่า ในการทำอย่างนี้อย่าหุนหันพลันแล่น ท่านก็ส่งคืนมา ส่วนที่จะมี
การขัดกันหรือไม่ขัดกันก็อยู่ที่สภาเอง ถ้าไม่คืนมาเรารับสนองเราอาจจะ
แก้ไขต่อเติมหรือทำใหม่ได้ก็ไม่เป็นเรื่อง นอกจาก ราษฎรจะเห็นว่า พระ
มหากษัตริย์มีความคิดความเห็นไม่ตรงกัน ฉันจะโหงดครุมเข้าไปถึงจะยกก็
ยกเช่นนี้เป็นเรื่องที่เราเห็นว่าไม่ควรมีความหมายอย่างนี้หรือความหมาย
ที่เรามีพระมหากษัตริย์อยู่ในเวลานี้

นอกจากนี้เกี่ยวด้วยคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ท่านจะว่าตุลาการนี้
ดีอย่างๆ เป็นสถาบันประการหนึ่งของรัฐธรรมนูญขึ้นมา ความจริงไม่ใช่
คณะตุลาการที่เขียนไว้ในหมวด ๗ เป็นการดีอย่างๆ ว่าคณะกรรมการประจำ
สภาผู้แทนราษฎรของเราโดยที่เลือกเอาจากผู้มีความเชี่ยวชาญพิเศษในเรื่อง
กฎหมายแล้วคณะตุลาการนี้ไม่มีอำนาจอะไรมากมาย นอกจากเป็นผู้ตัด
ความในกฎหมายหรือตีความในรัฐธรรมนูญเพื่อที่จะเสนอต่อสภา ไม่ใช่
เป็นสถาบันอะไร ถ้าหากว่าเราจะคิดว่าคณะตุลาการเป็นสถาบันก็เป็น
ท่านองเดียวกันกับกรรมการ การเป็นสถาบันขึ้นมานี้ต้องมีอำนาจอะไรที่
จะบริหารราชการแผ่นดิน ดังตัวอย่างเช่นอย่างคณะคงคมนตรีเป็นต้น ถ้า
หากว่าในรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๒ นั้นไปรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง
สมาชิกวุฒิสภาขึ้นดังนี้ คือหมายความว่าเมื่อใครไปรับสนองพระบรม
ราชโองการของพระมหากษัตริย์เข้าไปแล้ว ก็นับว่าเป็นการบริหารราชการ
เมื่อบริหารรับสนองฯ ไปแล้วก็เกิดผลที่จะต้องปฏิบัติอย่างนั้นอย่างนี้ให้เป็น
ไปตามกฎหมายฉบับนั้นอย่างนั้น เราจะเข้าในหลักที่เกิดเป็นสถาบันขึ้น
แล้วเครื่องตุลาการนี้ไม่ได้สั่งให้ใครทำอะไรคือหมายความแต่เพียงชี้ตัดหนังสือ
ของกฎหมายว่าควรจะอ่านว่าอย่างไร มีหน้าที่เท่านี้ เมื่อปฏิบัติตามนั้นก็ยัง
เป็นหลักฐานต่อไป ไม่ได้เปลี่ยนไปตามยุคตามสมัยหรือตามสถานการณ์
ประการใด เหมือนกับฝ่ายบริหารซึ่งรับสนองพระบรมราชโองการ

๑๑.๒๒ น.

นายสุวิชช พันธเศรษฐ : ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณท่านนายกรัฐมนตรี ที่ให้ความกระจ่างในเรื่องเกี่ยวกับข้อบกพร่องและคัดค้านของข้าพเจ้าแต่อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าขอเรียนชี้แจงว่าสำหรับข้อที่ ๑ ซึ่งเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญของเราท่านนายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงว่า ถ้าหากว่าเราจะถือว่ารัฐธรรมนูญนี้ยังคงอยู่ สิทธิของสมาชิกแต่ดั้งเดิมนั้นเขาจะเคลมเอา นี้ข้าพเจ้ายังเห็นว่าจะไม่เป็นไปอย่างนั้นตลอดไป ตามรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ นั้นเองได้เขียนบอกไว้ว่าการขาดสมาชิกภาพนั้นเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ เช่นว่าลาออกอะไรต่ออะไรนั้น ทีนี้สมาชิกผู้มีสิทธิได้ยอมรับเอารัฐธรรมนูญใหม่ และตัวเองยอมขาดจากประเภทที่ ๒ ไปแล้วเป็นอันหมด คือเรียกว่าลาออกโดยสมัครใจนั้นเอง การมาเคลมอย่างนั้นเคลมไม่ได้ ทีนี้ถ้าพูดเรื่องการประกาศถ้าหากว่าเรายอมว่าให้ประกาศมานี้เป็นรัฐธรรมนูญประจำต่อไปข้างหน้าเป็นตัวอย่างเกิด คือถ้าใครมาใหม่ประกาศเอา ๒๔๗๙ หรือ ๒๔๘๒ บ้างก็ไม่มีวันสิ้นสุดจะหมุนเวียนกันอย่างนี้ เพราะฉะนั้นจึงอยากจะให้ยืนหลักการเดิมว่าสิ่งที่มีอยู่แล้วไม่ต้องประกาศไม่ต้องทำอะไร จะแก้จะเพิ่มอะไรทั้งหมดก็ทำได้

ในข้อที่ ๒ เกี่ยวกับทหารนั้น ข้าพเจ้าเรียนให้ทราบอย่างนี้ว่า ไม่อยากจะให้เป็นการผูกมัด หรือเป็นการแสดงออกคือในสมัยนี้คล้ายกับเราถูกหาว่าเป็นฝ่ายที่มุ่งรุกราน ข้าพเจ้าบอกว่าประเทศไทยไม่มีนโยบายที่จะรุกราน และสมัยก็ดำบรรพ์ ตั้งแต่สมัยสุโขทัยมาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ไม่เคยปรากฏว่าไทยจะรุกรานใคร นอกจากว่าไทยจะทำการต่อสู้เพื่อความเป็นเอกราชเท่านั้น แต่ว่าในบรรยากาศของเวลานี้เขาพูดทำนองคล้ายกับว่าเรายากจะรุกรานเป็นใหญ่เป็นใหเป็นมหาอำนาจ ซึ่งเป็นความเข้าใจของบุคคลหมู่หนึ่งคณะหนึ่ง ทำไมจึงเชื่อเป็นข้านองประณามเรายังงั้น ถ้าหากว่า

เราต้องการจะบำรุงทหารขึ้นบ้างว่าไทยทำทำไม ป้องกันเอกราชเท่านี้พอแล้ว งบประมาณเพิ่มขึ้นเท่าใดให้นึกดูว่าผลจะเป็นอย่างไร ถ้าหากว่ากำลังทหารเราไม่พร้อม ผลที่สุดทำอะไรไม่ได้ ศึกรอบบ้านเราอย่างนี้ แต่ประเทศไทยเรายู่ได้เวลานี้เพราะอะไร เพราะความสามัคคีภายในเรานี้ยังคงมีอยู่ ทีนี้ในเรื่องสิทธิเสรีภาพ ข้าพเจ้าเรียนยืนยันว่าข้าพเจ้าต้องการให้เสรีภาพแก่ประชาชนอย่างเต็มบริบูรณ์ คืออันไหนรัฐบาลไม่ออกกฎหมายไปจำกัดว่าอย่านั้นทำไม่ได้แล้ว ให้เขาทำได้ทั้งหมด ทีนี้เรามาเขียนไว้อย่างนี้ นอกจากการเกณฑ์แรงจะกระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย นี้หมายความว่าไปเร่งรัดออกกฎหมายให้เกณฑ์อย่างนั้นอย่างนี้ คือหมายความว่าถ้าไม่เขียนไว้ก็ทำไม่ได้ แต่รัฐบาลทำเมื่อไรก็ออกกฎหมายตัดสิทธิเสรีภาพเข้าบ้างในเรื่องนั้น แต่ว่าเพื่อประโยชน์ของรัฐ นอกจากนี้ขอเรียนว่ากฎหมายอาญาให้ความคุ้มครองเต็มบริบูรณ์ อย่างการคุ้มครองเสรีภาพในร่างกาย เราเดินไปถูกใครตีหัวเขาก็มีความผิดทางอาญาฐานทำร้ายร่างกาย เคหสถานของเราไม่ได้ทำอะไรเลย ใครเข้ามาก็มีความผิด แต่ทำผิดกฎหมายเจ้าหน้าที่ไปจับกุมในเคหสถานได้ การพูดถ้าพูดดีก็เป็นเรื่องของการโฆษณาทั่วๆไป แต่เดินงานคนอื่นก็มีความผิดฐานหมิ่นประมาท กฎหมายอาญาบัญญัติหมดแล้ว การตั้งสมาคมก็เหมือนกัน ถ้าไปจดทะเบียนตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก็ตั้งได้ แต่ถ้าจัดประชุมกันก็ถูกหาว่าเป็นอั้งยี่หรือซ่องโจรหรือสมาคมอันธพาล ถึงไรรัฐบาลไม่แตะต้อง ถึงนี้ควรปล่อยให้ประชาชนเขาทำได้ นี่เรียกว่าสิทธิของมนุษยชน ถึงไรรัฐบาลเห็นว่าปล่อยไม่ได้ก็ไม่ปล่อย ขืนไปปล่อยเป็นอนาคตศัตรูหมู่เมืองจะเดือดร้อน จะต้องออกกฎหมายแยกแยะให้ทำได้แค่นั้น แต่ถ้าเขียนไว้อย่างนี้เป็นการทำลายสิทธิเสียไป ทีนี้สำหรับในชั้นเรื่องเกี่ยวกับการจับ ในเรื่องการจับนี้ใครเรียนในที่ประชุมนี้ให้ทราบถึงว่าเรื่องการที่ทรงใช้พระราชอำนาจในการจับ กฎหมายอะไรต่างๆ

นั้น ต่อไปการเมืองนี้มีพรรคการเมือง ถ้าหากว่ามีพรรคการเมืองขึ้นแล้ว ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้พระมหากษัตริย์ถือสภา พระมหากษัตริย์ถือคณะรัฐมนตรีต้องมีข้อขัดแย้งกันจนเกินไป คือหมายความว่า สมมติว่า อย่างสภากับรัฐบาลเกิดกระทบกันในปัญหานโยบาย รัฐบาลต้องแพ้สภาไปในปัญหานโยบาย รัฐบาลเสนอพระมหากษัตริย์ ได้ทูลเกล้า ฯ ถวายความเห็นขอให้ยุบสภา พระมหากษัตริย์ก็ติดต่อทางประธานสภาผู้แทน บอกว่า เป็นอย่างไรฟังดูเสียงประชาชนทั่ว ๆ ไปเป็นอย่างไร เห็นด้วยทางฝ่ายไหน เมื่อทราบจากทางแขนงหนึ่งอย่างนี้ พระมหากษัตริย์ไม่ยุบ ไม่ทรงถวายพระปรมาภิไธย รัฐบาลต้องลาออก ทีนี้ถ้าพระมหากษัตริย์ทรงฟังเสียงทั่วไปว่าประชาชนเห็นด้วยทางรัฐบาล และรัฐบาลก็เห็นด้วยกับประชาชน คือ ให้ฤทธรณ์ต่อประชาชน (Appeal to the Country) รัฐบาลถวายไป พระมหากษัตริย์ทรงถวายพระปรมาภิไธยยุบสภา เมื่อยุบสภาแล้ว ฝ่ายค้านเข้ามายึก พระมหากษัตริย์ไม่ต้องรับผิดชอบ เพราะรัฐมนตรีเป็นผู้รับสนองเอง ข้าพเจ้าต้องการให้เข้ารูปหลักประชาธิปไตยอย่างนี้ เพราะฉะนั้นสิ่งใดที่บกพร่องมาแล้วในอดีต ก็ขอให้แก้ไขเสีย แต่ถ้าสิ่งใดเหมาะสมแล้ว ข้าพเจ้าไม่ขัดข้อง แต่เรื่องเกี่ยวกับคณะรัฐมนตรีหรือสภารับผิดชอบแทนท่านแล้ว ข้าพเจ้าก็ไม่ขัดข้อง เพราะอยากจะให้เข้าหลักว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นปากเป็นเสียง คือไม่ต้องรับผิดชอบ พระมหากษัตริย์ไม่ต้องทรงรับผิดชอบในฝ่ายบริหาร พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจบริหารทางสภา เพราะฉะนั้นพระราชบัญญัติทุกฉบับต้องทรงลงพระปรมาภิไธย นี่เป็นหลักของประชาธิปไตย

ทีนี้ หลักรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าเห็นด้วยที่รัฐบาลไม่ใช่เป็นหลักสถาบัน แต่มีการพิจารณาเกี่ยวกับคณะตุลาการรัฐธรรมนูญที่เข้ามาสู่สภาแล้วเกิดความเห็นไม่ตรงกัน ข้าพเจ้าก็เคยเป็นกรรมการร่วมผู้หนึ่ง แต่ที

ประชุมเขาต้องการให้ตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจเป็นศาล ข้าพเจ้าบอกว่าเป็นศาลไม่ได้ เพราะศาลต้องตั้งขึ้นโดยกฎหมาย จะตั้งศาลอะไรขึ้นบังคับไม่ได้ เมื่อไม่มีฐานะเป็นศาลแล้ว ก็ออกหมายจับหมายเรียกอะไรไม่ได้ทั้งนั้น เพราะว่าการออกหมายนั้น ในศาลธรรมดาต้องใน พระปรมาภิไธย พระมหากษัตริย์ แต่ตุลาการรัฐธรรมนูญเอาในนามของใคร เวลาออกหมายอะไรต่าง ๆ นี้ ขอให้พิจารณาให้จงหนัก เพราะถ้าเกิดบัญหาขึ้น ใช้ในนามของใคร ถ้าไม่เป็นสถาบัน ศาลหรืออะไร

ทีนี้ ข้าพเจ้ายังมีอีกข้อหนึ่ง คือขาดไปนิดหนึ่ง อยากจะเรียนถามรัฐบาลในกรณีประกาศสงคราม เราเอาเสียงสมาชิกสภา ๒ ใน ๓ แต่กรณีเสียดินแดน คือว่ามีกรณีที่จะมีการเปลี่ยนแปลงเขตราชอาณาจักร เช่นการเสียดินแดน เวลาเราไปทำสัญญาถูกตัดทอนดินแดนของประเทศไทยออกไป ไม่มีเสียง ๒ ใน ๓ อันนี้สำคัญมากกว่าประกาศสงครามเสียอีก แต่ไม่มีไว้ว่าต้องมีเสียง ประชาชนเกียมทั้ง ประเทศเรา จึงจะยอม แต่ว่าไม่ได้เขียน เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าสงสัยว่า ถ้าเราถือว่าการ ประกาศสงครามเป็นของสำคัญแล้ว การเสียดินแดนมียังสำคัญกว่าหรือ เพราะว่าดินแดนเป็นมรดกตกทอดมาต้องให้เจ้าของประเทศชาติเขายินยอมด้วย ในเรื่องกรณีดินแดนทำไมเราไม่ถืออย่างแบบประกาศสงคราม นี่เป็นหลักสำคัญอย่างหนึ่ง ทีนี้อย่างไรก็ตาม ท่านประธาน เพียงเวลาของการพิจารณาในเรื่องร่างรัฐธรรมนูญนี้ ข้าพเจ้าเรียนสภาในเรื่องรายละเอียดทั้งหลาย เฉพาะหลักสำคัญ ๆ ต่าง ๆ นั้น ก็เพื่อฝากให้แก่สมาชิกสภานี้ได้ช่วยกันพิจารณาทุกแง่ทุกมุม ที่เราทำให้รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนี้ให้เกิดผลดีแก่ประเทศชาติให้ดีที่สุดที่จะดีได้ ไหนไหนก็ได้มาร่วมกันแล้ว ถ้าหากว่าเราทำไปไม่สามารถจะให้ดีกว่าหรือดีเท่าเดิมแล้วข้าพเจ้าก็เสียใจ ข้าพเจ้าจำเป็นต้องลุกขึ้นมาอภิปรายอีกครั้งหนึ่ง ก็เพื่อขอฝากความคิดเห็นเฉพาะข้าพเจ้าในสภานี้เพียงเท่านี้

๑๑.๓๓ น.

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี : ข้าพเจ้าในนามของรัฐบาลขอชี้แจงดังนี้ เกณฑ์ด้วยมาตรา ๑ ที่ได้ประกาศให้ใช้รัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ นั้น คือว่าเป็นอมตอย่างที่ว่า คือหมายความว่ายังใช้อยู่ แต่ว่าจะปฏิบัตินั้นไม่ได้ เพราะเหตุว่าเมื่อจะปฏิบัติเมื่อเป็นอมตก็ต้องมีคนมีใจอยู่ตลอดเวลา คือว่า คนมีคนมีใจอยู่ตลอดเวลา คนที่มีคนมีใจอยู่ตลอดเวลานั้นอย่างไร ๆ ก็ยังมี function คือต้องสนับสนุนอยู่ตลอดเวลา รัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ เป็นอมตจริง แต่ว่าหายไป คือคนมีใจหายไปหลายปี แต่มาบัดนี้จะให้ใจเข้ามาใหม่แล้ว ระหว่างที่เป็นอมตรัฐธรรมนูญมันไม่หายใจ คือว่า ๆ ว่านอนนิ่ง ๆ อยู่ เพราะฉะนั้นจึงปฏิบัติไม่ได้ จะว่ารัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ เป็นอมต เพราะฉะนั้นองค์การบริหารของรัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ ตั้งแต่ปี ๒๔๗๕ ก็ต้องมีเรื่อยมาไม่ขาดไป ต้องมีสภาอยู่เสมอตามรัฐธรรมนูญฉบับนั้น ต้องมีรัฐบาลบริหารราชการตามรัฐธรรมนูญฉบับนั้น บัดนี้เราจะเริ่มใหม่ บอกว่าหัวใจเต้นอกทั่ง ๆ ที่เป็นอมต เราจำเป็นต้องประกาศให้คนเรารู้ มิฉะนั้นคนจะรู้หรือไม่ว่าเป็นอมตหรือไม่เป็นอมต นี่เป็นเรื่องของการปฏิบัติเท่านั้น ที่นี้เราใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้เรียบร้อยแล้วต่อไปก็เป็นอมต ต่อไปภายหน้าอีกร้อยปีเขามองว่าไม่ใช้ ก็เป็นเรื่องของเหตุการณ์ ข้าพเจ้าเห็นว่าท่านสมาชิกควรจะเห็นใจในเรื่องนี้

นอกจากนั้น บทความ ในเรื่องบทความเกี่ยวกับตุลาการรัฐธรรมนูญของเขาว่าตามรัฐธรรมนูญนี้มีบทหนึ่ง บรรดากฎหมายใด ๆ ซึ่งขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญเป็นอันว่ากฎหมายทุก ๆ ฉบับก็ใช้ไม่ได้ เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด จะเห็นได้ว่าก่อนปี ๒๔๗๕ มีกฎหมายหลายพันหลายร้อยฉบับที่ใช้อยู่ก่อนรัฐธรรมนูญฉบับนี้ รวมทั้งกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. ๑๒๗ ที่ท่านอ้าง ออกก่อนระบอบประชาธิปไตย เพราะ

ฉะนั้น กฎหมายต่าง ๆ ที่ออกก่อน รัฐธรรมนูญแม้กระทั่งบัดนี้ก็ยังแก้ไม่หมด มีกฎหมายเยอะแยะ เป็นกฎหมายในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ที่เราเปลี่ยนมาเป็นประชาธิปไตย ให้เข้ากับระบอบประชาธิปไตย ที่เราจะแก้กฎหมาย ถ้าเราไม่บอกไว้ในรัฐธรรมนูญ คนที่เขาร่างกฎหมายเขาจะเอาอะไรเป็นหลัก เพราะว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด คือท่านสมาชิกเมื่อกี้ไปยกตัวอย่างขัดกัน คือว่าไปยึดหลักว่า กฎหมายอาญานั้นเป็นใหญ่กว่ารัฐธรรมนูญมันไม่ถูก ท่านยกว่ามีอะไรแล้ว เสรีภาพต่างๆ ก็มีอยู่ในกฎหมายอาญาแล้ว ไม่จำเป็นต้องใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญ ท่านอย่าลืมว่ากฎหมายใหม่ต้องร่างตาม รัฐธรรมนูญ และกฎหมายใหม่ที่ขัดกับทางรัฐบาล ขัดกับรัฐธรรมนูญนั้น เรื่องนี้เราก็กำลังปรับปรุงกันมา ตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองมาจนกระทั่งบัดนี้ก็ยังไม่สำเร็จ แต่ก็หวังใจว่าจะสำเร็จในสมัยนี้ เพราะได้ทำกันเสร็จแล้ว เพราะฉะนั้นขอท่านอย่าลืมว่ากฎหมายเป็นใหญ่รัฐธรรมนูญจะต้องเป็นใหญ่กว่า โดยเหตุนี้ในการที่จะให้เสรีภาพแก่ประชาชนเพียงไหน เราก็ได้กำหนดว่าไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว เพื่อให้สภานี้ได้พิจารณากฎหมายซึ่งคณะรัฐมนตรีจะได้เสนอขึ้นมา และก็ต้องมีหลักก่อน จะเอากฎหมายขึ้นมาเป็นหลักก็รู้สึกว่าจะไม่เป็นการที่ชอบด้วย การปกครองของระบอบประชาธิปไตย

สำหรับที่เกี่ยวด้วยศาล เมื่อมีผู้คัดค้านกันเช่นนี้ในเรื่องนี้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีคณะกรรมการตุลาการขึ้น เพราะว่ายังมีกฎหมายอีกเยอะแยะที่ขัดกับรัฐธรรมนูญนี้ ฉะนั้นเมื่อศาลจะพิจารณาคดีไปอาจจะมีคดีบางเรื่องมีกฎหมายที่จะทำได้ แต่ว่าอาจจะขัดกับรัฐธรรมนูญเพราะว่าเป็นกฎหมายเก่า เมื่อเช่นนี้จึงต้องมีคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อให้พิจารณาว่ากฎหมายฉบับนั้นมาตรานั้น ที่ศาลกำลังพิจารณานั้นจะถือหลักอย่างไรเพราะสงสัยว่าจะขัดกับหลักรัฐธรรมนูญนี้ เพราะฉะนั้นจึงให้คณะตุลาการ

รัฐธรรมนูญ เป็นผู้ชี้ขาดโดยอาศัย ผู้เชี่ยวชาญในทางกฎหมาย เป็นผู้พิจารณา แต่สำหรับในเรื่องตุลาการรัฐธรรมนูญก็มีเพียงเท่านี้ หรืออาจจะมีบางอันซึ่ง บางท่านอ่านแล้วอาจจะไม่เข้าใจอีก ก็ต้องมีการขอให้คณะกรรมการตุลาการ รัฐธรรมนูญตีความได้ ก็เสนอมาให้พิจารณากัน เพราะฉะนั้นจึงเห็นได้ ว่าคณะกรรมการตุลาการ รัฐธรรมนูญนี้ ย่อมจะมีประโยชน์ในสมัย ซึ่งเรายังแก้กฎหมายที่ใช้อยู่ในสมัยก่อนนี้ และเป็นสมัยราชาธิปไตย ก็เป็นความจำเป็นที่จะต้องมีกรรมการคณะนี้ไว้สำหรับตีความว่า กฎหมายฉบับไหนขัดกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้

ยกข้อหนึ่ง เมื่อกี้ขอประทานโทษ เกี่ยวกับการประกาศสงคราม การประกาศสงครามเป็นเรื่องที่ใหญ่โตของชาติมาก ถ้าหากว่าเราประกาศไปโดยไม่ควรจะประกาศ เราประกาศสงครามขึ้นไปก็อาจจะมีความเสียหายแก่ประเทศชาติและความรับผิดชอบแก่บ้านเมืองเป็นของประชาชน เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าในการที่จะได้รับความเห็นชอบจากสภานี้ย่อมจะเป็นของที่ดีอยู่ อย่างไรก็ตามคือว่าท่านบอกว่าเวลามีสงครามขึ้นแล้วสภาก็อาจจะไม่มีคนมาประชุม ถ้าอย่างนั้นก็คล้าย ๆ กับ พูดว่า เวลามีสงคราม ขึ้นแล้ว รัฐธรรมนูญฉบับนี้เลิก เพราะว่าความสัมพันธ์ของระบอบประชาธิปไตยคือที่สภาผู้แทนราษฎร ถ้าพอเกิดสงครามท่านสมาชิกหนีไปหมด ไม่มาประชุม ก็หมายความว่ายกเลิกกฎหมายฉบับนี้ ผู้บริหารประเทศชาติก็ยังมีเครื่องมือคิดว่าใช้กฎอัยการศึกต่อไป ก็เข้ากฎหมายทหารก็ไปได้ เพราะฉะนั้นในกรณีซึ่งประกาศสงครามเรารู้ล่วงหน้าว่าจะประกาศสงคราม ซึ่งในเวลานี้อาจจะรู้ล่วงหน้าเป็นเวลานานเพราะเราเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ เราจะประกาศสงคราม กับใคร ก็ต้อง เป็นไป ตามเสียง ส่วนมาก ของ สมาชิกสหประชาชาติ เพราะฉะนั้นถ้ามีเวลาเตรียมว่า ส่วนใหญ่ของสหประชาชาติเขาถึงมีติอย่างนั้นอย่างนี้ว่า ให้ประกาศสงครามกับประเทศนั้น อาจเป็น

ประเทศ ก. ดังนี้เป็นต้น รัฐบาลก็จะเสนอว่า เราเห็นด้วยหรือไม่เพื่อให้ปรึกษาว่าจะเอากันหรือไม่ เพราะว่าทุกคนจะต้องรับผิด รับชอบในการสงครามทั่วทั้ง ๑๗ ล้านคน ก็เห็นว่าเป็นของทำถูกต้องทั้งในทางการบริหารราชการแผ่นดินและในทางจรรยามารยาท ให้คน ๒๖ — ๒๗ คน ประกาศสงครามแล้วก็มาบอก อย่างสมัยก่อนนั้นเห็นว่าไม่เป็นผลดีเหมาะแก่สมัย เพราะฉะนั้นจึงขอความเห็นจากสภา แต่ทว่าถ้าเมื่อมีการรบพุ่งในปัจจุบันทันด่วน ก็เป็นเรื่องที่ทางรัฐบาลจะปฏิบัติได้ โดย อาศัย กฎ อัยการศึก ก็คงจะปฏิบัติไปได้อีก ภายหลังถ้าเมื่อมีเหตุสุดวิสัยก็เป็นเรื่องซึ่งเราไม่ สามารถจะจะปฏิบัติได้ ทางสภาก็คงจะรับรู้ในภายหลัง

๑๑.๔๒ น.

พันเอก ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม : นับตั้งแต่คณะผู้บริหารประเทศชั่วคราวได้นำรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๔๗๕ มาใช้ ตลอดจนได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลให้ใช้ไปพลาง และจนกระทั่งถึงวันนี้ผมเข้าใจว่า ความรู้สึกของประชาชนนะครับมีความพอใจในสถานการณ์เช่นนี้ดูเหมือนว่าจะเข้าใจไปว่ารัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๔๗๕ นั้นเป็นฉบับที่ดีที่สุด สร้างขึ้นโดยคุณ ๒ คุณ คือคุณหนึ่งของคณะราษฎรซึ่งมีความประสงค์จะให้ราษฎรปกครองตนเองเป็นคุณหนึ่ง แล้วก็อีกคุณหนึ่งพระมหากษัตริย์สมมติเทพย์ก็อยากจะพระราชทานอยู่แล้วเหมือนกัน เมื่อมีคุณสองประการมาร่วมกันก็เป็นหัวต่อ เปลี่ยนการปกครอง จาก สมบูรณาญา สิทธิราชย์ มา เป็นการปกครองโดยราษฎร นับตั้งแต่รัฐบาลนั้นเป็นต้นมา ก็ได้มีบทบัญญัติรัฐธรรมนูญสถาปนาขึ้นไว้ให้ประชาชนปกครองตนเอง โดยบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญซึ่งพระมหากษัตริย์ได้พระราชทานให้ เมื่อ วันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้วก็มีบทบัญญัติว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้แก้ไขได้ยาก จะแก้ไขอย่างหนึ่งอย่างใดก็ต้องเป็นไปโดยเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญนั้นเอง ฉะนั้น

การที่คณะผู้บริหารประเทศใดนำเอามาใช้ทั้งนี้จึงมีความปลาบปลื้มและความพอใจของประชาชน ซึ่งเข้าใจกันว่ารัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ นี้เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ คือการที่จะมีการแก้ไขอย่างหนึ่งอย่างใดก็ควรจะแก้ลงในสมุดข่อย จะเขียนเปลี่ยนแปลงประการใดก็ไม่เห็นยุ่งยากอย่างไร เพราะว่ายุ่งยากในสมุดข่อยก็จะเกิดความเข้าใจอันหนึ่งขึ้น จนกระทั่งประชาชนได้ซาบซึ้งในระบอบรัฐธรรมนูญโดยไม่ต้องขีดเขียน ก็นำไปสู่เจตนารมณ์อันเที่ยงแท้ ซึ่งไม่ต้องมีการขีดเขียนอย่างของอังกฤษ ถือว่าให้มีความเข้าใจไปอย่างนั้น เมื่อเข้าใจอย่างนั้น ประชาชนเข้าใจเจตนารมณ์ของคณะซึ่งนำรัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ ว่าคงจะมีความปรารถนาอันนี้เป็นต้องแท้ และไม่อยากจะให้มีการขีดเขียนกันต่อไป ไม่อยากจะให้มีการฉีกกันต่อไป เพราะว่าเป็นการที่ไม่สมใจประชาชน ถ้ามีเช่นนั้นแล้วประชาชนก็เข้าใจว่าความศักดิ์สิทธิ์ของรัฐธรรมนูญนั้นอยู่ที่หน้าปก หน้าปกของรัฐธรรมนูญ คือตัวหนังสือ และมีรูปตราเป็นพานแว่นฟ้าฯ ฉลาย ๆ ฉบับข่อย แล้วมีเป็นตัวหนังสือว่า "รัฐธรรมนูญ" แล้วก็มีอยู่คามหลังคาวัด มีรูปอยู่ที่ถนนราชดำเนิน ก็คงจะเข้าใจว่าอันนั้นคือรัฐธรรมนูญ หาได้มีความเข้าใจว่าบทบัญญัติอันแท้จริงที่ประชาชนเป็นเจ้าของประเทศนั้น จะใช้อำนาจการปกครองของเขาได้อย่างไรบ้าง เพราะว่าเราจะเขียนกันเรื่อยไปแล้ว ถ้าหากว่ามีช่องทางให้เขียนกันเรื่อยไป ตามความหมายของนักกฎหมายว่า เมื่อมีการปฏิวัติขึ้นแล้ว สถาบันต่าง ๆ ก็หมดไป ผู้ปฏิวัติก็อยู่เหนือกฎหมาย จะมีพระเจ้าแผ่นดินหรือไม่มีพระเจ้าแผ่นดินก็ได้ ถ้าหากว่ามีความเข้าใจอยู่เช่นนี้แล้ว ก็จะก่อความเศร้าสลดใจให้แก่ประชาชนซึ่งเขามุ่งหวังจะให้รัฐธรรมนูญนี้มีฉบับเดียวในประเทศไทย ผมเข้าใจว่าความรู้สึกนึกคิดของประชาชนมีอยู่อย่างนี้ และเป็นหลักประกันอยู่ทุกวันนี้ ว่าการที่จะขีดเขียนขึ้นอย่างหนึ่งอย่างใดนั้น เขาถือว่าขึ้นปฏิวัติแล้วจะเขียนอย่างไรก็ได้จะเขียนว่าเอาทรัพย์มาแบ่งแยกก็ได้ จะ

เขียนว่าให้บังคับแรงงานก็ได้ จะเขียนอย่างไรก็ได้ คนก็จะเขียนกันเรื่อยๆ ไป ด้วยเหตุเช่นนี้ ผมเห็นว่าจำเป็นต้องยึดหลักไว้ในการที่เราคณะผู้บริหารประเทศได้แถลงกับประชาชนแล้วว่าจะยืนยันอันนี้ไว้

ทีนี้ในรูปที่เขียนมานี้ ผิดเหลืออยู่เพียงว่า เอารัฐธรรมนูญปี ๒๔๙๒ มาใช้บังคับรวมกับรัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ ซึ่งความจริงแม่บทในปี ๒๔๗๕ ก็อยู่ในฉบับปี ๒๔๙๒ นั่นเอง แต่ว่าได้เขียนอย่างสวยสดงดงามโดยหวังว่านี้จะเขียนกฎหมายให้คนเดินตามนี้ได้ และก็เขียนกันอย่างสวยสดงดงามนักเกิดความไม่พอใจว่ารัฐบาลเย็นเย้อเตะขึ้นไป ในที่สุดเราก็ลงท้ายว่า ๒ สภาเถียงกัน เอาไว้แต่เพียงสภาเดียว ผิดที่ได้ตั้งนี้เพียงเท่านี้ แล้วต่อไปจะเขียนอย่างไรอีกบ้างก็ไม่ทราบ การที่เราจะยึดถือว่า ถ้าหากว่าจะเกิดความศักดิ์สิทธิ์จริงอย่างไรแล้ว จะเห็นว่าประชาชนเรายังได้รับการศึกษาไม่เพียงพอในขณะนี้จึงได้มีบทเฉพาะกาลที่เขียนมาใหม่อย่างนี้ว่ายังจะต้องเอาเงื่อนไขในเรื่องการศึกษาของประชาชนเป็นหลัก สำหรับการปลดปล่อยบทเฉพาะกาลให้หมดไป เมื่อเป็นอย่างนี้ผมจึงเห็นว่าไม่ควรเขียนแก้ไขให้มากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในบทเสรีภาพอะไรต่าง ๆ ถ้าเขียนอะไรขึ้นไปให้มากก็มีการกระจัดกระจายมาก ความยุ่งยากก็เกิดขึ้นเช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ หรือรัฐธรรมนูญชั่วคราว ซึ่งเปลี่ยนการปกครองเมื่อปี ๒๔๗๕ ประชาชนก็ยอกย้อนกว่า ข้าราชการนี่ข้าของราษฎร ข้าหลวงเป็นทาษของราษฎร สมภารเจ้าวัดเท่ากับลูกศิษย์วัด ลูกศิษย์วัดเลยไม่หุงข้าวให้พระกิน เพราะฉะนั้น การที่เขียนให้กระจัดกระจายมากออกไปอย่างนี้จะก่อให้เกิดความสับสนขึ้นเอง และนำมาซึ่งความยุ่งยากหลายประการ อีกอย่างหนึ่งคนรู้เขาว่าสังคมมนุษย์ การจะจำกัดเสรีภาพนั้นเป็นไปเอง เมื่อถึงเวลาสังคมมนุษย์มีความรู้ มีศีลธรรม มีการศึกษาดีก็จำกัดกันไปเอง หรือเปลี่ยนแปลงกันเอง เพราะฉะนั้นผมคิดว่าบัญหาเรื่องเสรีภาพปล่อยไว้อย่าง

รัฐธรรมนูญฉบับเก่าดีแล้ว ถ้าเขียนไว้มาก ๆ บางทีเขียนไว้แล้วอยู่ตามข้างฝาจะไม่ได้ผลจริง ถ้าจะไปตามบ้านนอกคอกนา ราษฎรไม่รู้เรื่องว่าอะไรเป็นอะไร ทั้ง ๆ ที่ตัวหนังสือเขียนไว้อย่างหรู คือให้เสรีภาพอย่างนั้นอย่างนี้ ความจริงก็ไม่ใช่อย่างนั้น ผมคิดว่าเขียนไว้เป็นยาหอม แต่ถ้ากินมาก ๆ ก็เป็นลมตายได้ ผมอยากให้เขียนไว้เป็นอย่างเก่าแต่ว่ายึดหลักคือเสรีภาพของมนุษย์มันลดลงได้บางที ในสังคมก็จำกัดกันเอง เพราะฉะนั้นถ้าหากว่ามันเกี่ยวข้องกับความเป็นกฎหมายสูงสุดอย่างยิ่งยากที่ประเทศจะแก้อย่างนั้น ประเทศจะแก้อย่างนี้ เกิดคัดค้านกันขึ้นเพียงแต่คนคัดค้านส่วนน้อยคนเดียวก็คัดค้านกันได้อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าในเรื่องที่เกี่ยวกับเสรีภาพอยากจะเขียนให้สั้น แก้ให้สั้น ๆ และที่ไหนไม่สมควรจะแก้ก็ไม่ควรจะแก้ แต่นอกจากนั้นมีสถาบันอื่น ๆ เช่นสภาผู้แทนราษฎรก็ดี อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ผมคิดว่าถ้าไม่จำเป็นก็ไม่อยากจะให้เขียน คือมีเรื่องอะไรก็ตราเป็นกฎหมายขึ้นเมื่อสิ่งใดจำเป็น มันอยู่ที่มนุษย์เราต้องการอะไรก็เขียนกันขึ้น แต่ว่าบทใหญ่ของระบอบประชาธิปไตยคือการใช้อำนาจอธิปไตย ในขณะที่มีรัฐธรรมนูญซึ่งมีพระมหากษัตริย์ไม่ควรเขียนว่าเอาพระมหากษัตริย์มาเกี่ยวข้องพัวพัน ต้องใช้อำนาจของท่านเองท่านต้องใช้ในทางโน้นทางนี้ ไม่ควรเอามาเกี่ยวข้อง ถ้าทำอย่างนี้นาน ๆ ไปแล้ว นาน ๆ ไปความเข้าใจของประชาชนก็ชาบซึ้งไปเอง ไม่ต้องเขียนขึ้นใหม่ จะเป็นหลักประกันว่า ไม่ต้อง ใช้อำนาจ บังคับให้เกิดขึ้นอย่างนั้นอย่างนี้ ผมเข้าใจว่าผลของการนำรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๗๕ ขึ้นมาใช้ในที่สุดเหลือเพียงว่าเราเหลือสภาเดียว เอามาใช้มาตราเดียวแล้วเอารัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๒ มาใช้แล้วเปิดช่องโหว่ต่อไปให้เถียงกันได้ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้อยากจะถามรัฐบาลว่าท่านมีความประสงค์อย่างไร คือรัฐบาลนี้ยังถือว่ารัฐธรรมนูญ

เป็นของหมู่คณะ คือถ้าถือเป็นหมู่คณะก็เขียนกันเรื่อย ๆ ไป คือหมาย ความว่าไม่รู้จักหมดเสียที ถ้าถือเป็นหมู่คณะเรื่อยไป ก็เขียนเรื่อยไป ถ้า หากว่าถืออย่างนั้น โดยที่ว่าท่านตัดเสียว่ายขมเด็กบัญหาที่ว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๔๗๕ เป็นรัฐธรรมนูญศักดิ์สิทธิ์ยิ่งขมเด็ก อันนี้เด็ก กลายเป็นว่า รัฐธรรมนูญกันใดก็ตาม เขียนขึ้นเพื่อต้องการประโยชน์ก็เขียนให้น้อยที่สุดที่ จะน้อยได้ จะเป็นประโยชน์ในการบริหารในขณะนี้ดีกว่า ผมมีทางสอง อย่างอย่างนี้ กระผมอยากจะเรียนถามว่ารัฐบาลจะเอาอย่างไร คือว่าจะ รักษาจิต ใจราษฎรไว้ก็เห็นว่ารัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ เป็นรัฐธรรมนูญ ศักดิ์สิทธิ์ไม่อยากจะให้แก้หรือแก้แล้วก็แก้แต่น้อย แล้วให้คนค่อยเข้าใจไป เอา ผมมีปัญหาเรียนถามเท่านี้

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี : ความจริง รัฐธรรมนูญที่เสนอมานี้ทางสมาชิกได้อภิปราย ก็เป็นไปตามความประสงค์ ของท่านสมาชิกแล้วทุกประการ กล่าวคือว่าเราได้นำรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ มาใช้ทั้งฉบับ และนอกจากนี้ก็แก้ไขโดยมากก็แก้ไขถ้อยคำให้เหมาะกับกาล สมัย นั่นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งยอมเป็นที่รับว่า ในเวลานี้ผ่าน มาแล้ว ๒๐ ปี นอกจากนี้ก็มองค์การสหประชาชาติขึ้นมา เราประกาศ ศักดิ์ของปวงชนอะไรขึ้นมาเหล่านี้เป็นต้น เรายังอยู่ในสังคมของนานา ประเทศ ส่วนที่เราเติมนั้นจะเห็นได้ว่าเราเติมเพื่อให้เสรีภาพแก่ประชาชนให้ มากขึ้น หมายความว่าเดิมนั้นให้เห็นว่าเราให้เสรีภาพให้มากขึ้น ข้อความที่ เติมส่วนมากก็เป็นเรื่องเสรีภาพให้แก่ประชาชนให้เหมาะกับการสมัย นอก จากนี้ก็เป็นข้อความในรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ ทั้งนั้น จะเห็นได้ว่าความสำคัญ คือว่า ๑. มีสภาเดียวก็ยังคงมีอยู่ ๒ มีการจัดตั้งรัฐบาลขึ้นโดย วิธีเดียวกับรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ นอกจากนั้นรัฐบาลจะบริหารราชการได้ก็ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ และรัฐบาลจะยกกฎหมายได้ก็เป็นไปตาม

รัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ นั้นแหละเป็นข้อความใหญ่ที่มีอยู่เพียงเท่านี้ ก็เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ ทั้งนั้น อยากจะว่าข้อความใหญ่ให้มีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเข้ามาประกอบเป็นสภาผู้แทนราษฎรก็เป็นไปตามปี ๒๔๗๕ กฎหมายเลือกตั้งเป็นไปตามปี ๒๔๗๕ ข้อยกว่ารัฐบาลอย่างปี ๒๔๗๕ การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลก็ออกกฎหมายต้องผ่านสภาเหมือนกับปี ๒๔๗๕ ที่มีการแก้ไขให้เหมาะกับกาลสมัยที่ได้เรียนมาแล้ว คือว่ามีข้อความซึ่งอธิบายสัณฐานภาพแห่งประชาชน เพื่อให้เหมาะกับองค์การสหประชาชาติที่เขาปรารถนากันอยู่เวลานี้ ส่วนที่ท่านได้พูดมามากมายว่ารัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ นั้นควรจะเป็นอมต เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์มาจากไหนต่อไหนมากมายนั้นก็อยากจะติท่านผู้อภิปรายสักนิดว่า ท่านเองไปร่วมออกรัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ ขึ้นมาเอง เป็นเรื่องที่สำคัญ ท่านทำขึ้นมาก่อน ข้าพเจ้าอยู่ข้างนอกไม่เห็นด้วย แต่ความจริงที่ท่านพูดนั้นเพราะท่านไปทำปี ๒๔๗๕ ขึ้นมา ก็เสียเรื่อย ๆ มา ต่อไปนี้หวังใจว่าท่านจะได้รวมกับพวกเรา ซึ่งมีรัฐธรรมนูญมาใช้ใหม่ อย่าไปออกขนออกกันแล้วกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดอภิปรายต่อไป ข้าพเจ้าจะขอให้ที่ประชุมลงมติในวาระที่ ๓ ว่าสมควรจะรับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้นหรือไม่ สำหรับการลงมติในเรื่องแก้ไขรัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ นั้นตามรัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๕ อนุ ๓ บอกว่าการออกเสียงลงคะแนน ท่านให้ใช้วิธีเรียกชื่อ และต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นไม่ต่ำกว่าสามในสี่แห่งจำนวนสมาชิกทั้งหมดคือ ๑๒๓ ท่านหมายความว่าต้องมีเสียง ๙๓ เพราะฉะนั้นต่อไปจะให้เลขาธิการอ่านรายนามตามลำดับอักษร เมื่อเรียกท่านผู้ใดก็ขอให้ยืนขึ้น ถ้าเห็นชอบก็ให้ใช้คำว่า “เห็นชอบ” ถ้าไม่เห็นชอบก็ให้ใช้คำว่า “ไม่เห็นชอบ”

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลอากาศตรี หลวงกรโกสีย์กาศ

พลอากาศตรี หลวงกรโกสีย์กาศ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายพันตำรวจโท กระเษียร ศรุตานนท์

นายพันตำรวจโท กระเษียร ศรุตานนท์ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก กฤช ปุณณกันต์

พันเอก กฤช ปุณณกันต์ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันโท กฤษณ์ สีวะรา

พันโท กฤษณ์ สีวะรา : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลตรี หลวงกัมปนาทแสนยากร

พลตรี หลวงกัมปนาทแสนยากร : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลโท หลวงเกรียงศักดิ์พิชิต

(ไม่มาประชุม)

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลตรี หม่อมหลวงชาย กุญชร

พลตรี หม่อมหลวงชาย กุญชร : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายเชาวน์ชาติ บุณยรัตพันธุ์

(ไม่มาประชุม)

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นางวาเธก จรูญ เฉลิมเตียรณ

(ไม่มาประชุม)

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก จำเป็น จารุเสถียร

พันเอก จำเป็น จารุเสถียร : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก จำลอง ยงยุทธ

พันเอก จำลอง ยงยุทธ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันโท จิตต์ สุนทานนท์

พันโท จิตต์ สุนทานนท์ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายจตตะเสน บัญจะ

นายจตตะเสน บัญจะ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก จิตติ นาวิเสถียร

พันเอก จิตติ นาวิเสถียร : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลตรี หลวงจุลยุทธ์ยรรยง

พลตรี หลวงจุลยุทธ์ยรรยง : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลอากาศตรี หลวงเจริญจรัมพร

พลอากาศตรี หลวงเจริญจรัมพร : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายเจริญ บัณฑโร

นายเจริญ วัฒฑโร : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลตรี เจริญ สุวรรณวิสูตร์

พลตรี เจริญ สุวรรณวิสูตร์ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลตรี เจียม ญาโณทัย

พลตรี เจียม ญาโณทัย : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายเฉลิม เชี่ยวสกุด

(ไม่มาประชุม)

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก เฉลิม พงศ์สวัสดิ์

พันเอก เฉลิม พงศ์สวัสดิ์ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นาวาอากาศเอก เฉลิมเกียรติ วัฒนางกูร

(ไม่มาประชุม)

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก ชลอ จารุกลัส

พันเอก ชลอ จารุกลัส : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นาวาเอกชลอ สินธุเสนีย์

นาวาเอก ชลอ สินธุเสนีย์ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม

พันเอก ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายชวน จนิษฐ

นายชวน จนิษฐ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันโท ชาญ บุญญะสิทธิ์

พันโท ชาญ บุญญะสิทธิ์ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันโท ชาติชาย ชุณหะวัณ

พันโท ชาติชาย ชุณหะวัณ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : หลวงชำนาญ — นิติเกษตร์

หลวงชำนาญนิติเกษตร์ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก หลวงชำนาญยุทธศิลป์

พันเอก หลวงชำนาญยุทธศิลป์ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลเรือตรี หลวงชำนาญอรรถยุทธ

พลเรือตรี หลวงชำนาญอรรถยุทธ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นาวาเอก ชัน สนแจ้ง

นาวาเอก ชัน สนแจ้ง : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร: พันโทเชิดชัย ทองสิงห์

พันโท เชิดชัย ทองสิงห์ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลอากาศโท หลวงเชิดวุฒากาศ

พลอากาศโท หลวงเชิดวุฒากาศ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายพลตำรวจตรี โชติ โชติชนาภิบาล

นายพลตำรวจตรี โชติ โชติชนาภิบาล : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก ณรงค์ สาลิรัฐวิภาค

พันเอก ณรงค์ สาลิรัฐวิภาค : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลโท เดช เดชประดิยุทธ

พลโท เดช เดชประดิยุทธ : เห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก ครี ปุญยกนิษฐ์

ไม่อยู่ในที่ประชุม

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก ไตรเดช บันตระกูล

พันเอก ไตรเดช บันตระกูล : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลตรี ถนอม กิตติขจร

พลตรี ถนอม กิตติขจร : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายพันตำรวจโท ทม จิตรวิมล

นายพันตำรวจโท ทม จิตรวิมล : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นาวาเอก ทัศน์ กรานเลิศ

นาวาเอก ทัศน์ กรานเลิศ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นาวาอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์

นาวาอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นาวาอากาศเอก เทพ เกษมุติ

นาวาอากาศเอก เทพ เกษมุติ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลตรี น้อม เกตุนุติ ไม่อยู่ในที่ประชุม

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นาวาอากาศโท นักรบ บิณษร

นาวาอากาศโท นักรบ บิณษร : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พระนิติธารณ์พิเศษ

พระนิติธารณ์พิเศษ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พระยาบรรักษ์เวชชการ

พระยาบรรักษ์เวชชการ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลตรี บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา

พลตรี บัญญัติ เทพหัสดิน ณอยุธยา : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันโท บุญชัย บำรุงพงศ์

พันโท บุญชัย บำรุงพงศ์ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นาวาอากาศเอก บุญชู จันทรุเบกษา

นาวาอากาศเอก บุญชู จันทรุเบกษา : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลโท พระประจนบัจจนึก

พลโท พระประจนบัจจนึก : ไม่ออกเสียง

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร: นายประจวบ บุนนาค

นายประจวบ บุนนาค : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พระยาประชาศรัยสรเดช

พระยาประชาศรัยสรเดช : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันโท ประดุจ อินสาระ

พันโท ประดุจ อินสาระ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก ประภาส จารุเสถียร

พันเอก ประภาส จารุเสถียร : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก ประมาณ อดิเรกสาร

พันเอก ประมาณ อดิเรกสาร : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลตรี ประยูร ภมรมนตรี

พลตรี ประยูร ภมรมนตรี : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก ประยูร สุคนธทรัพย์

พันเอก ประยูร สุคนธทรัพย์ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันโท ประยูร หนุนภักดี

พันโท ประยูร หนุนภักดี : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก ประเสริฐ รุจิรวงศ์

ไม่อยู่ในที่ประชุม

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลอากาศโท หลวงปรุงปรีชากาศ

พลอากาศโท หลวงปรุงปรีชากาศ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร:พลตรี ปรุง รังสิยานนท์

พลตรี ปรุง รังสิยานนท์ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลโท ปลด ปลดปรปักษ์ พิบูลสานุวัธน์

ไม่อยู่ในที่ประชุม

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นาวาเอก เปลี่ยน นิ่มเนือ

นาวาเอก เปลี่ยน นิ่มเนือ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : จอมพล แปลก พิบูลสงคราม

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร: พันเอก เผชิญ นิมิบุตร ไม่อยู่ในที่ประชุม

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายพันตำรวจโท ผาด ตุงคะสมิต

นายพันตำรวจโท ผาด ตุงคะสมิต : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร: พลเอก ผิน ชุณหะวัณ

พลเอก ผิน ชุณหะวัณ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์

นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันโท พงษ์ ปุณณกันต์

พันโท พงษ์ ปุณณกันต์ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร: นายพันตำรวจเอก พิชัย กุลละวณิชย์

นายพันตำรวจเอก พิชัย กุลละวณิชย์ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายพลตำรวจตรี หลวงพิชิตธุรการ

นายพลตำรวจตรี หลวงพิชิตธุรการ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายพลตำรวจโท พระพินิจชนคดี

นายพลตำรวจโท พระพินิจชนคดี : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลอากาศตรี เพิ่ม ติมบีสวัสดิ์

พลอากาศตรี เพิ่ม ลิมปสวัสดิ์ : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก เพียร สฤษฎยุทธศิลป์ พิริยะโยธิน

พันเอก เพียร สฤษฎยุทธศิลป์ พิริยะโยธิน : เห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลอากาศเอก ฟื้น รณนภากาศ ฤทธาคนี

พลอากาศเอก ฟื้น รณนภากาศ ฤทธาคนี : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลอากาศตรี เฟื่อง เฟื่องวุฒิราญ

พลอากาศตรี เฟื่อง เฟื่องวุฒิราญ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลตรี เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ

พลตรี เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ : ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นาวาเอก หลวงมงคลยุทธนาวี

นาวาเอก หลวงมงคลยุทธนาวี : ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลเอก มังกร พรหมโยธี

พลเอก มังกร พรหมโยธี : ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลอากาศตรี มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์

พลอากาศตรี มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ; พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล ; ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันโท หลวงรณสิทธิพิชัย

พันโท หลวงรณสิทธิพิชัย : ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วย

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พระราชธรรมนิเทศ

พระราชธรรมนิเทศ ไม่อยู่ในที่ประชุม

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลโท เรือง เรืองวีระยุทธ

พลโท เรือง เรืองวีระยุทธ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายพันตำรวจเอก ลม้าย อุทยานานนท์

นายพันตำรวจเอก ลม้าย อุทยานานนท์ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก เล็ก สงวนชาติศรไกร

พันเอก เล็ก สงวนชาติศรไกร : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายเลื่อน พงษ์โสภณ

นายเลื่อน พงษ์โสภณ ไม่อยู่ในที่ประชุม

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายวรการบัญชา

นายวรการบัญชา ไม่อยู่ในที่ประชุม

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ขุนวิจารณ์คาว

ขุนวิจารณ์คาว : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก วิชัย พงษ์อนันต์

พันเอก วิชัย พงษ์อนันต์ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : หลวงวิจิตรวาทการ

หลวงวิจิตรวาทการ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายพลตำรวจโท หลวงวิทิตกลชัย

นายพลตำรวจโท หลวงวิทิตกลชัย : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก ศิริ สิริโยธิน

พันเอก ศิริ สิริโยธิน : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก ขุนศิลป์ศรชัย

พันเอก ขุนศิลป์ศรชัย : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลเรือตรี สงบ จรูญพร

พลเรือตรี สงบ จรูญพร : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลตรี หลวงสถิตยุทธการ

พลตรี หลวงสถิตยุทธการ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นาวาเอก สนอง ธนศักดิ์

นาวาเอก สนอง ธนศักดิ์ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลโท สฤษดิ์ ธนะรัชต์

พลโท สฤษดิ์ ธนะรัชต์ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลโท สวัสดิ์ สวัสดิ์รณชัย สวัสดิเกียรติ

พลโท สวัสดิ์ สวัสดิ์รณชัย สวัสดิ์เกียรติ ไม่อยู่ในที่ประชุม

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลโท สวัสดิ์ สวัสดิ์รณรงค์

พลโท สวัสดิ์ สวัสดิ์รณรงค์ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลโท หลวง สวัสดิ์สรยุทธ

พลโท หลวงสวัสดิ์สรยุทธ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันตรี สเหวก นิรันดร

พันตรี สเหวก นิรันดร : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายพลตำรวจตรี หลวงสมฤทธิสุขุมวาท

นายพลตำรวจตรี หลวงสมฤทธิสุขุมวาท : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก สาย เชนยะวณิช

พันเอก สาย เชนยะวณิช : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พระยาสาคีรรัฐวิภาค

พระยาสาคีรรัฐวิภาค : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลอากาศตรี หม่อมราชวงศ์สุกษม เกษมสันต์

พลอากาศตรี หม่อมราชวงศ์สุกษม เกษมสันต์ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์

นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พระสุขุมวินิจฉัย

พระสุขุมวินิจฉัย ไม่อยู่ในที่ประชุม

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลโท สุทธิ สุทธิสารรณกร

พลโท สุทธิ สุทธิสารรณกร ไม่อยู่ในที่ประชุม

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลเรือตรี สุนทร สุนทรนาวิน

พลเรือตรี สุนทร สุนทรนาวิน : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลเรือตรี หลวง สุนาวินวิวัฒ

พลเรือตรี หลวงสุนาวินวิวัฒ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันเอก สุรใจ พูลทรัพย์

พันเอก สุรใจ พูลทรัพย์ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายสุวิชช พันธเศรษฐ

นายสุวิชช พันธเศรษฐ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลเรือตรี เสนาะ รักธรรม

พลเรือตรี เสนาะ รักธรรม : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายเสมอ กัณฑาธัญ

นายเสมอ กัณฑาธัญ ไม่อยู่ในที่ประชุม

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : นายเสริม วินิจฉัยกุล

นายเสริม วินิจฉัยกุล : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลตรี ไสว ไสวแสนยากร

พลตรี ไสว ไสวแสนยากร : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันโท อร่าม เมนะคงคา

พันโท อร่าม เมนะคงคา : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พลตรี พระยาอานุภาพไตรภพ

พลตรี พระยาอานุภาพไตรภพ : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ผู้ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : พันโท อุดม สุขมาก

พันโท อุดม สุขมาก : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านที่ออกเสียงลงคะแนนเห็นสมควรรับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมรวม ๑๐๔ คน ที่ไม่เห็นด้วยไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมนี้เห็นสมควรรับหลักการของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมโดยพร้อมเพรียงกัน

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี : ทางรัฐบาลขอขอบคุณท่านสมาชิกทั้งหลายที่ได้ให้ความเห็นชอบ ในการรับหลักการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้โดยพร้อมเพรียงกัน

ทางรัฐบาลขอเสนอกรรมาธิการวิสามัญจำนวน ๒๕ นาย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางรัฐบาลขอเสนอกรรมาธิการวิสามัญจำนวน ๒๕ นาย ถ้าที่ประชุมไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่น ก็ถือว่าที่ประชุมอนุมัติให้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญมีจำนวน ๒๕ นาย

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี : ทางรัฐบาลขอเสนอ ๑๒ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางรัฐบาลขอเสนอ ๑๒ คน จะมีผู้ใดขัดข้องหรือไม่ ถ้าไม่มีผู้ใดขัดข้อง ก็ถือว่าที่ประชุมอนุมัติ

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี : รัฐบาลขอเสนอ ๑. พลเอก ผิน ชุณหะวัณ ๒. พระนิติทัณฑ์พิเศษ ๓. นายวรการบัญชา ๔. พลโท สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ๕. นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ ๖. พระยาลัดพลีธรรมประดิษฐ์ ๗. พระมนูเวทย์วิมลนาท ๘. นายเสริม วินิจฉัยกุล ๙. นายหยุด แสงอุทัย ๑๐. พระพิจิตรราชสาส์น ๑๑. นายพลตำรวจโท พระพินิจชนคดี ๑๒. หลวงวิจิตรวาทการ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดจะเสนอใครอีก ขอเชิญ

นายสุวิชช พันธเศรษฐ : ข้าพเจ้าขอเสนอ พันโท ชาติชาย ชุณหะวัณ

มีผู้สนับสนุน

นายพันตำรวจโท ทม จิตรวิมล : ข้าพเจ้าขอเสนอ พันเอก ช่วง เชาวศักดิ์สงคราม

มีผู้สนับสนุน

พันโท ชาติชาย ชุณหะวัณ : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายสุวิชช พันธเศรษฐ

มีผู้สนับสนุน

พันโท กฤษณ์ สีวะรา : ข้าพเจ้าขอเสนอ พันเอก ประภาศ จารุเศถียร

มีสมาชิกรับรอง

พันโท ชาญ บุญญะสิทธิ์ : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายพันตำรวจโท ทม จิตรวิมล

มีสมาชิกรับรอง

นายพันตำรวจโท เกษียร ศรุตานนท์ : ข้าพเจ้าขอเสนอ พลตรี หลวงจุลยุทธ์ยรรยง

มีสมาชิกรับรอง

พันโท ประดุจ อินธาระ : ข้าพเจ้าขอเสนอ หลวงชำนาญนิติเกษตร

มีสมาชิกรับรอง

หลวงชำนาญนิติเกษตร : ข้าพเจ้าขอถอน

นายสุวิชช พันธเศรษฐ : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายพันตำรวจเอก พิชัย กุลละวณิชย์

มีสมาชิกรับรอง

นาวาเอก ชลอ สินธุเสนีย์ : ข้าพเจ้าขอเสนอ พลเรือตรี หลวงชำนาญยรรถยุทธ

มีสมาชิกรับรอง

พันเอก เฉลิม พงศ์สวัสดิ์ : ข้าพเจ้าขอเสนอ พลตรี ถนอม กิตติขจร

มีสมาชิกรับรอง

พันโท อุดม สุขมาก : ข้าพเจ้าขอเสนอ พันเอก ศิริ สิริโยธิน

มีสมาชิกรับรอง

นาวาเอก ชลอ สินธุเสนีย์ : ข้าพเจ้าขอเสนอ พลเรือตรี สุนทร สุนทรนาวิน มีสมาชิกรับรอง

พลเรือตรี สุนทร สุนทรนาวิน : ข้าพเจ้าขอถอน

นายชวน จันษฐ : ข้าพเจ้าขอเสนอ พันเอก ประมาณ อดิเรกสาร มีสมาชิกรับรอง

นายสุวิชช พันธเศรษฐ : ข้าพเจ้าขอเสนอ พลตรี บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา มีสมาชิกรับรอง

พลโท เรือง เรืองวิระยุทธ : ข้าพเจ้าขอเสนอ พระยาประชาศรัยสรเดช มีสมาชิกรับรอง

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : รายชื่อทหารกรรมาธิการ

๑. พลเอกผิน ชุณหะวัณ ๒. พระนิติธารณ์พิเศษ ๓. นายวรการบัญชา ๔. พลโท สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ๕. นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ ๖. พระยาดัดพลิธรรมประดิษฐ์ ๗. พระมนูเวทย์วิมลนาท ๘. นายเสริม วินิจฉัยกุล ๙. นายหยุด แสงอุทัย ๑๐. พระพิจิตรราชสาส์น ๑๑. นายพลตำรวจโท พระพินิจชนคดี ๑๒. หลวงวิจิตรวาทการ ๑๓. พันโทชาติชาย ชุณหะวัณ ๑๔. พันเอก ช่วง เชาวลิตสงคราม ๑๕. นายสุวิชช พันธเศรษฐ ๑๖. พันเอก ประภาส จารุเสถียร ๑๗. นายพันตำรวจโท ทม จิตรวิมล ๑๘. พลตรี หลวงจุลยุทธ์ยรรยง ๑๙. นายพันตำรวจเอก พัชย ทุตละวณิชย ๒๐. พลเรือตรี หลวงชำนาญยุทธ ๒๑. พลตรี ถนอม กิตติขจร ๒๒. พันเอก ศิริ สิริโยธิน

๒๓. พันเอก ประมาณ อดิเรกสาร ๒๔. พลตรี บัญญัติ เทพหัสดิน ณอยุธยา ๒๕. พระยาประชาศัยสรเดช

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี : ขอแปรญัตติภายใน ๗ วัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาล ขอเสนอ แปรญัตติ ภายใน ๗ วัน ถ้าหากที่ประชุมไม่เห็นเป็นอย่างอื่นก็ถือว่าที่ประชุมอนุมัติแปรญัตติภายใน ๗ วัน

ต่อไปพิจารณาหมายเลข ๒ ร่างพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๔๙๕ ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ขอเชิญกรรมาธิการเข้าประจำที่

บันทึกรายงานการประชุมกรรมาธิการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๔๙๕

ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผู้แปรญัตติ คณะกรรมาธิการได้ทำการพิจารณาเสร็จแล้ว ปรากฏผลของการพิจารณาดังต่อไปนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓	,,
มาตรา ๔	,,
มาตรา ๔ ทวิ	กรรมาธิการเพิ่มเติมขึ้นใหม่

หมวด ๑ บททั่วไป	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕	มีการแก้ไข
มาตรา ๖	"
มาตรา ๗	"
มาตรา ๘	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๒ การบริหารกิจการสถิติ	"
มาตรา ๙	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๐	"
มาตรา ๑๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒	"
มาตรา ๑๓	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๕	"
มาตรา ๑๖	"
มาตรา ๑๗	"
มาตรา ๑๘	"
หมวด ๕ บทกำหนดโทษ	"
มาตรา ๑๙	"
มาตรา ๒๐	"
มาตรา ๒๑	"
หมวด ๖ การรักษาพระราชบัญญัติ	กรรมาธิการตัดออก
มาตรา ๒๒	กรรมาธิการตัดออก

พลเรือตรี หลวงชลธารพฤฒิไกร
เลขานุการ

๒๒๔

ร่าง

พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๔๙๕

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสถิติ

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๔๙๕"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการสถิติพยากรณ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"เคหสถาน" หมายความว่า สิ่งปลูกสร้างรวมทั้งที่ดินในบริเวณไม่ว่าจะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม ตลอดถึงเรือแพ ซึ่งบุคคลเฉพาะตัวผู้เดียวหรือหลายคนใช้เป็นที่อาศัยกินอยู่หลับนอน

"สำนักงาน" หมายความว่า สิ่งปลูกสร้างรวมทั้งที่ดินในบริเวณ

ไม่ว่าจะมีรวด้วยหรือไม่ก็ตาม ตลอดถึงเรือ แพ ซึ่งบุคคลเฉพาะตัวผู้เดียว หรือหลายคนใช้เป็นที่ประกอบกิจการงาน

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ที่ประธานสภาเศรษฐกิจแห่งชาติได้แต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่แห่งสำนักงานสถิติกลาง หรือจากเจ้าหน้าที่อื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมีบัตรประจำตัวตามที่สภาเศรษฐกิจแห่งชาติกำหนด

"พนักงาน" หมายความว่า ผู้ที่ผู้อำนวยราชการสถิติได้แต่งตั้งให้มีหน้าที่ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมีบัตรประจำตัวตามที่สภาเศรษฐกิจแห่งชาติกำหนด

"ระเบียน" หมายความว่า ข้อความหรือข้อเท็จจริงบรรดาที่ใช้ในกิจการอันได้มีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานไม่ว่าเป็นหนังสือหรือในลักษณะอื่นใด

มาตรา ๔ ทวิ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๕ ให้สำนักงานสถิติกลางมีอำนาจหน้าที่กระทำกิจการดังต่อไปนี้

(๑) เป็นหน่วยราชการกลางสำหรับการให้ข้อความหรือตัวเลขในทางสถิติ

(๒) ส่งเสริม(และ)ปรับปรุง(เพื่อ)แก้ไขวิวัฒน์(ของ)ซึ่งบริการสถิติสาธารณะตลอดจนส่งเสริมบริการสถิติของเอกชน

(๓) จัดวางผัง ประสานและกำกับบรรดาโครงการและกิจการสถิติสาธารณในทางวิชาการ

(๔) ร่วมและประสานงานกับหน่วยราชการของรัฐ และหน่วยงานที่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐ ในการประมวล การประมวลและการวิเคราะห์จากระเบียนในทางสถิติ ในการนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจดูระเบียนต่าง ๆ ของหน่วยราชการหรือหน่วยงานดังกล่าวนั้นได้ โดยหน่วยราชการหรือหน่วยงานนั้นต้องให้ความสะดวกตามที่ต้องการ

(๕) ตรวจพิจารณาบรรดาใบแบบ ใบกำหนดข้อถาม ข้อสั่งชี้แจงและแผนผังซึ่งหน่วยราชการได้ทำขึ้นไว้สำหรับใช้หรือร่างไว้เพื่อจะใช้เกี่ยวกับสถิติ

(๖) จัดวางผังและจัดทำตำมะโนทั่วไป และพิมพ์รายงานการนั้นขึ้น จัดอำนวยการสำรวจในเรื่องใด ๆ กับทำการเก็บรวบรวม ทำข้อคัดย่อประมวลและวิเคราะห์สถิติที่เกี่ยวกับภาวะมูลฐานของประเทศ

(๗) อำนวยการ เกี่ยวกับงาน ทางวิชาการของ เจ้าหน้าที่แห่งหน่วยราชการของรัฐ และหน่วยงานที่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐ ผู้ซึ่งปฏิบัติงานจัดวางผังและงานเก็บรวบรวมประมวลวิเคราะห์สถิติ

(๘) จัดเสนอ ข้อประสบ ทางสถิติ อันสัมพันธ์กับสถานการณ์ของประเทศต่อสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ

(๙) จัดพิมพ์โฆษณา ข้อมูลสถิติกระแสปัจจุบัน และวารสารสถิติซึ่งมีข้อมูลในราชการบริหารอันได้มาจากหน่วยราชการของรัฐ และหน่วยงานที่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐ

(๑๐) ดำเนินการวิจัยในด้านวิชาการสถิติ ทำการแลกเปลี่ยนเอกสารวิชาการและสถิติ ซึ่งพิมพ์โฆษณาทั้งในและนอกประเทศ และจัดให้มีห้องสมุดเก็บรักษาบรรดาหนังสือวิชาการและเอกสารสถิติ

(๑๑) สั่งให้เจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติงานสถิติ หรืองานที่มีลักษณะในทางสถิติของหน่วยราชการของรัฐ หรือของหน่วยงานใด ๆ ที่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมารับการฝึกฝนอบรม

มาตรา ๖ ให้มีผู้อำนวยราชการสถิติ (ซึ่งได้รับการแต่งตั้ง) เป็น (หัวหน้า) ผู้บังคับบัญชาสำนักงานสถิติกลาง มีหน้าที่อำนวยการและควบคุมบรรดากิจการในหน้าที่ของสำนักงานสถิติกลางนี้

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการสถิติ(ชั้น)คณะหนึ่ง เพื่อกำกับการสถิติในหน้าที่ของสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ ประกอบด้วย ประธานและรองประธาน ซึ่งสภาเศรษฐกิจแห่งชาติแต่งตั้งขึ้นจากบรรดากรรมการของสภาและกรรมการอื่นซึ่งได้แก่ผู้แทนกระทรวงต่าง ๆ และผู้อำนวยราชการสถิติ

ให้ผู้อำนวยราชการสถิติเป็นเลขานุการของคณะกรรมการนี้

คณะกรรมการอาจเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้คำอธิบาย ความเห็นหรือคำแนะนำได้เมื่อเห็นสมควร

มาตรา ๘ การทำสำมะโนหรือการสำรวจข้อเท็จจริงเพื่อปฏิบัติการตามโครงการสถิติใด ๆ ซึ่งประชาชนทั่วราชอาณาจักรหรือเฉพาะส่วนแห่งราชอาณาจักร ซึ่งมีจำนวนประชากรที่ต้องรับการสำรวจในส่วนนั้นเกินสามหมื่นคนขึ้นไป จะต้องให้คำตอบหรือแจ้งข้อความหรือตัวเลขเพื่อความประสงค์แห่งพระราชบัญญัตินี้ จะทำได้โดยบทแห่งพระราชกฤษฎีกา แต่ถ้าจำนวนประชากรที่ต้องรับการสำรวจนั้นไม่เกินสามหมื่นคนจะทำได้โดยออกกฎ

สำนักนายกรัฐมนตรี

หมวด ๒

การบริหารกิจการสถิติ

มาตรา ๙ เจ้าหน้าที่หน่วยราชการของรัฐและหน่วยงานใด ๆ ที่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐ ผู้เป็นหัวหน้ารับผิดชอบในการปฏิบัติงานสถิติหรืองานที่มีลักษณะในทางสถิติจะดำเนินงานตามโครงการในทางสถิติได้ ต่อเมื่อผู้อำนวยราชการสถิติ หรือผู้แทนซึ่งได้รับมอบหมายได้ตรวจพิจารณาและเห็นชอบด้วยกับโครงการพร้อมทั้งแบบและระเบียบวิธีที่ใช้กับโครงการเช่นว่านั้นเสียก่อน ในกรณีที่เป็นปัญหาซึ่งทั้งสองฝ่ายยังไม่อาจที่จะตกลงกันได้ ให้ผู้อำนวยราชการสถิตินำเสนอเพื่อรับการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการสถิติ (ในการวางโครงการในทางสถิตินั้น โดยเฉพาะให้เจ้าหน้าที)

ในการวางโครงการในทางสถิตินั้น โดยเฉพาะให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวในวรรคก่อน

(๑) ปรึกษาหารือในการวางผังโครงการกับผู้อำนวยราชการสถิติหรือผู้แทนซึ่งได้รับมอบหมาย

(๒) เสนอผัง ใบกำหนดข้อถามและใบแบบ ทั้งการประมาณค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้จ่ายต่อผู้อำนวยราชการสถิติ

มาตรา ๑๐ ให้เจ้าหน้าที่หน่วยราชการของรัฐและหน่วยงานใด ๆ ที่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐ ผู้เป็นหัวหน้ารับผิดชอบในการปฏิบัติงานสถิติหรืองานที่มีลักษณะในทางสถิติ จัดส่งสำเนาตารางรายการสถิติทุกอย่างอันได้จัดทำขึ้นไว้ (เพื่อประโยชน์ที่มุ่งประสงค์อย่างไรก็ตาม) ให้แก่ผู้อำนวยราชการสถิติอย่างละหนึ่งสำเนา เว้นแต่ที่จำกัดไว้เฉพาะเพื่อใช้ในงานจัดกิจการปกครองภายในของหน่วยราชการหรือหน่วยงานนั้น ๆ

เจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้ารับผิดชอบดังกล่าวมาน จะต้องเร่งรัดในการ

รวบรวมทำขึ้นเป็นตารางรายการสถิติใดๆ จากระเบียนของส่วนราชการนั้นๆ สำหรับส่งให้แก่สำนักงานสถิติกลางให้เสร็จไปโดยเร็วที่สุดตามความต้องการของสำนักงานสถิติกลางตามคาบเวลาหรือเป็นครั้งคราว เพื่อพิมพ์โฆษณาหรือรายงานไปยังสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ

มาตรา ๑๑ ให้ผู้อำนวยราชการสถิติมีอำนาจกระทำการติดต่อตกลงกับเจ้าหน้าที่บริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ในการมอบอำนาจให้แก่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวนั้นปฏิบัติกิจการสถิติในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่นเกี่ยวแก่การ สำรวจการ ทำบัญชีแจงนับ และตำมะโนการเก็บรวบรวมและการประมวล และในการให้ส่งรายการใด ๆ หรือส่งใบแบบหรือใบกำหนดข้อถามอันเจ้าหน้าที่ได้เก็บรวบรวม ประมวลและตอบถูกต้องแล้วนั้นไปยังสำนักงานสถิติกลาง อีกทั้งมีอำนาจที่จะขอให้แจ้งข้อความหรือตัวเลขหรือขอความช่วยเหลืออย่างหนึ่งอย่างใดจากเจ้าหน้าที่นั้น ๆ เพื่อประโยชน์ในการที่จะปฏิบัติกิจการในทางสถิติอย่างอื่น ๆ

มาตรา ๑๒ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกา หรือกฎให้ปฏิบัติการตามโครงการสถิติใดแล้ว ให้ผู้อำนวยราชการสถิติมีอำนาจเรียกร้องให้บุคคลแจ้งข้อความหรือตัวเลขที่ต้องการสำหรับโครงการนั้น บุคคลจำต้องให้ข้อความ รายละเอียดแต่เฉพาะที่เกี่ยวกับตนหรือที่อยู่ในความรู้เห็นของตน

ในกรณีที่บุคคลทำการร่วมกันเป็นห้างหุ้นส่วนที่มิได้จดทะเบียน ผู้อำนวยราชการสถิติอาจเรียกร้องให้ห้างหุ้นส่วนนั้นยื่นรายการสำหรับกิจการของห้างหุ้นส่วน ในกรณีเช่นว่านี้ ถ้าห้างหุ้นส่วนมีผู้จัดการ ให้หน้าที่จะต้องปฏิบัติตามคำเรียกร้องตกอยู่แก่ผู้จัดการ ถ้าไม่ปรากฏตัวผู้จัดการ ให้ตกแก่ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน

มาตรา ๑๓ เมื่อบุคคลที่ถูกเรียกร้องไม่อยู่ หรือไม่สามารถจะ

ปฏิบัติตามคำเรียกร้องดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ ให้เป็นหน้าที่ของผู้แทนซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบเป็นผู้ปฏิบัติตามคำเรียกร้อง

มาตรา ๑๔ ในการตระเตรียมแบบต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยราชการจังหวัด ที่จะต้องคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งอาชีพ การค้าและอุตสาหกรรมต่าง ๆ และระมัดระวังมิให้มีการเปิดเผยข้อความหรือตัวเลขที่แจ้งใด ๆ อันที่จะทำให้เป็นที่เสื่อมเสียแก่บุคคลผู้ให้ข้อรายงานนั้น

มาตรา ๑๕ คำเรียกร้องของผู้อำนวยราชการจังหวัดให้แจ้งข้อความหรือตัวเลขนั้น จะประกาศในราชกิจจานุเบกษาแก่บุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้องหรือจะทำเป็นหนังสือส่งถึงบุคคลใดโดยเฉพาะก็ได้ คำเรียกร้องนั้นอย่างน้อยให้ระบุ

(๑) แบบ

(๒) กำหนดระยะเวลาที่จะต้องแจ้ง ซึ่งจะกำหนดให้แจ้งเป็นครั้งคราว หรือจะกำหนดเป็นการประจำตามระยะเวลาต่อเนื่องกันก็ได้ กรณีจะเป็นประการใดก็ตาม ต้องกำหนดให้ผู้จะต้องแจ้งมีเวลาพอสมควร แต่ต้องให้เวลาไม่น้อยกว่า ๗ วัน ที่จะปฏิบัติการตามคำเรียกร้องนั้น และ

(๓) สถานที่และวิธีการให้แจ้ง

มาตรา ๑๖ คำเรียกร้องหรือแบบนั้น อาจส่งแก่บุคคลซึ่งถูกเรียกร้อง หรือแก่ผู้หนึ่งผู้ใดที่บรรดุนิติภาวะซึ่งอยู่หรือทำงาน ในเคหสถานหรือสำนักงานของบุคคลนั้น ในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือจะส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้

ถ้าบุคคลดังกล่าวในวรรคก่อนปฏิเสธไม่ยอมรับคำเรียกร้องหรือแบบโดยปราศจากเหตุอันชอบด้วยกฎหมาย พนักงานผู้ส่งอาจขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือตำรวจไปด้วย เพื่อเป็น

พยาน . และถ้าบุคคลผู้นั้นยังคงปฏิเสธไม่ยอมรับอยู่อีก ก็ให้วางคำเรียกร้องหรือแบบไว้ต่อหน้าบุคคลตามที่กล่าวในวรรคก่อน

ถ้าการส่งคำเรียกร้อง หรือแบบนั้น ไม่สามารถจะทำได้ดังที่บัญญัติไว้ในสองวรรคก่อน พนักงานอาจจะทำโดยวิธีอื่น กล่าวคือปิดหนังสือแจ้งความไว้ในที่เห็นง่าย ณ เคหสถานหรือสำนักงานของบุคคลนั้น หรือลงประกาศแจ้งความในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยสองฉบับ ให้บุคคลนั้นไปยังเจ้าหน้าที่ซึ่งระบุไว้ภายในกำหนดเวลาเพื่อรับคำเรียกร้องหรือแบบ หรือเพื่อแจ้งที่ตั้งของเคหสถาน หรือสำนักงาน หรือเพื่อแจ้งข้อความ หรือวัตถุที่ต้องการ

เมื่อปฏิบัติการตามความในสามวรรคก่อน และล่วงเวลาที่กำหนดนั้นแล้ว ให้ถือว่าบุคคลซึ่งถูกเรียกร้องได้รับคำเรียกร้องหรือแบบนั้นแล้ว

มาตรา ๑๗ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าข้อความหรือวัตถุใดแจ้งไว้เป็นเท็จไม่ถูกต้องหรือขาดตกบกพร่อง พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานมีอำนาจเข้าไปในเคหสถาน ในเวลากลางวัน ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือเข้าไปในสำนักงานระหว่างเวลาทำการปกติ เพื่อได้ทราบข้อความหรือวัตถุ หรือตรวจสอบความถูกต้องของข้อความหรือวัตถุนั้นได้ ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสำนักงานที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานเข้าไปนั้นต้องให้ความสะดวกตามควร

มาตรา ๑๘ บรรดาข้อรายงานที่กรอกแจ้งในแบบเฉพาะตัวตามคำเรียกร้องของผู้อำนวยราชการสถิตินั้น ต้องถือเป็นความลับโดยเคร่งครัด ห้ามมิให้ผู้ใดนำข้อความหรือวัตถุใด ๆ ที่มีแสดงไว้ในข้อรายงานเฉพาะตัวหรือที่เกี่ยวแก่บุคคลเฉพาะรายหรือห้างหุ้นส่วนที่มิได้จดทะเบียนเฉพาะราย

(๑) ออกเปิดเผยนอกวงเขตอำนาจปฏิบัติการของสำนักงานสถิติกลางตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อความหรือวัตถุที่นำออกเปิดเผยนั้น

มีลักษณะเป็นทะเบียนสาธารณ หรือได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ให้ข้อรายงานนั้น หรือที่จำเป็นต้องเปิดเผยเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือพิจารณาคดี ซึ่งมีผู้ต้องหาหรือจำเลยในการกระทำผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ หรือ

(๒) ออกพิมพ์โฆษณาด้วยประการใด ๆ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ให้รายงานนั้น

หมวด ๓

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๙ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ยื่นหรือไม่แจ้งข้อความหรือตัวเลขหรือไม่ให้คำตอบข้อถามแก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานตามมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๓ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๒๐ ผู้ใด

(๑) แจ้งข้อความหรือตัวเลขตามมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๓ โดยรู้อยู่ว่าเป็นเท็จ หรือ

(๒) ไม่ยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานเข้าไปในเคหสถานหรือสำนักงาน หรือไม่ยอมให้ความสะดวกแก่การตรวจสอบตามมาตรา ๑๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

หมวด ๔

การรักษาพระราชบัญญัติ

มาตรา ๒๒ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎเพื่อปฏิบัติการตามพราราชบัญญัตินี้

กฎนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้)

กรรมาธิการเข้าประจำที่

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ร่างพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ.๒๕๔๕ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ มีการแก้ไข มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕ ทวิ กรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ หมวด ๑ บททั่วไป ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๗ หมวด ๒ การบริหารกิจการสถิติ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มีการแก้ไข มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๓ มีการแก้ไข มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗

หม่อมเจ้าอิศรพงศ์ เกษมสันต์ กรรมาธิการ : ในมาตรา ๑๖ กรรมาธิการขอแก้ในวรรค ๒ บรรทัดที่ ๒ ที่ว่า "พนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง" นั้น ขอตัดคำว่า "พนักงาน" ออก คงเหลือแต่ "เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง" ในวรรค ๓ บรรทัดที่ ๒ ต้นบรรทัดที่ว่า "พนักงานอาจจะทำโดยวิธีอื่น" นั้น ขอเพิ่มเติมเป็น "พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานอาจจะทำโดยวิธีอื่น"

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กรรมาธิการขอแก้ในมาตรา ๑๖ คือ ในวรรคที่ ๒ นั้นตัดคำว่า "พนักงาน" ออก ให้เหลือแต่ "เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง" ในวรรคที่ ๓ คำว่า "พนักงาน" นั้นเติมคำว่า "พนักงาน

เจ้าหน้าที่รัฐพนักงาน" สำหรับวรรคที่ ๓ ถ้าหากว่าที่ประชุมไม่เห็นเป็นอย่างอื่น ก็คงให้แก้ไขตามที่กรรมาธิการขอแก้

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๗ หมวด ๓ บทกำหนดโทษ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๔ การรักษาพระราชบัญญัติ มาตรา ๒๒ กรรมาธิการตัดออก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าจบการพิจารณาในวาระที่ ๒ ต่อไปเป็นการพิจารณาวาระที่ ๓ ว่าสมควรจะประกาศใช้เป็นกฎหมายได้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือโดยพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นสมควรจะให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นว่าพระราชบัญญัติควรประกาศใช้เป็นกฎหมายได้โดยพร้อมเพรียงกัน ต่อไปพิจารณาหมายเลข ๓ ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕ ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาวาระที่ ๒

บันทึกการประชุมกรรมาธิการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้ขอแปรญัตติ คณะกรรมาธิการได้ทำการพิจารณาพร้อมด้วย หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล และ นายพันตำรวจเอก จำรัส มัณฑุกานนท์ ผู้แทนรัฐบาล ปรากฏผลของการพิจารณาดังต่อไปนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓	,,
หมวด ๑ บททั่วไป	,,
มาตรา ๔	,,
มาตรา ๕	มีการแก้ไข
มาตรา ๖	,,
หมวด ๒ การได้สัญชาติไทย	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๗	,,
มาตรา ๘	,,
มาตรา ๙	,,
มาตรา ๑๐	,,
มาตรา ๑๑	,,
มาตรา ๑๒	มีการแก้ไข
หมวด ๓ การเสียสัญชาติไทย	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๓	,,
มาตรา ๑๔	,,
มาตรา ๑๕	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๖	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๗	,,
มาตรา ๑๘	มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙	มีการแก้ไข
หมวด ๔ การได้คืนสัญชาติไทย	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๐	”

สุวิชช พันธเศรษฐ

(นายสุวิชช พันธเศรษฐ)

เลขานุการ

ร่าง

พระราชบัญญัติสัญชาติ

พ.ศ. ๒๔๙๕

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ และการแปลงสัญชาติ

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสัญชาติ พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และกฎหมายแปดงชาติ ร.ศ. ๑๓๐

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า บุคคลที่รัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"คนไทย" หมายความว่า ผู้ที่มีสัญชาติไทย

"คนต่างด้าว" หมายความว่าผู้ที่มิได้มีสัญชาติไทย

มาตรา ๕ ในกรณีพิเศษเฉพาะเรื่อง รัฐมนตรีจะผ่อนผันหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมการขอแปดงสัญชาติ หรือหนังสือสำคัญการแปดงสัญชาติให้แก่ผู้ใดก็ได้ ตามแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการขอแปดงสัญชาติไม่เกินห้าพันบาท และค่าธรรมเนียมการออกหนังสือสำคัญการแปดงสัญชาติหรือใบแทนไม่เกินห้าร้อยบาท และกิจการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒

การได้สัญชาติไทย

มาตรา ๗ บุคคลดังต่อไปนี้ ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

(๑) ผู้เกิดโดยบิดาเป็นคนไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักร

(๒) ผู้เกิดโดยมารดาเป็นคนไทย แต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือบิดาไม่มีสัญชาติ ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักร

(๓) ผู้เกิดในราชอาณาจักร

มาตรา ๗ หญิงต่างด้าวที่ทำการสมรสกับคนไทย ย่อมได้สัญชาติไทย

มาตรา ๘ คนต่างด้าวในลักษณะดังต่อไปนี้ อาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยได้ คือ

(๑) บรรลุนิติภาวะแล้วตามกฎหมายไทย และตามกฎหมายแห่งชาติตน

(๒) มีความประพฤติดีและมีอาชีพเป็นหลักฐาน

(๓) มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักรไทยต่อเนื่องมาจนถึงวันยื่นขอแปลงสัญชาติ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

(๔) มีความรู้ภาษาไทยตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ บทบัญญัติในมาตรา ๘ (๓) มิให้นำมาใช้บังคับ ถ้าผู้ขอแปลงสัญชาติ

(๑) ได้ทำความดีความชอบพิเศษต่อประเทศไทย

(๒) เป็นบุตรของผู้ที่ได้แปลงสัญชาติเป็นไทย หรือของผู้ที่ได้คืนสัญชาติไทย ซึ่งในขณะที่บิดาหรือมารดาแปลงหรือได้คืนสัญชาติไทยนั้นคนบรรลุนิติภาวะแล้ว

(๓) เป็นบุคคลผู้ได้เคยมีสัญชาติไทยมาแล้ว

มาตรา ๑๑ ผู้ใดประสงค์จะขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ให้ทำคำขอยื่นต่อรัฐมนตรีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้แปลงสัญชาติเป็นไทยนั้น ย่อมอยู่ในดุลพินิจของรัฐมนตรี เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรอนุญาต ให้นำความกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต เมื่อได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้ว ให้ผู้ขอปฏิญาณตนว่า จะมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อประเทศไทย

การแปลงสัญชาติเป็นไทย ให้มีผลต่อเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้แปลงสัญชาติเป็นไทยชอบที่จะขอหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติได้

มาตรา ๑๒ การแปลงสัญชาติเป็นไทยให้มีผลเฉพาะตัว (ให้ภริยาและบุตรผู้ยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้แปลงสัญชาตินั้นได้รับสัญชาติไทยด้วย)

หมวด ๓
การเสียสัญชาติไทย

มาตรา ๑๓ หญิงไทยซึ่งทำการสมรสกับคนต่างด้าว ย่อมสละสัญชาติไทย ถ้าหากว่าตามกฎหมายแห่งประเทศของสามี ตนอาจถือสัญชาติของสามีได้ และหญิงนั้นได้แสดงความจำนงโดยชัดแจ้งสละสัญชาติไทยต่อนายทะเบียนสมรส

มาตรา ๑๔ บุคคลผู้มีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักร แต่บิดาเป็นคนต่างด้าว มีสิทธิขอสละสัญชาติไทย เพื่อถือเอาสัญชาติของบิดาได้ ถ้าหากว่ากฎหมายของประเทศที่บิดามีสัญชาติ ยอมให้ถือเอาสัญชาตินั้น โดยทำคำขอเป็นหนังสือยื่นต่อพนักงานทูตหรือกงสุลไทยในต่างประเทศ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่มีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์

เมื่อรัฐมนตรีพิจารณาคำขอของบุคคลดังกล่าว ในวรรคก่อนเห็นว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อถือ ก็ให้สั่งอนุญาตให้บุคคลนั้นสละสัญชาติไทยได้ การสละสัญชาติไทยให้มีผลต่อเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๕ ผู้ใดมีสัญชาติไทยและสัญชาติตามกฎหมายของประเทศอื่นด้วย ถ้าประสงค์จะสละสัญชาติไทย ให้ทำคำขอยื่นต่อรัฐมนตรีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้สละสัญชาติไทยนั้น ย่อมอยู่ในดุลพินิจของรัฐมนตรี

การสละสัญชาติไทยให้มีผลต่อเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การสละสัญชาติย่อมมีผลเป็นการ(ส่วน)เฉพาะตัว (แต่เมื่อผู้ยื่นคำขอร้องขอและรัฐมนตรีเห็นสมควร จะให้ขยายการสละสัญชาติถึงบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้นั้นด้วยก็ได้)

มาตรา ๑๖ บุคคลผู้มีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักร แต่บิดาเป็นคนต่างด้าวนั้น ถ้าไปอยู่เสียในต่างประเทศที่บิดามีหรือเคยมีสัญชาติเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๑๐ ปี นับแต่บรรลุนิติภาวะก็ดี มีหลักฐานอื่นแสดงให้เห็นว่ายังคงถือสัญชาติแห่งบิดาคนก็ดี หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นภยันตรายต่อความปลอดภัยของรัฐ หรือเป็นการขัดต่อผลประโยชน์ของชาติหรือสิทธิของประเทศไทยก็ดี หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความสุขเทศมหรือความเจริญแห่งสาธารณชนก็ดี เมื่อพนักงานอัยการร้องขอ ศาลอาจสั่งให้ถอนสัญชาติไทยของผู้นั้นเสียได้ คำสั่งศาลให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๗ คนไทยซึ่งได้แปลงสัญชาติเป็นคนต่างด้าวย่อมขาดจากสัญชาติไทย

มาตรา ๑๘ ผู้ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ อาจถูกถอนสัญชาติได้ เมื่อ

(๑) การแปลงสัญชาตินั้นได้เป็นไปโดยการฉ้อฉล หรือโดยปกปิดข้อเท็จจริง

(๒) มีพยานหลักฐานแสดงว่าผู้แปลงสัญชาตินั้นยังถือสัญชาติเดิม

(๓) ผู้แปลงสัญชาตินั้นได้กระทำการใด ๆ อันเป็นภายันตรายต่อความปลอดภัยของรัฐ หรือเป็นการขัดต่อผลประโยชน์ของชาติ หรือศักดิ์หรือเกียรติของประเทศไทย

(๔) ผู้แปลงสัญชาตินั้นได้กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความสุขเกษมหรือความเจริญแห่งสาธารณชน

(๕) ผู้แปลงสัญชาตินั้นไปอยู่นอกประเทศ โดยไม่มีภูมิลำเนาในประเทศไทยเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดปี

(๖) ผู้แปลงสัญชาตินั้นยังคงมีสัญชาติของรัฐที่ทำสงครามกับประเทศไทย

ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาการถอนสัญชาติตามมาตรานี้ ประกอบด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกสี่คน คือ อธิบดีกรมอัยการ อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมมหาดไทย และผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ

เมื่อมีพฤติการณ์ปรากฏว่าบุคคลใดอาจถูกถอนสัญชาติได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการเห็นควรสั่งถอนสัญชาติของบุคคลนั้น ก็ให้เสนอต่อรัฐมนตรี (เพื่อ) เมื่อรัฐมนตรีสั่งถอนสัญชาติแล้วให้นำความกราบบังคมทูล

มาตรา ๑๙ การถอนสัญชาติตามมาตรา ๑๗ นั้น จะให้ขยายไปถึงภริยาและบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้ถูกถอนสัญชาติไทยด้วยก็ได้ ถ้าหากว่า ภริยาหรือบุตรนั้นได้สัญชาติไทยเนื่องแต่การแปลงสัญชาติของผู้ถูกถอนสัญชาตินั้น เว้นแต่ภริยาซึ่งเคยมีสัญชาติไทยอยู่แล้วก่อนทำการสมรส

การถอนสัญชาติไทยให้มีผลต่อเมื่อได้ (รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตและได้) ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

หมวด ๔
การได้คืนสัญชาติไทย

มาตรา ๒๐ คนไทยซึ่งเสียสัญชาติไทยไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ถ้าประสงค์จะได้คืนมาซึ่งสัญชาติไทย ให้ทำคำขอยื่นต่อรัฐมนตรีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ได้คืนสัญชาติไทย ย่อมอยู่ในดุลพินิจของรัฐมนตรี เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้ ผู้ขอย่อมมีสิทธิที่จะได้คืนสัญชาติไทยคือ

(๑) ผู้ขอเป็นหญิงไทยเสียสัญชาติไปโดยการสมรสกับคนต่างด้าว และได้ขาดจากการสมรสแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ

(๒) ผู้ขอเป็นคนไทยซึ่งเสียสัญชาติตามบิดาหรือมารดาในขณะที่ตนยังไม่บรรลุนิติภาวะ และได้ทำการร้องขอเพื่อให้ได้คืนมาซึ่งสัญชาติไทยเมื่อตนบรรลุนิติภาวะแล้วภายใน ๓ ปี

การได้คืนสัญชาติไทยให้มีผลต่อเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญกรรมาธิการคณะกรรมาธิการเข้าประจำที่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านคณะกรรมาธิการจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมที่เสนอมาแล้วหรือไม่ ถ้ามีโปรดเสนอได้

นายสุวิชช พันธเศรษฐ (กรรมาธิการ) : ไม่มี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไป พิจารณาวาระที่ ๒ พิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ขอให้เลขาธิการอ่านตามรายงาน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕ ที่ร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ มีการแก้ไข มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๑ บททั่วไป มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕ มาตรา ๖ มีการแก้ไข หมวด ๒ การได้สัญชาติไทย มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๒ มีการแก้ไข หมวด ๓ การเสียสัญชาติไทย มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๕ มีการแก้ไข มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มีการแก้ไข หมวด ๔ การได้คืนสัญชาติไทย มาตรา ๒๐ ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีสมาชิกผู้ใดอภิปราย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าจบวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปเป็นการพิจารณาวาระที่ ๓ คือสมควรจะประกาศใช้พระราชบัญญัติสัญชาติ นี้บังคับใช้เป็นกฎหมายได้หรือไม่

ท่านผู้ใดเห็นสมควรประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับใช้เป็นกฎหมายได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นสมควรประกาศใช้พระราชบัญญัติบังคับใช้เป็นกฎหมายได้โดยพร้อมเพรียงกัน ต่อไป หมายเลข ๔ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลชัยนาท อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท พ.ศ. ๒๔๗๕ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

ในท้องที่ตำบลชัยนาท อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท

พ.ศ. ๒๔๘๕

หลักการ

เวนคืนที่ดินในท้องที่ตำบลชัยนาท อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท เพื่อดำเนินการก่อสร้างการชลประทานโครงการเขื่อนเจ้าพระยา

เหตุผล

เนื่องจากรัฐบาลจะได้ดำเนินการก่อสร้างการชลประทานโครงการเขื่อนเจ้าพระยา และได้ให้กรมชลประทานทำการสำรวจที่ดินที่จำเป็นต้องใช้ในการก่อสร้าง ตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. ๒๔๗๔ บัดนี้ กรมชลประทานได้ทำการสำรวจแบ่ง

แยกเขตที่ดินที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลชัยนาท อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัด
ชัยนาท ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินที่จะต้องเวนคืนตามโครงการเขื่อนเจ้าพระยา
เสร็จแล้ว จึงเป็นการสมควรที่จะตราพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
ในท้องที่ดังกล่าวนั้น

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลชัยนาท

อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท พ.ศ. ๒๔๙๕

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควร เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ตามที่ได้ กำหนดไว้ใน
พระราชกฤษฎีกา กำหนด เขตที่ดินใน บริเวณที่ ที่จะ เวนคืนใน ท้องที่ จังหวัด
ชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์ และ จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. ๒๔๙๔

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลชัยนาท อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท
พ.ศ. ๒๔๙๕"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้อธิบดีกรมชลประทาน เป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลชัยนาท อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปรากฏรายชื่อผู้เป็นเจ้าของ หรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่กรมชลประทาน

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้.

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : กระผมขอเสนอบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลชัยนาท อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท พ.ศ. ๒๔๘๕ ซึ่งมีหลักการดังนี้ คือเวนคืนที่ดินในท้องที่ตำบลชัยนาท อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท เพื่อดำเนินการก่อสร้างการชลประทานโครงการเขื่อนเจ้าพระยา

เหตุผล เนื่องจากรัฐบาลจะได้ดำเนินการก่อสร้างการชลประทานโครงการเขื่อนเจ้าพระยา และได้ให้กรมชลประทานทำการสำรวจที่ดินที่จำเป็นต้องใช้ในการก่อสร้างตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์

และจังหวัดอยุธยาน้ำ พ.ศ. ๒๔๙๔ นั้น กรมชลประทานได้ทำการสำรวจแบ่งแยกเขตที่ดินที่จะเวนคืนตามโครงการเขื่อนเจ้าพระยาเสร็จแล้ว จึงเป็นการสมควรที่จะตราพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ดังกล่าวนั้น ตามเหตุผลและหลักการที่เรียนเมื่อกี้ นอกจากนี้ก็ไม่มีอะไร คือเป็นเหตุผลธรรมดา ซึ่งเราจะทำเขื่อนชัยนาท ก็จำเป็นต้องเวนคืน ก่อนที่จะออกพระราชบัญญัติเราได้ออกพระราชกฤษฎีกาไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๔ นั้น เจ้าหน้าที่ได้สำรวจเรียบร้อยแล้ว จึงเสนอมาเพื่อขอให้สภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้.

พันเอก ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม : ขอเรียนถามนิดเดียวว่า คือเวลาทำเขื่อนชัยนาทแล้วน้ำท่วมขึ้นไปในพื้นที่ของราษฎรที่อยู่ในบริเวณเขื่อนนั้น และราษฎรก็คงจะทำมาหากินไม่ได้ในที่ที่ถูกน้ำท่วม เนื่องจากน้ำไหลขึ้นไป เช่นนี้ราษฎรจะมีโอกาสอย่างไรที่จะได้ค่าชดใช้อย่างไรบ้าง นี่เป็นนโยบาย ถามนโยบาย

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : ผมอยากจะเรียนให้ทราบไว้ ถ้าท่านสงสัยว่าถ้ากั้นเขื่อนแล้วน้ำจะท่วม เพราะกดน้ำเอาไว้ แต่ข้าพเจ้าอยากจะเรียนว่าตามธรรมชาติของแผ่นดินตามปกติก็เป็นพื้นที่ลาดธรรมดา ถ้าหากว่าพื้นที่ลาดน้ำท่วมขึ้นมาก็จะไหลลงทะเลไป เราก็ต้องขุดบ่อ ขุดหนอง ขุดคลอง ขุดบึง ขุดคูไว้เมื่อน้ำจะไหลลงทะเลหรือจะไหลท่วมแผ่นดินใดๆ นั้น บ่อ หรือหนองหรือคูก็จะกักกันน้ำไว้ เมื่อกักกันไว้แล้วน้ำก็เลยน้อย จะทำให้น้ำท่วมลำบาก ถ้าน้ำท่วมมากอาจจะท่วม คือน้ำมากเกินไปก็ท่วม แต่น้ำเท่าที่ท่วมมาแล้วนี้เมื่อทำเขื่อนชัยนาท หรือขุดบ่อ ขุดหนอง ขุดคลองไว้เยอะแยะแล้ว ก็จะทำน้ำจะท่วมนานก็ไม่มี

พลเรือตรี สุนทร สุนทรนาวิน : กระผมสงสัยว่าคำที่เราเรียกกัน โดยทั่ว ๆ ไปนั้นเรียกว่า "เชื่อนชัยนาท" แต่พระราชบัญญัตินี้มาเขียนว่า เขื่อนเจ้าพระยา จะแก้ให้ตรงอย่างที่เขียนทั่ว ๆ ไปได้หรือไม่ว่าเป็น "เขื่อนชัยนาท"

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : เราจะเรียกอะไรก็ได้ แต่เขื่อนเจ้าพระยานั้น หรือเขื่อนชัยนาทนั้น แต่เรากันเขื่อนที่แม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งยาวมาก แล้วเราทำเขื่อนที่ตั้งอยู่ที่จังหวัดชัยนาท จึงเรียกว่า "เขื่อนชัยนาท"

ไม่มีสมาชิกผู้ใดอภิปราย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดอภิปรายซักถามต่อไป ขอให้ที่ประชุมลงมติว่าสมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลชัยนาท อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท พ.ศ. ๒๔๘๕ หรือไม่ ผู้ใดเห็นสมควรรับหลักการโปรดชูมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ตั้งกรรมาธิการสามัญ หรือวิสามัญ

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : ผมอยากจะขอเรียน การเสนอพระราชบัญญัติเข้าสู่สภาตามหมายเลข ๔, ๕, ๖, ๗ เป็นพระราชบัญญัติซึ่งเหมือนกัน ที่ผิดกันก็เพราะจังหวัดแต่ตำบล เพราะฉะนั้นผมจึงขอเสนอให้สภารับหลักการพร้อมกันทั้ง ๔ พระราชบัญญัตินี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่ได้ เอาอย่างนั้นไม่ได้

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : เพื่อรวบรัด

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : อย่างนั้นไม่ได้ ตั้งกรรมาธิการสามัญหรือสามัญ

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : ขอเป็นกรรมาธิการสามัญ แปรญัตติภายใน ๓ วัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลเสนอกรรมาธิการสามัญคณะที่ ๒ แปรญัตติภายใน ๓ วัน ถ้าไม่มีใครเห็นเป็นอย่างอื่นถือว่าที่ประชุมอนุมัติ

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปร่างพระราชบัญญัติเวนคืนยสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท พ.ศ. ๒๔๙๕

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
พ.ศ. ๒๔๙๕

หลักการ

เวนคืนที่ดินในท้องที่ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท เพื่อดำเนินการก่อสร้างการชลประทานโครงการเขื่อนเจ้าพระยา

เหตุผล

เนื่องจากรัฐบาลจะได้ดำเนินการก่อสร้างการชลประทาน โครงการเขื่อนเจ้าพระยา และได้ให้กรมชลประทานทำการสำรวจที่ดินที่จำเป็นต้องใช้ในการก่อสร้าง ตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. ๒๔๙๔ บัดนี้กรมชลประทานได้ทำการสำรวจแบ่งแยกเขตที่ดินที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินที่จะต้องเวนคืนตามโครงการเขื่อนเจ้าพระยาเสร็จแล้ว จึงเป็นการสมควรที่จะตราพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ดังกล่าวนี้.

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท พ.ศ. ๒๔๙๕

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามที่ได้กำหนดไว้ใน

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนในท้องที่จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. ๒๔๙๔

... ...

พันเอก หลวงชำนาญยุทธศิลป์ : ผมสงสัยจากสมาชิกผู้หนึ่งถามบอกว่าเขื่อนชัยนาทจะเรียกชื่อเขื่อนชัยนาทไม่ได้หรือ ตัวหนังสือเป็นเขื่อนเจ้าพระยาอะไรกันนั้น ผมอยากจะทราบจริง ๆ

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : ตอบหมายความว่าเขื่อนเจ้าพระยานนเองแต่เราสร้างขนาดชัยนาท

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมคิดว่าในหลักการก็มีอยู่แล้วตามโครงการเขื่อนเจ้าพระยา

พันเอก หลวงชำนาญยุทธศิลป์ : เมื่อกี้ท่านรัฐมนตรีเกษตรตอบว่าเขื่อนชัยนาทเพราะตรงกันข้ามกับตัวหนังสือจึงอยากจะทราบว่า ความจริงเป็นอย่างไร

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : ความจริงที่ผมตอบไปนั้นก็ไม่พลาด แต่ความจริงเขื่อนเจ้าพระยาคงที่ชัยนาท

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปขอให้ที่ประชุมลงมติว่าสมควรรับหลักการหรือไม่ ผู้ใดเห็นสมควรรับหลักการร่างพระราชบัญญัติเวนคืนตลิ่งหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่ารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยพร้อมเพรียง

ต่อไปหมายเลข ๒ ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลวัดโคก อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท พ.ศ. ๒๔๘๕

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่
ตำบลวัดโคก อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท
พ.ศ. ๒๔๘๕

หลักการ

เวนคืนที่ดินในท้องที่ตำบลวัดโคก อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท เพื่อดำเนินการก่อสร้างการชลประทานโครงการเขื่อนเจ้าพระยา

เหตุผล

เนื่องจากรัฐบาลจะได้ดำเนินการก่อสร้างการชลประทานโครงการเขื่อนเจ้าพระยา และได้ให้กรมชลประทานทำการสำรวจที่ดินที่จำเป็นต้องใช้ในการก่อสร้างตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. ๒๔๗๔ นั้น กรมชลประทานได้ทำการสำรวจแบ่งแยกเขตที่ดินที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลวัดโคก อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาทซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินที่จะต้องเวนคืนตามโครงการเขื่อนเจ้าพระยาเสร็จแล้ว จึงเป็นการสมควรที่จะตราพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ดังกล่าวนี้

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติ
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ ตำบลวัดโคก อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท
พ.ศ. ๒๔๙๕

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนในท้องที่จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. ๒๔๙๔

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลวัดโคก อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท พ.ศ. ๒๔๙๔"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้อธิบดีกรมชลประทานเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลวัดโคก อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปรากฏรายชื่อผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้แก่กรมชลประทาน

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : พระราชบัญญัติฉบับนี้เหมือนกับฉบับที่แล้วทั้งหลักการและเหตุผล จึงขอเสนอให้พิจารณาว่าควรรับหลักการหรือไม่

นายพลตำรวจโท พระพินิจชนคดี : ผมสงสัยอยากจะขอทราบเรื่องเท่าที่ปรากฏ ที่นา ๓๐ ไร่เศษ เพราะฉะนั้นในเวลานี้นาพอทำกินหรือไม่ ถ้าไม่พอจะหาที่ให้ได้หรืออย่างไร

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : ก็เป็นความจริงอยู่บ้างที่นาที่เวนคืนนี้ บางแห่งเหลือเล็กน้อย แต่บางแห่งที่เหลือเล็กน้อย ถ้าหากว่าขายให้รัฐบาลตามราคาที่เวนคืนก็จะรับซื้อ ถ้าพิจารณาว่ามีมากพอที่จะทำกินได้ เขาก็ให้เขาทำกินต่อไป

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดอภิปรายต่อไป ข้าพเจ้าขอเสนอให้ถือมติว่า สมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ ตำบลวัดโคก อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นควรรับหลักการโปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือโดยพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็น อันว่า ที่ประชุม เห็นควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติโดยพร้อมเพรียง

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : ขอเสนอคณะกรรมาธิการสามัญ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางรัฐบาลเสนอคณะกรรมาธิการสามัญ

ไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : รัฐบาลขอเสนอแปรญัตติภายใน ๓ วัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลเสนอแปรญัตติภายใน ๓ วัน เมื่อไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมอนุมัติให้แปรญัตติภายใน ๓ วัน

ต่อไปพิจารณาหมายเลข ๗ ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลจันเสน อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๔๘๕ คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลจันเสน อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๔๘๕

หลักการ

เวนคืนที่ดินในท้องที่ตำบลจันเสน อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อดำเนินการก่อสร้างการชลประทานโครงการเขื่อนเจ้าพระยา

เหตุผล

เนื่องด้วยในการดำเนินงานก่อสร้างการชลประทานโครงการเขื่อนเจ้าพระยาจำเป็นจะต้องใช้ที่ดินในท้องที่ตำบลจันเสน อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ และบัดนี้ กรมชลประทานได้ทำการสำรวจแบ่งแยกเขตที่ดินที่จะเวนคืนในท้องที่ดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงเป็นการสมควรที่จะตราพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ดังกล่าวนั้น.

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
ในท้องที่ตำบลจันเสน อำเภอตาคลี
จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ.๒๔๙๕

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลจันเสน อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อจัดสร้างการชลประทาน

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลจันเสน อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๔๙๕"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้อธิบดีกรมชลประทานเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลจันเสน อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปรากฏรายชื่อผู้เป็นเจ้าของ หรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้แก่กรมชลประทาน

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้.

.....

.....

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : หลักการและเหตุผลอย่างเดียวกับที่เสนอมาแล้ว ฉะนั้นขอเสนอพิจารณาเพื่อรับหลักการ

ไม่มีผู้ใดอภิปราย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมพิจารณาว่าสมควรจะรับหลักการร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลจันเสน อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ตามที่รัฐบาลเสนอหรือไม่ ผู้ใดเห็นควรรับหลักการโปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ใดไม่เห็นด้วยโปรดยกมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมรับหลักการร่างพระราชบัญญัติโดยพร้อมเพรียงกัน

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : ขอเสนอคณะกรรมาธิการสามัญ คณะที่ ๒

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอเสนอคณะกรรมาธิการสามัญคณะที่ ๒ เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมอนุมัติ

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : ขอเสนอแปรญัตติภายใน ๓ วัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลเสนอแปรญัตติภายใน ๓ วัน เมื่อไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นถือว่าที่ประชุมอนุมัติ

ต่อไปพิจารณาหมายเลข ๗ ร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์วัดและที่ธรณีสงฆ์วัดกรุณา ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ให้แก่กรมชลประทาน พ.ศ. ๒๔๙๕ เสนอโดยคณะรัฐมนตรี

(คำแถลง)

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์วัดและที่ธรณีสงฆ์วัดกรุณา ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ให้แก่กรมชลประทาน พ.ศ. ๒๔๙๕

หลักการ

โอนกรรมสิทธิ์วัดและที่ธรณีสงฆ์วัดกรุณา ให้แก่กรมชลประทาน

เหตุผล

เนื่องจากได้มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่ จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. ๒๔๙๔ เพื่อสร้างการชลประทานโครงการเขื่อนเจ้าพระยา ปรากฏว่าบริเวณที่จะเวนคืนนั้น ถูกเขตที่วัดกรุณา กรมชลประทานจึงได้ดำเนินการติดต่อกับกรมการศาสนา ขออนุมัติคณะสังฆมนตรี โอนกรรมสิทธิ์ที่วัดและที่ธรณีสงฆ์วัดกรุณาให้แก่กรมชลประทาน และคณะสังฆมนตรีได้อนุมัติแล้ว จึงเป็นการสมควรที่จะตราพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด และที่ธรณีสงฆ์วัดกรุณา ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ให้แก่กรมชลประทาน พ.ศ. ๒๔๙๕ ต่อไป.

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติ

โอนกรรมสิทธิ์ที่วัดและธรณีสงฆ์วัดกรุณา ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ให้แก่กรมชลประทาน

พ.ศ. ๒๔๙๕

โดยที่เป็นการสมควรโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด และที่ธรณีสงฆ์วัดกรุณา

ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ให้แก่กรมชลประทาน

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินและทรัพย์สิ่งปลูกสร้าง ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ให้แก่กรมชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินและที่ธรณีสงฆ์วัดกฤณา ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่กรมชลประทาน

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

|

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินและที่ธรณีสงฆ์วัดกฤณาตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยาจังหวัดชัยนาท ให้แก่กรมชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยมีหลักการว่า

เพื่อโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินและที่ธรณีสงฆ์วัดกฤณาให้แก่กรมชลประทาน

เนื่องจากได้มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่ จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. ๒๔๙๔ เพื่อสร้างการชลประทานโครงการเขื่อนเจ้าพระยา ปรากฏว่าบริเวณที่จะเวนคืนนี้ ถูกเขตที่วัดกรุณา กรมชลประทานจึงได้ดำเนินการติดต่อกับกรมการศาสนา ขออนุมัติคณะสังฆมนตรีโอนกรรมสิทธิ์วัดและที่ธรณีสงฆ์วัดกรุณา ให้แก่กรมชลประทาน และคณะสังฆมนตรีได้อนุมัติแล้ว จึงเป็นการสมควรที่จะตราพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่วัดและที่ธรณีสงฆ์วัดกรุณา ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ให้แก่กรมชลประทาน พ.ศ. ๒๔๙๕ ต่อไป

พันเอก เพียร สฤษฏยุทธศิลป์ พิริยะโยธิน : ตามแผนที่ข้าพเจ้ารู้สึกว่าถูกเขตวัดมาก ผมขอเรียนถามว่าในการนี้จะให้พระภิกษุสงฆ์ในวัดไปอยู่ในที่ใดบ้างหรือไม่ เท่าที่เห็นในแผนที่รู้สึกว่าจะถูกเกือบทั้งหมด

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : ความจริงก็ได้มีอยู่แล้วเหมือนกันว่าเกี่ยวกับทางพระภิกษุสงฆ์คือทางพระ ทางกระทรวงเกษตรก็ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าเพราะที่นี่ไม่ถึงกับจะได้นิมนต์ท่านไปอยู่วัดอื่นต่อไป

พันเอก เพียร สฤษฏยุทธศิลป์ พิริยะโยธิน : กระผมขอทราบว่าเกี่ยวกับการทดแทนที่ธรณีสงฆ์ได้จัดการอย่างไร

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : เราก็ชดใช้ค่าเสียหายที่จะย้ายเพราะถูกเวนคืนตามราคาที่เป็นที่ของธรณีสงฆ์ต่อไป

ไม่มีสมาชิกผู้ใดอภิปราย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดคัดค้านหรือขัดข้องแล้ว ขอให้ที่ประชุมพิจารณาว่า สมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินและทรัพย์สินของจังหวัดกรุณา ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ให้แก่กรมชลประทาน พ.ศ. ๒๔๙๕ หรือไม่ ผู้ใดเห็นสมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือโดยพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้โดยพร้อมเพรียงกัน กรรมาธิการคือใคร

พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : กรรมาธิการสามัญ แปรญัตติภายใน ๑ วัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอเสนอกรรมาธิการสามัญคณะที่ ๒ แปรญัตติภายใน ๑ วัน

ต่อไปรัฐบาลได้เสนอร่าง พระราช บัญญัติ การ ทะเบียน คนต่าง ด้าว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๔.. มาขอให้ที่ประชุมพิจารณา ซึ่งได้แจกร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อท่านสมาชิกแล้ว ถ้าหากที่ประชุมไม่มีข้อสงสัยประการใดก็จะได้เริ่มพิจารณาเป็นวาระที่ ๑ ต่อไป

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ

ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ๒๔..

หลักการ

แก้อัตราค่าธรรมเนียมใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว ให้เหมาะสมแก่มาตรฐานอันเก็บกันทั่วไปในนานาประเทศ และเพิ่มโทษให้หนักขึ้นเพื่อให้เหมาะสม

เหตุผล

โดยที่การเก็บอัตราค่าธรรมเนียม ใบสำคัญ ประจำตัวคนต่างด้าวซึ่งกำหนดไว้แต่เดิมนั้นอยู่ในระดับต่ำมาก ไม่ได้ระดับดังที่เก็บกันในนานาประเทศ จึงสมควรเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมขึ้นให้ได้มาตรฐาน นอกจากนี้ได้เพิ่มโทษให้หนักขึ้นกว่าเดิมเพื่อให้เหมาะสมแก่กรณี

ร่าง

พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๔.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไข เพิ่มเติม พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๔๙๓

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๔.."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๔๙๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๑ ในการออกใบสำคัญประจำตัว หรือ การ ต่อ อายุ ใบสำคัญ ประจำตัว ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ตามอัตรา ซึ่งกำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินปีละสามร้อยบาท

ในการออกใบแทน ใบสำคัญ ประจำตัว ในกรณี ใบสำคัญประจำตัวชำรุดหรือสูญหาย ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราซึ่งกำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบบาท"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๔๙๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๐ ผู้ใดไม่มีใบสำคัญประจำตัวตามความในมาตรา ๘ หรือไม่ต่ออายุใบสำคัญประจำตัวที่หมดอายุแล้วตามความในมาตรา ๑๑ หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับเป็นรายปี ปีละไม่เกินห้าร้อยบาท ตลอดเวลาที่ไม่ปฏิบัติดังกล่าวแล้ว เศษของปีให้นับเป็นหนึ่งปี"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๔๙๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๐ ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท"

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๙๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๒ ผู้ใดละเลยไม่ขอใบแทนใบสำคัญประจำตัวที่ชำรุดหรือศูนย์หายตามความในมาตรา ๑๓ หรือไม่ปฏิบัติตามในมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท"

มาตรา ๗ ใบสำคัญประจำตัวของคนต่างด้าวซึ่งมีอยู่แล้วก่อนวันใช้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้ได้ต่อไปจนหมดอายุใบสำคัญประจำตัวนั้น เว้นแต่ผู้ใดถือใบสำคัญประจำตัวชนิดที่ ๒ ตามความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๙๓ ผู้นั้นต้องนำเงินค่าธรรมเนียมไปชำระเพิ่มเติม ให้ครบจำนวนสำหรับระยะเวลาต่อไปที่ยังเหลืออยู่ภายหลังวันใช้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ และให้นำความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๙๓ มาใช้บังคับแก่กรณีดังกล่าวนี้

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

๑๒.๔๒ น.

นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว (ฉบับที่...) พ.ศ. ๒๕... โดยมี

หลักการ

แก้อัตราค่าธรรมเนียมใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวให้เหมาะสมแก่

มาตรฐานอันเก็บทั่วไปในนานาประเทศ และเพิ่มโทษให้หนักขึ้นเพื่อให้เหมาะสม

เหตุผล

โดยที่การเก็บอัตราค่าธรรมเนียมใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวซึ่งกำหนดไว้แต่เดิมนั้นอยู่ในระดับต่ำมาก ไม่ได้ระดับดังที่เก็บกันในนานาประเทศ จึงสมควรเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมนี้ให้ได้มาตรฐาน นอกจากนี้ได้เพิ่มโทษให้หนักขึ้นกว่าเดิมเพื่อเหมาะสมแก่กรณี ตามข้อเท็จจริงที่กระทรวงมหาดไทยดำเนินการอยู่นั้น ได้เสียเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมคนต่างด้าวด้วยเงินเดือนเป็นอันมาก ในขณะนี้คนต่างด้าวซึ่งมีอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทยมีประมาณหนึ่งล้านเจ็ดแสน ในการนี้กระทรวงมหาดไทยก็จำเป็นต้องควบคุมทะเบียนคนต่างด้าวเพื่อให้รัดกุมเหมาะสมแก่กาลสมัย เมื่อเป็นเช่นนี้ รัฐบาลได้เสนอขอถอนร่างพระราชบัญญัติในเรื่องเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมคนต่างด้าวไปยังกระทรวงการคลัง และกระทรวงการคลังได้อนุมัติไปแล้วเป็นจำนวนถึง ๑,๕๐๐ อัตรา มีอัตรานายสิบเอก นายสิบโท พลตำรวจพอสมควร นอกจากนั้นเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องกระดาษแบบพิมพ์ และสมุดประจำตัวคนต่างด้าว ซึ่งขณะนี้รัฐบาลได้เตรียมสมุดคนต่างด้าวเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมรัดกุมและปลอมแปลงยาก ทั้งนี้ของต่างประเทศจะต้องหากระดาษที่ ฉีก ลบ แก้เขียนให้ยากขึ้น เพื่อจะได้ถือขั้นการปลอมแปลง เมื่อเป็นเช่นนี้จะเห็นได้จากยอดเงินเดือน และในยอดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ซึ่งขณะนี้รัฐบาลได้เก็บค่าธรรมเนียมคนต่างด้าวเป็นรายปีคนละ ๒๐ บาท แต่คนต่างด้าวเสียค่าธรรมเนียมรายปีเป็น ๕ ปีก็ได้ ซึ่งมีเสียอยู่แล้วหกหมื่นกว่าคนตามตัวเลข การเก็บค่าธรรมเนียมคนต่างด้าวจะให้สัมภาพิจารณาว่าเป็นการเก็บเพื่อเอาไปใช้จ่ายเจ้าหน้าที่เป็นพิเศษ คนต่างด้าวนี้รัฐบาลนับถือว่าคนต่างด้าวนั้นได้มาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร และรัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิเสรีภาพเสมอ

กับบรรดาคนไทยทั้งหลาย เพราะฉะนั้นภาษีคนต่างด้าวมิได้เก็บให้ผิดแผกไป จากคนไทยประการใด เมื่อเป็นเช่นนี้คนต่างด้าวจำนวนล้านคนที่อยู่ในเมืองไทยและรัฐบาลต้องเสียค่าใช้จ่ายในการควบคุมตลอดจนสาธารณูปโภค และท่านสมาชิกจะเห็นคนต่างด้าวมักอยู่ในเขตชุมนุมชน อยู่ในเขตที่มีการประปาไฟฟ้า มากครั้งต้องดับไฟนั้น ในบริเวณดับไฟคนต่างด้าวต้องเสียค่าใช้จ่ายมากมาย เมื่อเช่นนี้รัฐบาลมิได้เก็บภาษีให้ผิดแผกแตกต่างไปจากคนไทย เนื่องจากรัฐธรรมนูญและนโยบายของประเทศมีอยู่ช้านาน เมื่อเช่นนี้จะเห็นได้ว่าค่าธรรมเนียมทะเบียนยังเป็นจำนวนที่ต่ำมาก จึงขอเสนอเก็บขึ้นเป็นปีละ ๓๐๐ บาท ซึ่งเฉลี่ยแล้วก็วันละ ๑ บาท ซึ่งนับว่าไม่มาก ปีละ ๓๐๐ บาทเช่นนี้ เมื่อไปเฉลี่ยถึงค่าสาธารณูปโภค ค่าไฟฟ้า ค่าประปา ถนนหนทาง ค่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่าง ๆ และค่าเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งได้รักษาความปลอดภัยคนต่างด้าวจะเห็นได้ว่าเป็นจำนวนมาก ถ้าจะเปรียบเทียบชาติอื่นแล้วจะมีภาษีคนต่างด้าวหลายประเภท คือ ๑. ค่าภาษีหัว คือเก็บแบบรัชชูปการซึ่งเราได้เลิกไปแล้ว ค่าภาษีเข้าเมืองอย่าง เก็บจำนวนสูง อย่างประเทศฟิลิปปินส์เก็บ ๑๒ เหรียญ ๗๐ เซ็นต์ และจดทะเบียนคนต่างด้าว รวมความว่า ต่างประเทศมีการเก็บค่าทะเบียนคนต่างด้าว ๓ ประเภทด้วยกัน ส่วนประเทศยุโรปก็มีการเก็บภาษีอากรคนต่างด้าวหลายประเภท ตามกฎหมายของเทศบัญญัติแห่งตำบลนั้นๆ คือสหรัฐอเมริกาก็เก็บตามกฎหมายของรัฐนั้น ๆ ซึ่งล้วนแต่สูงกว่าประเทศไทยทั้งสิ้น แต่ประเทศไทยได้เก็บจำนวนต่ำช้านาน และเผื่อจะได้เป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องเจ้าหน้าที่และสาธารณูปโภคต่าง ๆ เป็นต้น.

นายสุวิชช พันธเศรษฐ : ที่รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติทะเบียนคนต่างด้าวฉบับใหม่เข้ามานี้ มีหลักการจะแก้ไขราคาธรรมเนียมใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวให้เหมาะสมกับมาตรฐานที่เก็บในนาๆ ประเทศ

และเพิ่มโทษให้หนักขึ้นนั้น ก่อนอื่นข้าพเจ้าขอเรียนถามรัฐบาลว่า ใหม่ ๆ จะแก้ไขแล้วทำไมไม่ขยายหลักการให้กว้างออกไป ปรากฏอยู่ในเวลานี้ว่า คนต่างด้าวพยายามหลบซ่อนเข้ามาในประเทศไทยเป็นอันมาก คือ หมายความว่า เมืองแม่ของเขา เกิดความยุ่งยากเดือดร้อน แต่ละคนก็ปรารถนาจะเข้ามา เพื่อความสุขสมบูรณ์ทำมาหากินในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ทั้งปรากฏว่าบุคคลเหล่านี้ได้มาหลายทาง บางคนมาด่านคนเข้าเมือง บางคนเข้ามาทางอื่น และนอกจากนี้การแปลงปลอมใบสำคัญประจำตัวมาจากต่างประเทศก็มี เพราะฉะนั้นขอเรียนถามรัฐบาลว่า รัฐบาลมีสถิติอยู่ในมือหรือไม่ว่า บรรดาบุคคลต่างด้าวที่หลบซ่อนเข้ามาโดยไม่เอาทะเบียนต่างด้าวประการหนึ่ง หรือบุคคลนั้นได้ทะเบียนต่างด้าวอื่น ไม่ใช่ออกโดยเจ้าหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาลประการหนึ่ง มีจำนวนเท่าไร เพราะเหตุว่าในสมัยสงครามโลกครั้งที่แล้วมานี้ ได้ปรากฏมีเรือใบมาในอาณาเขตของไทยทางด้านชายทะเลซึ่งยาวหลายร้อยกิโลเมตรเป็นอันมาก เมื่อเป็นเช่นนี้ข้าพเจ้าจึงขอเรียนถามทางคณะรัฐบาลว่า เราได้สถิติตัวเลขอะไรบ้างหรือไม่ ในการที่จะจัดการให้บุคคลเหล่านี้มาขึ้นทะเบียนให้เป็นการเหมาะสม และให้มีการดูแลบุคคลเหล่านี้ด้วย เพราะบุคคลที่เข้ามา บางคนเข้ามาเพื่อการเมือง บางคนเข้ามาเพื่อการอาชีพ ซึ่งบุคคลเหล่านี้อาจจะเป็นภัยแก่บ้านเมืองของเรา ซึ่งในนานาประเทศต่างในเรื่องคนเข้าเมืองเป็นของสำคัญมาก คนเข้าเมืองเพียงคนเดียวเขาจะบอกว่าภายใน ๒๔ ชั่วโมง ทำไมไม่ไปขึ้นทะเบียน คือคนที่เข้ามาแล้วไปขอพักอยู่ตามบ้านเพื่อนฝูง ภายใน ๒๔ ชั่วโมงจะมีเจ้าหน้าที่มาบอกว่า ทำไมไม่ไปแจ้งภายใน ๒๔ ชั่วโมง เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นเช่นนี้ข้าพเจ้าขอเรียนว่ารัฐบาลจะวางหลัก โดยเพิ่มเจ้าหน้าที่ในการเกณฑ์ขึ้นควบคุมชาวต่างด้าวที่เข้ามาพำนักในประเทศไทย ให้เป็นการเหมาะสมแก่กาลสมัย

อย่างนานาชาติเขาทำกัน เพื่อเป็นการป้องกันการเสื่อมเสียต่าง ๆ รัฐบาลพร้อมที่จะเพิ่มเติมไว้ในกฎหมายเพิ่มเติมนี้อย่างไรหรือไม่

นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : ตามที่สมาชิกผู้มีเกียรติได้ถามว่า รัฐบาลได้มีการกวดขันต่างด้าวที่ตกค้างเข้าเมืองหรือไม่ ในเรื่องนี้ขอเรียนว่าพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองก็ได้แก้ไขไปแล้วโดยสภาครั้งที่แล้วมา ก็เห็นว่าเป็นการเหมาะสมโดยที่เมื่อคนต่างด้าวเข้ามาก็ให้รายงานตำรวจท้องที่ ซึ่งเป็นการเหมาะสมดีแล้ว ส่วนในเรื่องการตรวจตราคนตกค้างเข้าเมือง ในขณะนี้ทางกรมตำรวจก็ได้รวมทำกับตำรวจน้ำชน เพื่อตรวจตราการรักษาเขตชายฝั่ง ซึ่งก็ได้ดำเนินการมาเป็นที่สอง และบันได้รับงบประมาณอีก ๑๒ ล้านบาท คือถ้าหากว่าเรือแพเหล่านี้เสร็จเรียบร้อย การกวดขันในเรื่องคนเข้าเมืองในด้านชายทะเลก็จะได้ดีขึ้นโดยถ่องแท้ และตามที่ท่านสมาชิกว่ามีคนต่างด้าวที่หลบซ่อนอยู่ยังไม่ได้มาเสียค่าธรรมเนียม และไม่มีใบสำคัญสำหรับตัวนั้น รัฐบาลขอรับว่าเป็นความจริง และในขณะนี้ถ้าหากว่าจะให้เจ้าพนักงานไปตรวจจับกุมกวดขันเต็มที่แล้ว ก็จะเกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน และอาจจะถูกติว่าเจ้าพนักงานกระทำการรีดนาทาเร้นต่าง ๆ ตามที่ออกกัน เรื่องนี้กระทรวงมหาดไทยก็ดำริการกระทำดังนี้ ให้ประชาชนมีบัตรประจำตัวในเขตเทศบาลหรือมีบัตรประจำตัวคนไทยหมด แล้วก็จะได้มีการตรวจตรวบคุมอีกครั้งหนึ่งในปีนี้ กระทรวงมหาดไทยก็ได้รับงบประมาณจากกระทรวงการคลังที่จะให้เปลี่ยนทะเบียนต่างด้าว เพื่อเป็นการตรวจตรวบคุมทะเบียนคนต่างด้าวว่ามีประการแปลงเท่าไร เข้าใจว่าจะพบการปลอมแปลงเพิ่มขึ้นอีก ทั้งนี้ก็ให้ท่านสมาชิกทราบว่าการทะเบียนคนต่างด้าวนี้ กรมตำรวจเพิ่งจะได้รับงานมาจากกรมปกครองเมื่อเดือนที่แล้วนี้เอง ๒ เท่านั้น ยังไม่มีโอกาสที่จะดำเนิน

สอบให้เรียบร้อยลงได้ แต่ที่ว่าคนต่างด้าวซึ่งยังไม่มีใบสำคัญประจำตัวนั้น ได้สืบสวนแล้วปรากฏว่ามีไม่น้อยกว่าแสนคน

นายสุวิชช พันธเศรษฐ : ถ้าพูดให้มันรัดกุมขึ้น ข้าพเจ้าขอเรียนถามว่าเราจะเพิ่มบทเฉพาะกาล ให้ผู้ที่ยังไม่ได้จดทะเบียนคนต่างด้าวรีบนำมาจดทะเบียน หรือใบต่างด้าวที่ไม่ถูกต้องเรียบร้อยก็ให้นำมาทำเสียในระยะเวลาหนึ่งจะเป็นประโยชน์แก่รัฐบาลมาก จะทำได้หรือไม่

นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : ถ้อยคำที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้เสนอมานั้นก็เป็นวิธีที่สมควร แต่ถ้าหากว่าจะปฏิบัติไปตามนั้นโดยเคร่งครัดแล้ว ก็จะเป็นโอกาสให้คนต่างด้าวลักลอบเข้ามาในคอนมากขึ้น เพราะฉะนั้นรัฐบาลก็จะหาวิธีว่ามีจำนวนเท่าไรแน่เสียก่อน ถ้าหากว่ามีจำนวนพอสมควรและเป็นผู้ที่มีความประพฤติดี รัฐบาลก็มีบทผ่อนผันที่จะให้เขาเป็นคนต่างด้าวอยู่แล้วซึ่งไม่ต้องออกกฎหมายอย่างใด ๆ

นายพลตำรวจโท พระพินิจชนคดี : ในเรื่องคนต่างด้าว กระผมอยากจะถามรัฐบาลได้แยกชนิดคนต่างด้าวว่าเป็นชนิดไหนไว้บ้างหรือไม่ คือรัฐบาลได้แยกไว้เป็นชนิดนายทุนและชนิดกรรมกรบ้างหรือไม่ พวกนายทุนกับพวกกรรมกรควรจะแยกค่าธรรมเนียมต่างด้าวต่างกันบ้างหรือไม่

นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : การที่จะเก็บแยกชนิดวรรณะในขณะนี้ยังไม่เป็นการสมควร และบรรดาพวกนายทุนทั้งหลายก็มีหน้าที่เสียภาษีอากรเช่นเดียวกับคนไทยอยู่แล้ว บางรายซึ่งเสียไว้ถึงเป็นจำนวนมาก ส่วนในเรื่องที่รัฐบาลเสนอกฎหมายมานี้เป็นค่าธรรมเนียม คือเป็นค่าใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่ หาใช่เป็นภาษีซึ่งจะมาบำรุงรัฐบาลไม่ ซึ่งภายหน้ารัฐบาลก็คงจะได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมต่อไป

นายพลตำรวจโท พระพินิจชนคดี : ไม่ได้หมายความว่าผู้ที่ทำการค้า คือหมายความว่าคนต่างด้าวที่จะเข้ามาใหม่นั้นมีอยู่ ๒ ชนิด ชนิดที่ ๑ กรรมกรได้เข้ามาแย่งการทำมาหากินของคนไทย แต่อีกชนิดหนึ่งเป็นนายทุนได้เข้ามาสนับสนุนกรรมกรของเรา สำหรับนายทุนที่เข้ามาค้าขายนั้นผลกำไรและภาษีก็ต้องเสีย อันนี้ควรจะลดหย่อนได้บ้างหรือไม่ รัฐบาลได้พิจารณาบ้างหรือไม่

นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : การที่คนต่างด้าวเข้ามาอยู่ในขณะนี้เราไม่ได้แยกว่าเป็นกรรมกรหรือนายทุน เราเพียงแต่ถือหลักว่าคนต่างด้าวที่เข้าเมืองไทยเราในขณะนี้มีความประพฤติประการหนึ่ง มีญาติพี่น้องซึ่งมีภูมิลำเนาในประเทศไทยและบางคนได้จากประเทศไทยไปนาน และจำนวนคนต่างด้าวที่เข้ามาในเมืองไทยเราในปี ๒๔๙๕ นี้เรายังไม่ได้แยกกัน ในขั้นต่อไปเราจะแยกออกไปและผู้ที่เข้ามาทุกคนถ้วนแล้วเคยอยู่ในเมืองไทย แล้วทิ้งสันคนต่างด้าวซึ่งเป็นกรรมกรซึ่งเป็นนายทุนก็อาจจะพิจารณาในขั้นต่อไป เพราะในขณะนี้ปรากฏว่าคนต่างด้าวก็น้อยลงเฉพาะที่เป็นกรรมกร ทำให้ค่าแรงของการช่างต่าง ๆ แพงขึ้น แต่เป็นโอกาสที่จะให้คนไทยเราได้มีอาชีพทำดีขึ้น และในขณะนี้มีหลายบริษัทซึ่งใช้กรรมกรคนไทยเป็นช่าง ซึ่งทุกวันนับว่าเป็นการช่วยเหลือคนไทยทางอ้อม เพราะฉะนั้นในขณะนี้ยังแบ่งแยกไม่ได้ว่าจะเป็นกรรมกรหรือนายทุนตามเหตุผลที่เสนอให้ทราบ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไป ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมฉุกเฉียว่า ควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการจดทะเบียนคนต่างด้าว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๔ . ตามที่รัฐบาลเสนอมานี้หรือไม่ ผู้ใดเห็นควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือพร้อมเพียงกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าวนี้โดยพร้อมเพรียงกัน

นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับการเงิน รัฐบาลอยากจะให้เป็นความลับ จึงขอเสนอให้พิจารณารวดเดียว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอเสนอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้รวดเดียว ไม่มีสมาชิกผู้ใดคัดค้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อที่ประชุมไม่ขัดข้อง เป็นอันว่าให้พิจารณารวดเดียว ขอให้เลขาธิการอ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :

ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว (ฉบับที่..)

พ.ศ. ๒๔๙๕

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควร แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติ การทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๔๙๓

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๕"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๔๙๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๐ ในการออกใบสำคัญประจำตัว หรือการต่ออายุใบสำคัญประจำตัวให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราซึ่งกำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินฉบับละสามร้อยบาท

ในการออกใบแทนใบสำคัญประจำตัว ในกรณีใบสำคัญประจำตัวชำรุดหรือสูญหาย ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราซึ่งกำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบบาท"

นายเสริม วินิจฉัยกุล : ขอประทานโทษ ไม่ใช่มาตรา ๑๐ เป็นมาตรา ๑๑

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : เนื่องจากตัวเลขไม่ชัด ประธานโทษ ถูกแล้ว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๓ แก้ไขเรียงย่อหน้าบรรทัดที่ ๓ มาตรา ๑๐ ที่พิมพ์ไม่ชัดนั้น เป็นมาตรา ๑๑

พันโท หลวงรณสิทธิพิชัย : สำหรับในมาตรา ๓ ที่แก้มาตรา ๑๐ นั้น ตามที่ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยได้แถลงไว้ในที่ประชุมนั้นว่าเพื่อที่จะเก็บเงินค่าเฉลี่ยประมาณวันละบาท แต่ว่าในนี้เพียงสามร้อยบาทเป็นหนึ่งร้อยสามสิบวัน ก็ชาติหนึ่งก็ไม่ถึงบาท เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะเสนอให้เป็นสองร้อยบาท แต่ว่าในวรรคที่ ๒ ขอเสนอให้เป็นสองร้อยบาท

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านจะแปรญัตติใช่ไหม

พันโท หลวงรณสิทธิพิชัย : แปรญัตติ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : แปรญัตติวรรคต้นเป็นสี่ร้อยบาท แล้ววรรคที่ ๒ แปรญัตติเป็นสองร้อยบาท จะมีใครรับรองบ้าง

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีผู้รับรองแล้ว

นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : ตามที่สมาชิกผู้มีเกียรติได้เสนอมานั้น ความจริงรัฐบาลต้องการเฉพาะที่ได้เรียนต่อที่ประชุมนี้แล้วว่า พระราชบัญญัตินี้เป็นพระราชบัญญัติค่าธรรมเนียม หาใช่ภาษีอากรไม่ เพราะฉะนั้นการเก็บก็ควรเก็บให้เหมาะสมกับค่าธรรมเนียม ซึ่งเรื่องนี้รัฐบาลพิจารณาแล้วว่าเป็นการเหมาะสมกับค่าใช้จ่ายควบคุมคนต่างด้าวพอสมควรแล้ว แต่ว่าถ้าที่ประชุมจะขอเสนอ ถ้าเห็นสมควรว่าร้อยก็ไม่ขัดข้อง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าอย่างนั้น จะขอมติที่ประชุมว่าจะสมควรแก้ไขหรือไม่ ก็มีผู้เสนอแก้ไขมาตรา ๓ วรรคที่ ๒ ที่ว่า "ไม่เกินบีละสามร้อยบาท" เป็น "บีละสี่ร้อยบาท" แล้ววรรคต่อไป "แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบบาท" นั้นเป็น "สองร้อยบาท" รัฐมนตรีไม่ขัดข้องแล้ว ขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่า สมควรจะแก้ไขตามอย่างนั้นหรือไม่

ผู้ใดเห็นสมควรแก้ไขตามที่มีผู้ขอแปรญัตติ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๗๗ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ใดไม่เห็นด้วย ก็ลงไว้ตามร่างเดิม โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๔๓ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าให้แก้ไขตามที่เสนอแปรญัตติ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๔๙๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๐ ผู้ใดไม่มีใบสำคัญประจำตัวตามความในมาตรา ๕ หรือไม่ต่ออายุใบสำคัญประจำตัวที่หมดอายุแล้วตามความในมาตรา ๑๓ หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับเป็นรายปี ปีละไม่เกินห้าร้อยบาท ตลอดเวลาที่ไม่ปฏิบัติดังกล่าวแล้ว เศษของปีให้นับเป็นหนึ่งปี"

พันโท หลวงรณสิทธิพิชัย : ในมาตรานี้ ข้าพเจ้าขอเสนอแปรญัตติห้าร้อยบาท เป็นแปดร้อยบาท

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีใครรับรองบ้าง

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ปีละไม่เกินห้าร้อยบาทขอให้แก้เป็นปีละไม่เกินแปดร้อยบาท

นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : มีข้อควรพิจารณาในการลงโทษปรับเช่นนี้ เพราะเหตุว่าการปรับตามปกติแล้ว เจ้าหน้างานปรับไม่เป็นจำนวนมาก ถ้าปรับเป็นจำนวนมากก็ต้องไปถึงศาลจึงจะเป็นการยุติธรรม เพราะฉะนั้นถ้าเราขยายกฎหมายปรับในชั้นเจ้าพนักงานแล้ว จะไม่เป็นการเหมาะสมในการขยายกฎหมายนี้

พันโท หลวงรณสิทธิพิชัย : ท่านรัฐมนตรีชี้แจงนี้ว่าถ้าเป็นจำนวนมากจะต้องถึงศาลนั้น ขอเรียนถามว่ามากสักเท่าไร

นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : โดยมากที่เจ้าพนักงานปรับในชั้นเปรียบเทียบนั้น อย่างมากก็

ไม่เกิน ๓๐๐ หรือ ๒๐๐ บาท แต่ที่รัฐบาลเสนอมา ๕๐๐ บาทก็เป็นจำนวนมากอยู่แล้ว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ยังยืนยันหรือไม่

พันโท หลวงรณสิทธิพิชัย : ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าตามมาตรา ๑๗ ก็ได้แก้มาแล้วแต่เท่าที่ได้ อ่านมาตามมาตราต่าง ๆ ที่จะมีต่อไปยังมีข้อสงสัยอยู่ข้อหนึ่ง คือว่าถ้าหากว่าบรรดาผู้ที่ฝ่าฝืนกฎหมายฉบับนี้แล้วก็ไม่มีเงินจะให้ จะมีหนทางลงโทษอย่างอื่นได้อีกหรือไม่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมคิดว่าเอาเฉพาะอันนี้ก่อน

พันโท หลวงรณสิทธิพิชัย : ผมขอยืนยัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เพราะเหตุว่ามีทางลงโทษมีอยู่แล้ว ถ้าเห็นว่าไม่มีก็เติมได้ คือสำหรับที่จะขอแก้จาก ๕๐๐ บาทเป็น ๗๐๐ บาทจะยืนยันหรือไม่

พันโท หลวงรณสิทธิพิชัย : ยืนยัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าอย่างนั้น มีผู้ขอแก้มาตรา ๙ "ปีละไม่เกิน ๕๐๐ บาท" เป็น "ปีละไม่เกิน ๗๐๐ บาท" รัฐบาลได้ชี้แจงแล้วเข้าใจว่าที่ประชุมเห็นจะเข้าใจแจ่มแจ้งพอวินิจฉัยได้แล้ว ผู้ใดเห็นสมควรจะให้แก้ไขความในตอน "ปีละไม่เกิน ๕๐๐ บาท" เป็น "ปีละไม่เกิน ๗๐๐ บาท" ผู้ใดเห็นสมควรแก้ไขอย่างนั้น โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๑๗ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วยคือคงถือตามร่างเดิม โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๕๑ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าคงไว้ตามร่างเดิม

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๕ ให้ยกเว้นความใน

มาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๙๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๓ ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท"

พันโท หลวงรณสิทธิพิชัย : ข้าพเจ้าขอประทานโทษที่ไม่มีโอกาสจะได้ค้นกฎหมายในเรื่องนี้ จึงอยากจะเรียนถามว่ามาตรา ๗ นั้นมีบทบัญญัติว่าอย่างไร

นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : มาตรา ๗ "คนสัญชาติไทยผู้เสียไปซึ่งสัญชาติไทยไม่ว่าด้วยเหตุอื่นใด ให้ไปขอใบสำคัญประจำตัวจากนายทะเบียนในท้องที่ที่ตนอยู่ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รู้หรือควรรู้ว่าตนได้เสียสัญชาติไทย"

พันโท หลวงรณสิทธิพิชัย : ไม่คิดใจแล้ว

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๙๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน "มาตรา ๒๒ ผู้ใดละเลยไม่ขอใบแทนใบสำคัญประจำตัวที่ชำรุดหรือสูญหาย ตามความในมาตรา ๑๓ หรือไม่ปฏิบัติตามในมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท"

พันโท หลวงรณสิทธิพิชัย : ขอแปรญัตติ พันบาทเป็น ๓,๕๐๐ ไม่มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่มีสมาชิกรับรอง เป็นอันตกไป

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๗ ใบสำคัญประจำตัวของคนต่างด้าวซึ่งมีอยู่แล้วก่อนวันใช้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้ได้ต่อไปจนหมดอายุใบสำคัญประจำตัวนั้น เว้นแต่ผู้ได้ถือใบสำคัญประจำตัว

ฉบับที่ ๒ ตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๙๓ ผู้นั้นต้องนำเงินค่าธรรมเนียมไปชำระเพิ่มเติมให้ครบจำนวนสำหรับระยะเวลาต่อไป ที่ยังเหลืออยู่ภายหลังวันใช้บังคับ แห่งพระราชบัญญัติฯ นี้ และให้นำความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๙๓ มาใช้บังคับแก่กรณีดังกล่าวนี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อกี้ท่านได้ยินว่าอย่างไรครับ

พันโท หลวงรณสิทธิพิชัย : ร่างพระราชบัญญัติฉบับที่แก้ไขนี้ไม่มีบทลงโทษอย่างอื่นนอกจากการปรับอย่างเดียว จึงยังมีความสงสัยว่าถ้าหากว่าผู้ที่ถูกปรับไม่มีเงินให้ค่าปรับจะจัดการอย่างไร

นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ทักท้วงมานั้น ทางรัฐบาลได้พิจารณาเรื่องนี้โดยรอบคอบแล้ว เห็นว่าคนต่างด้าวไม่มีเงินชำระค่าธรรมเนียมควรจะให้ลงโทษจำคุกนั้น เป็นการไม่สมควร เพราะเหตุว่าเป็นการถ้อยที ถ้อยอาศัยกัน ระหว่างการเข้าเมืองหนึ่งกับอีกเมืองหนึ่งระหว่างต่างชาติซึ่งมีบทบัญญัติในทางสากลอยู่แล้ว ในต่างประเทศเขาก็ไม่มีการลงโทษถึงแก่จำคุก เพราะฉะนั้นหากคนต่างด้าวนั้นแสดงให้เห็นว่าหลีกเลี่ยงละเว้นหรือขัดขืน กระทรวงมหาดไทยก็มีหน้าที่ถอนใบสำคัญเพื่อให้ออกจากประเทศไทย และรัฐบาลขอแปรญัตติเพิ่มมาตรา ๗ มีความว่า "มาตรา ๗ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หากกำหนดโทษปรับอย่างเดียว ให้อธิบดีกรมตำรวจหรือผู้แทนมีอำนาจสั่งให้เปรียบเทียบได้"

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอแปรญัตติเพิ่มมาตรา ๗ ขึ้นใหม่ คือว่า "ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หากกำหนดโทษปรับอย่างเดียว ให้อธิบดีกรมตำรวจหรือผู้แทนมีอำนาจสั่งให้เปรียบเทียบได้"

นายสุวิชช พันธเศรษฐ : คือส่งสัยนิดเดียว ขยายความนิดหนึ่ง

คืออำนาจการเปรียบเทียบ ถ้าพูดถึงว่าจะเปรียบเทียบได้ตามประมวลวิธีพิจารณาความอาญาเมื่อเกินสองร้อยบาทขึ้นไป จะต้องส่งไปฟ้องร้องถึงศาล ขอเรียนถามว่า ถ้าจะปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาท ถึงมาจะมีอำนาจเปรียบเทียบได้หรือไม่ ถ้าจะให้มีอำนาจก็ให้เขียนบังคับไว้ ถ้าจะถึงศาลก็ให้บัญญัติไปถึงศาล ถ้าศาลตัดสินว่าไม่มีเงินแล้ว ก็จะถูกจัดการตามมาตรา ๑๗ ของกฎหมายอาญา

นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : เท่าที่ท่านสมาชิกได้อภิปรายนั้น เป็นการถูกต้องแล้ว แต่เรื่องนี้เป็นพระราชบัญญัติพิเศษ ดังเช่นพระราชบัญญัติศุลกากร เป็นต้น ซึ่งอธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้เป็นจำนวนเท่าไรก็ได้ เพราะฉะนั้นการที่จะไม่ให้พิจารณาถึงศาลนั้นก็เห็นว่าคนต่างด้าวนั้น หากขัดขืนก็จะต้องเสียเวลาที่จะต้องขึ้นโรงขึ้นศาลโดยใช่เหตุ ยังมีวิธีการลงโทษซึ่งน่าจะเกรงขามอยู่แล้ว จึงไม่กำหนดโทษให้พิจารณาถึงขั้นศาล

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าหากที่ประชุมไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่นว่าที่ประชุมอนุมัติให้แก้ไขตามคำแปรญัตติของรัฐบาลที่เสนอเพิ่มเติมมาใหม่

พลเรือตรี สุนทร สุนทรนาวิน : ผมขยายข้อแก้เป็นอย่างนี้ได้ไหมครับ เป็นว่า "ผู้ใดทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีกรมตำรวจหรือผู้แทนมีอำนาจเปรียบเทียบได้" เพราะโทษตามมาตรานี้ไม่มีอย่างอื่นนอกจากปรับเท่านั้น ขยายเสียงดูมันเข้าใจไปหน่อย

นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : คือการเปรียบเทียบเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่เขียนไว้เช่นนี้ก็หมายความว่าโทษของการไม่เข็ดหลา

ธรรมเนียมเนรเทศไม่ได้ จึงได้เขียนว่า "ถ้าโทษปรับอย่างเดียวให้เป็นอำนาจของอธิบดีหรือผู้แทน" แต่ถ้าเนรเทศเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : "มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้"

ไม่มีสมาชิกผู้ใดอภิปรายหรือขอแก้ไข

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าจบการพิจารณาวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปเป็นการพิจารณาวาระที่ ๓ ก็สมควรจะประกาศร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าวเป็นกฎหมายได้หรือไม่ ผู้ใดเห็นควรประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือโดยพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นควรให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายได้โดยพร้อมเพรียงกัน หมดระเบียบวาระแล้ว เลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๓.๑๕ นาฬิกา

คณะกรรมาธิการ

ตรวจรายงานการประชุม

พระยาประชาศัย
สุชุม
ยืน สืบนุการณ์
ว. สาคะริชานนท์
จิตตะเสน ไชยาคำ
สุวิชช พันธเศรษฐ

ผู้จดรายงาน

สุชัน์ จิตรกถึก
เด็ก จารุนัฐ
โฉมเฉลา ถึพลากร
พิพัฒน์ เอกะโรหิต
ฉันทนา ชาญบ้อม
ช. คุปตะวาทิน
ผาณิต ศตะกูรมะ
อุดม พลอยสังวาลย์
สุพงศ์ ศิริพูนเกียรติ
วิจิตร นิลไพจิตร
สมบัติ ติประชา

สุรินทร์ ถึพลากร
หัวหน้าแผนกการประชุมสภา

ประสิทธิ์ ศรีสุชาต
หัวหน้ากองการประชุม

ประเสริฐ บัทมะสุคนธ์
หัวหน้ากองกลาง

เจริญ ปัณฑโร
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ประธานปัจจุบัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร